

Příloha č. 6.4 Karty specifických cílů klíčové oblasti Obce a regiony

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 16.1		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	16. Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné.
3	Specifický cíl	16.1 Strategické a územní plánování je na všech úrovních koordinováno.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Nelze kvantifikovat. Strategický cíl 16: Veřejné služby jsou pro všechny obyvatele dostupné lépe než v minulosti. Předpokladem pro naplnění tohoto cíle je jak koordinace strategického a územního plánování na všech úrovních, a to i těch, které mají územní přesahy nad úroveň jednotlivých obcí, tak existence standardů veřejných služeb a jejich dostupnosti. Veřejné služby mají stanoveny minimální standardy, které platí pro veškerou zástavbu, tyto jsou zohledňovány již ve fázi územního a strategického plánování. Je tedy nesporně zřejmé, co jsou veřejné služby a co je veřejná infrastruktura, neboť tyto dva pojmy se nepřekrývají, ale synergicky doplňují. Specifický cíl 16.1: Strategické a územní plánování je koordinováno na všech úrovních, tj. na národní, krajské a obecní jakož i na úrovni vyšší než obec a menší než kraj (ITI, IPRÚ, CLLD či ORP). Dokumenty územního plánování jsou provázané se strategickými dokumenty a naopak. Na státní úrovni to konkrétně znamená, že aktualizace Strategie regionálního rozvoje a Politiky územního rozvoje jsou navzájem koordinovány ve vymezování rozvojových území / oblastí a v identifikaci a charakterizaci rozvojových os. Pořizování aktualizací krajských ZÚR a změn územních plánů časově i věcně navazuje na aktualizace vyšších nástrojů územního plánování (jaký je např. PÚR). Strategické rozvojové dokumenty na úrovni krajů navazují na Strategii regionálního rozvoje ČR. Intenzivnější koordinace územního a strategického plánování je žádoucí jak z hlediska efektivity plánování, tak vynakládání veřejných prostředků – metodika pro koordinaci územního a strategického plánování umožní sladit východiska (včetně společných datových základů) i cíle – eliminuje se riziko disharmonie (cíle z SP nerespektují limity z ÚP, nebo ÚP nehledá územní průměty pro cíle SP). Pozitivním důsledkem bude také administrativní úspora, úspora financí, času, jednodušší projednávání s veřejností a větší realita cílů.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Ne
6	Mezinárodní dimenze	SDG – 11.3, 11.7, 11.a
7	Územní dimenze	Všechny typy území
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEOP), příp. slovní komentář	Cíl je přímo ovlivnitelný na všech úrovních (národní/krajské/obecní), zejména politicky: posílením institucionální kapacity a vzděláváním veřejné správy.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	16.1.1 Existence metodiky pro koordinaci územního a strategického plánování na úrovni státu, krajů a obcí

		16.1.2 Počet projektů realizovaných v rámci strategií CLLD 16.1.3 Počet projektů realizovaných v rámci strategických dokumentů pro území aglomerace
10	Vztah indikátoru/ů k SC	16.1.1: indikátor hodnotí existenci předpokladu pro naplňování specifického cíle, jímž je metodická podpora ze strany ústředních orgánů veřejné správy, nikoli reálnou situaci v území. 16.1.2: indikátor počtu projektů hodnotí využívání integrovaného přístupu k regionálnímu rozvoji ve venkovském prostoru. Je jednou z částí skládajících celkový obraz strategického plánování. 16.1.3: Viz vysvětlení k indikátoru 16.1.2 ovšem s tím rozdílem, že projekty ITI a IPRÚ jsou určeny pro městské aglomerace, nikoliv venkov.
Hodnocení		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	16.1.1: indikátor nenaplněn 16.1.2: V průběhu období 2014-2016 nebyl realizován žádný integrovaný projekt a nedošlo tak k žádnému čerpání finančního plánu ani plnění indikátorů.¹ 16.1.3 V průběhu období 2014-2016 nebyl realizován žádný integrovaný projekt a nedošlo tak k žádnému čerpání finančního plánu ani plnění indikátorů.²
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Na národní úrovni je zákonem o podpoře regionálního rozvoje a stavebním zákonem (§ 33 odst. 2 písm. b)) založena povinnost obousměrné koordinace celostátních dokumentů územního a strategického plánování. Na úrovni krajů a obcí je žádoucí rovněž docílit obousměrné koordinace. Příspěvkem k tomuto typu koordinace byla novela stavebního zákona, která s účinností od 25. 7. 2017 umožnila poskytovat údaje o území z územně plánovacích podkladů pro činnost veřejné správy, tedy např. i pro strategické plánování. Územní plánování je dle stavebního zákona při vymezování rozvojových os v Politice územního rozvoje a v Zásadách územního rozvoje koordinováno i na nadnárodní úrovni s ekvivalentními prostorovými politikami, koncepcemi či plány sousedních zemích (KÚRS na Slovensku, regionální plány v SRN, zemské plánování v Rakousku).
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), zejména § 33 odst. 2 písm. b) - Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, zejména § 7 odst. 2 písm. c) a § 12 odst. 4 Strategie: - Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, schválena UV č. 276 ze dne 15. 4. 2015: např. čl. 39 písm. d). - Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 schválena usnesením vlády ČR ze dne 15. 5. 2013. V současné době jsou zahájeny práce na strategii navazující – Strategii 21+; předpoklad ukončení prací na konci roku 2018/v lednu 2019.

¹ Draft Zprávy o uplatňování SRR

² Draft Zprávy o uplatňování SRR

		- Strategický rámec rozvoje veřejné správy schválený usnesením vlády ze dne 14. ledna 2015 č. 21.	
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatřením(i)	Na národní úrovni probíhá koordinace strategického (SRR) a územního plánování (PÚR) v rámci MMR; agendy územního plánování a strategického plánování spadají obě pod MMR, příslušné odbory (odbor územního plánování a odbor regionální politiky) se vzájemně koordinují při přípravě Politiky územního rozvoje ČR a Strategie regionálního rozvoje ČR. Koordinace na úrovni krajů a obcí je v jejich působnosti (strategické a územní plánování je např. řešeno na jednom odboru krajů Olomouckého nebo Jihočeského). Dokumenty územního plánování se pořizují v přenesené působnosti, územně plánovací dokumentaci a strategické dokumenty vydávají, resp. schvalují zastupitelstva. V současné době není hodnocení koordinace na úrovních ÚSC k dispozici.	
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	Plnění specifického cíle nelze sledovat kvantifikovatelnými indikátory. Sledujeme pouze předpoklady. Z hlediska obcí není strategické a územní plánování metodicky koordinováno, koordinace mezi jednotlivými účastníky v praxi není samozřejmostí. Zatímco nástroje územního plánování jsou na obecní úrovni legislativně definovány stavebním zákonem (část třetí, Hlava III), nástroje strategického plánování legislativně definovány nejsou (např. strategický plán obce), jsou ale vyžadovány např. pro čerpání ESI fondů. V minulosti byla bariérou možnost poskytovat údaje o území z územně analytických podkladů pouze pro územně plánovací činnost a pro tvorbu technických map, nikoliv pro jinou činnost veřejné správy, např. pro strategické plánování. Tato bariéra byla s účinností od 25. 7. 2017 odstraněna novelou § 27 stavebního zákona zákonem č. 194/2017 Sb.	
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 18, StC 24, StC 25, StC 27 SpC 16.3, 16.4 § 27 odst. 3 stavebního zákona	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	částečně	Trend je pozitivní, ale jde o samovolný proces, nikoliv důsledek cílené politiky ze strany ústředních orgánů.
Opatření pro naplňování SC			
18	- Vytvořit metodiku pro koordinaci územního a strategického plánování na úrovni státu, krajů a obcí zohledňující věcné i časové souvislosti (revizní mechanismy) v případě územně plánovacích a strategických dokumentů. Ideální souslednost je, že nejprve vznikne strategický plán a na něj navazuje územní plán (ve smyslu územního průmětu strategického plánu). Stejně tak nové územní plány nebo jejich změny jsou koordinovány s existujícími strategiemi rozvoje. Gestor: MMR Spolugestor: MV		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Finančně podporovat koordinaci strategického a územního plánování v již existujících finančních nástrojích (MMR – dotace na územní plánování, OPZ – strategické plánování. (MMR, MV) - Analyzovat koordinaci strategického a územního plánování na krajské úrovni.		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 16.2		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	16. Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné.
3	Specifický cíl	16.2 Jsou stanoveny závazné standardy dostupnosti základních veřejných služeb a jim odpovídající veřejné infrastruktury občanského vybavení, které jsou platné pro veškerou zástavbu.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Kvantifikace cíle: nerelevantní Strategický cíl: Veřejné služby jsou pro všechny obyvatele dostupné lépe než v minulosti. Předpokladem pro naplnění tohoto cíle je jak koordinace strategického a územního plánování na všech úrovních, a to i těch které mají územní přesahy nad úroveň jednotlivých obcí, tak existence standardů veřejných služeb a jejich dostupnosti. Veřejné služby mají stanoveny minimální standardy, které platí pro veškerou zástavbu, tyto jsou zohledňovány již ve fázi územního a strategického plánování. Je tedy nesporně zřejmé, co jsou veřejné služby a co je veřejná infrastruktura, neboť tyto dva pojmy se nepřekrývají, ale synergicky doplňují. Specifický cíl: V územním a strategickém plánování jsou vytvořeny standardy dostupnosti veřejných služeb v municipalitách dle jejich typu a velikosti. Do doby, než budou nově vymezeny veřejné služby jako celek, je žádoucí se zaměřit na nerozporné veřejné služby zajišťující základní funkce: školství, zdravotnictví, veřejnou dopravu. Je možné vyjít i z tzv. služeb obecného zájmu, jak jsou nazývány na obecní úrovni v čl. 106 Smlouvy o fungování EU, tedy z těch, které jsou obvykle zajišťovány státem, kraji či obcemi ve veřejném zájmu (tzn. v zájmu veřejnosti) a jejichž specifickým znakem je fakt, že pokud by nebyly finančně podporovány veřejnými subjekty, nebyly by poskytovány na trhu vůbec, nebo by byly poskytovány v nižší kvalitě či rozsahu. Některé veřejné služby mohou být v případě malých obcí zajišťovány např. na bázi spolupráce obcí, jak se už děje např. u tzv. svazkových škol (Jenštejn, Přišimasy, Přezletice). Obecně lze říci, že plněním SpC 16.2 se vytvoří lepší podmínky také pro plnění SpC 16.3.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	1. pol. 2018: Analýza dostupnosti veřejné správy jako součást IP realizace varianty a projednání návrhu dostupnosti veřejné správy v území. 2025: Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 – 2025 – základní dokument politiky sociálních služeb České republiky, jehož cílem je nastavit dlouhodobě udržitelný systém dostupných sociálních služeb a podpory neformální péče pro osoby v nepříznivé sociální situaci.
6	Mezinárodní dimenze	SDG: 1.3, 11.3, 11.a Čl. 106 Smlouvy o fungování EU
7	Územní dimenze	Všechny typy území
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Plnění cíle je přímo ovlivnitelné zejména na krajské a obecní úrovni, neboť předpokládá využívání budoucích standardů dostupnosti veřejných služeb při plánování. Politická ovlivnitelnost silná:

		na národní úrovni – tvorbou standardů a metodik veřejných služeb (ÚV, MMR, MV); na krajské a obecní úrovni – zapojením se do diskuze k tvorbě standardů veřejných služeb a při následném využívání těchto standardů v praxi územního a strategického plánování jejich další specifikace.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	16.2.1 Existence standardů dostupnosti veřejných služeb
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Vazba mezi specifickým cílem a indikátorem je přímá, indikátor hodnotí existenci závazných standardů dostupnosti základních veřejných služeb v území.
Hodnocení indikátoru		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Standards dostupnosti veřejných služeb nejsou stanoveny.
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Pojem veřejné služby dosud definován není. MV se již v roce 2004 snažilo o podobnou aktivitu, vznikla Strategie podpory dostupnosti a kvality veřejných služeb (schváleno usnesením vlády ze dne 1. září 2004 č. 824), nakonec však snahy skončily mj. na roztříštěnosti sektorových požadavků. - Územní plánování: standardy u některých částí občanského vybavení obsahuje na úrovni doporučení průběžně aktualizovaná internetová příručka MMR a ÚÚR <i>Principy a pravidla územního plánování</i>. Jedná se např. o hřiště, mateřskou a základní školu, prodejnu potravin, klubovny pro děti a seniory a stravovací zařízení. Gestor: MMR - Zdravotnictví: místní a časová dostupnost zdravotních služeb je upravena nařízením vlády 307/2012 Sb., které stanovuje dojezdovou dobu zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Gesce: MZd - Vzdělávání: v oblasti vzdělávání školský zákon (561/2004 Sb. v pozdějším znění) vymezuje dle místa trvalého pobytu spádové oblasti, resp. spádovou školu, které musí dítě přijmout. Rodiče ovšem mohou své dítě umístit do jiné školy. Pro spádové školy neexistuje stanovený standard dostupnosti. Pokud vzdálenost spádové školy od místa trvalého pobytu žáka přesáhne 4 km, je kraj povinen zajistit dopravu do spádové školy a ze spádové školy (§ 178). Gesce: MŠMT - Doprava: zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících, upravuje postup státu, krajů a obcí při zajišťování dopravní obslužnosti veřejnými službami v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou a veřejnou linkovou dopravou. Gesce: MD - MV: Strategie rozvoje veřejné správy se primárně nezaměřuje na stanovení standardů dostupnosti veřejných služeb, aspektu jejich dostupnosti se nejvíce dotýká požadavek na zajištění rovnosti přístupu k veřejným službám, včetně podpory spolupráce obcí. Gesce: MV
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

		Vyhláška č. 500/2006 Sb. - Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách - Zákon číslo 561/2004 Sb., školský zákon - Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících - Nařízení vlády 307/2012 Sb. o místní a časové dostupnosti zdravotních služeb Strategie: - Politika architektury a stavební kultury ČR, schválena UV č. 22 ze dne 14. 1. 2015: opatření 1.4.1, 1.4.2, 2.1.1, 2.1.2. - Usnesení vlády č. 824 ze dne 1. září 2004 ke Strategii podpory dostupnosti a kvality veřejných služeb; - Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 – 2025 – rámcový dokument, který vymezuje směry rozvoje sociálních služeb. - Národní strategie ochrany práv dětí - Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 – 2020 (SRRVS) a jeho implementační plány – SC 2.1 Harmonizace administrativního členění státu (aktivita č. 6 „Zpracování IP realizace vybrané varianty a projednání návrhu dostupnosti veřejné správy v území“)
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Byly podniknuty první kroky k plnění opatření: - MMR Nechalo zpracovat certifikovanou metodiku „Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury“ viz SpC 16.3 - MV: Implementační plány k SRRVS v SC 2.1 Harmonizace administrativního členění státu (konkrétně aktivita č. 6 „Zpracování IP realizace vybrané varianty a projednání návrhu dostupnosti veřejné správy v území“, součástí je i vypracování podkladové Analýzy dostupnosti veřejné správy, 1. pol. 2018)
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- V rámci veřejné správy nepanuje konsensus na obsahu pojmu „veřejná služba“, resp. na vymezení, definici a rozsahu veřejných služeb. - Pojem veřejná služba a veřejná infrastruktura se překrývají – viz certifikované Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury. - U již stanovených standardů dostupnosti (např. v oblasti zdravotnictví či školství) neexistuje vyhodnocení jejich naplňování a nejsou provázány s územním plánováním. - Roztříštěnost sektorových požadavků – MV již v roce 2004 vytvořilo Strategii dostupnosti a kvality veřejných služeb (schváleno UV č. 824/2004) – nedošlo ke shodě na požadavcích sektorů. - Komplikované dosahování meziresortní shody o podobě a rozsahu služeb v rámci minimální sítě služeb pro rodiny s dětmi.
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 1, StC 3, StC 10, StC 17, StC 18 SpC 16.3
Hodnocení naplňování SC		
17	Plnění cíle	částečně MMR: Byla zpracována certifikovaná metodika „Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury.“
Opatření pro naplňování SC		
18	V rámci veřejné správy otevřít a udržovat strukturovanou diskusi o vymezení veřejných služeb a vytvořit koncepční dokument, který definuje veřejné služby a stanovuje gestory a spolugestory za jejich rozvoj. Vjasnit vztah mezi veřejnou infrastrukturou a veřejnými službami. Pokračovat v činnosti PS pro dostupnost veřejných služeb. Využít zkušenosti s certifikovanou metodikou TB050MMR001 Standardy veřejné infrastruktury (MMR) při budoucím stanovení závazných standardů základních veřejných služeb. Dospět ke konsenzuální definici veřejných služeb	

	i standardům jejich dostupnosti. Gestor: MV Spolugestoři: Všechna ministerstva - Vyhodnocovat stav a vývoj sídelní struktury České republiky v rámci celostátních územně analytických podkladů. T: 31. 12. 2017 a dále průběžně Gestor: MMR - Zpracovat analýzu služeb obecného hospodářského zájmu (SOHZ) ve vztahu k veřejným službám Gestor: ÚOHS, MMR
Doporučení pro naplňování SC	
19	- Zohlednit tuto problematiku v připravované Strategii regionálního rozvoje ČR 21+ a v materiálu k obslužnosti venkova připravovaném ve spolupráci MMR a MZe. Adresát: MMR - Zapojit do tvorby metodiky dostupnosti veřejných služeb co nejširší spektrum aktérů, zejména obcí a krajů. Tím by mělo být dosaženo toho, aby nové postupy byly administrativně jednoduché a nezatížily samosprávy další administrativou a finančními či organizačními náklady. Před tím, než se standardy stanou závaznými, je pilotně otestovat v různých typech území. Po pilotáži by mělo proběhnout vyhodnocení implementace a certifikace metodiky. Adresát: MV, obce, kraje

Poznámka - příklady dobré praxe v zahraničí:

V případě tohoto indikátoru sice nelze užít relevantní benchmark, např. v podobě existence standardů dostupnosti veřejných služeb ve vybraných evropských státech, lze však zmínit, že standardy dostupnosti základních veřejných služeb jsou zavedeny např. od roku 1973 (novelizace 1992) na zemské úrovni v **Dolním Rakousku** (Bundesland Niederösterreich, 1992: Zentrale-Orte-Raumordnungsprogramm)³, který stanovuje služby, které mají poskytovat „střediskové obce“. Jejich soustava je podobná té české, neboť rozděluje obce do tří skupin dle počtu obyvatel.

Centrální místa prvního stupně (Zentrale Orte der Stufe I) s minimálním počtem 500 obyvatel lze považovat za ekvivalent obcí I. stupně. Ta by měla zajišťovat činnost obecního úřadu, policie, mateřské školy, 4-třídní základní školy, praktického a zubního lékaře, poštu, koupaliště (*Freiluftbad*), dětské a sportovní hřiště a tělocvičnu.

Rakouský ekvivalent obcí II. stupně (Zentrale Orte der Stufe II) by měl být umístěn do obcí o velikosti s min. 2.500 obyvateli a celkovým počtem obyvatel spádového území min. 10.000. Vedle služeb poskytovaných obcí I. stupně zajišťují všeobecnou zvláštní školu, polytechnické učiliště a mobilní sociální služby.

V obcích III. stupně by mělo žít alespoň 5.000 obyvatel a zahrnovat by měly spádové území s 25.000 obyvateli (dojezdová vzdálenost veřejnou dopravou do 1 hodiny), nad rámec výše zmíněných služeb by měly poskytovat vyšší typ vzdělání s všeobecným zaměřením, profesně zaměřenou střední školu, malý krytý bazén, společenský sál s 500-800 místy.

³ http://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/LgblNO/LRNI_1992062/LRNI_1992062.html
http://p2.iemar.tuwien.ac.at/p2_09_semmering/Infos_Gruppe_4/R4_Best/R4_SRF_Regionalmarketing.pdf

Nicméně některé obce (zejm. I. stupně) požadovaným nárokům v praxi nedostávají.

Podobně **Svobodný stát Durynsko** vydal v roce 2006 doporučení k plánování územního rozložení všeobecně zaměřených škol (Gemeinsame Empfehlungen der kommunalen Spitzenverbände und des Thüringer Kultusministeriums zur Schulnetzplanung der allgemein bildenden Schulen ABL 1/2006 des Thüringer Kultusministeriums)⁴, které stanovují dostupnost různých typů škol dle počtu kilometrů i doby dojížděky, např. základní škola by se měla nacházet v okruhu 8 km a být dostupná do 30 minut.

Také na **Slovensku** byla v roce 2009 vydána metodická příručka pro pořizovatele územních plánů zabývající se standardy minimální vybavenosti obcí,⁵ která však přímo nestanovuje standardy, nýbrž popisuje trendy a nabízí kritéria pro výběr standardů.

4

https://www.thueringen.de/imperia/md/content/tmbwk/bildung/schulwesen/empfehlungen/schulnetzplanung_empfehlung.pdf

⁵ Štandardy minimálnej vybavenosti obcí. Metodická príručka pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie. Bratislava: AŽ projekt s.r.o. 2010.

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 16.3		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	16. Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné.
3	Specifický cíl	16.3 Předpoklady pro dostupnost základních veřejných služeb jsou zajištěny již ve fázi územního a strategického plánování.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	kvantifikace cíle: nerelevantní Strategický cíl: Veřejné služby jsou pro všechny obyvatele dostupné lépe než v minulosti. Předpokladem pro naplnění tohoto cíle je jak koordinace strategického a územního plánování na všech úrovních, a to i těch, které mají územní přesahy nad úroveň jednotlivých obcí, tak existence standardů veřejných služeb a jejich dostupnosti. Veřejné služby mají stanoveny minimální standardy, které platí pro veškerou zástavbu, tyto jsou zohledňovány již ve fázi územního a strategického plánování. Je tedy nesporně zřejmé, co jsou veřejné služby a co je veřejná infrastruktura, neboť tyto dva pojmy se nepřekrývají, ale synergicky doplňují. Specifický cíl: Roste počet municipalit, které se v rámci územního a strategického plánování řídí standardy dostupnosti veřejných služeb a jim odpovídajících veřejných infrastruktur a jsou schopny sledovat a plánovat dostupnost veřejných služeb zohledňujících velikost a typ obce. Odstranění disparit v území napomůže větší soudržnosti tím, že se v adekvátním měřítku odstraní rozdíly v přístupu ke službám. Plněním SpC 16.3 se vytvoří lepší podmínky také pro smysluplnější plnění SpC 16.2. Pojem „veřejná infrastruktura“ je definován stavebním zákonem jako pozemky, stavby a zařízení zřizovaná nebo užívaná ve veřejném zájmu. Konkrétně se jedná o: 1. dopravní infrastrukturu, např. stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení; 2. technickou infrastrukturu – vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu; 3. občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva; 4. veřejné prostranství – náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Metodika stanovení standardů je již vypracována a certifikována
6	Mezinárodní dimenze	SDG 11.3, 11.a
7	Územní dimenze	Silná na úrovni krajů a obcí.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEOP), příp. slovní komentář	Plnění cíle je ovlivnitelné zejména na krajské a obecní úrovni, neboť předpokládá využívání standardů dostupnosti veřejných služeb a jim odpovídajících veřejných infrastruktur při plánování.

Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	16.3.1 Počet municipalit naplňujících požadavky metodiky <i>Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury</i>
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Vztah mezi specifickým cílem a indikátorem je přímý; metodická podpora ze strany ústředních orgánů veřejné správy je předpokladem pro zajištění dostupnosti veřejných služeb ve fázi územního a strategického plánování.
Hodnocení		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Dosud nesledováno.
Existující opatření pro naplnění SC (MMR)		
12	Popis opatření	- Z hlediska územního plánování je plnění cíle v souladu s cíli a úkoly územního plánování vymezenými stavebním zákonem (viz § 18 a 19), neboť cílem územního plánování na všech úrovních je vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj území. Na popud MMR byla v roce 2016 zpracována certifikovaná metodika „Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury.“ Gestor: MMR, obce, kraje
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) - Vyhláška č. 500/2006 Sb. Strategie: - Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, schválena UV č. 276 ze dne 15. 4. 2015: republikové priority č. 24 a 28. - Politika architektury a stavební kultury ČR, schválena UV č. 22 ze dne 14. 1. 2015: opatření 1.4.1, 1.4.2, 2.1.1, 2.1.2.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Dosud nenaplňováno. Certifikovaná metodika „Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury“ byla zpracována v r. 2016 – jejím předmětem je územně plánovací činnost, nikoliv fyzická realizace stavebních kapacit vyhodnocených jako standard. Upravuje postupy týkající se primárně činnosti projektanta územně plánovací dokumentace a neklade nové významné finanční nároky na veřejnou správu. Metodika rozlišuje 4 typy území: A. ve městech s počtem obyvatel od 10 000; B. v obcích do 10 000 obyvatel v rozvojových oblastech stanovených Politikou územního rozvoje a vymezených v zásadách územního rozvoje kraje, pokud vykázaly v uplynulých 20 letech výrazný populační růst anebo stavební rozvoj; C. ve městech od 1000 do 10 000 obyvatel a v ostatních obcích od 2000 obyvatel, mimo území zařazená do typů A, a B; D. v obcích neuvedených pod typy A až C, a též v částech města nebo obce zařazené(ho) do typu A, B nebo C, které prostorově nesouvisející s jeho / jejím jádrovým územím, které mají méně než 1 000 obyvatel. Pro tyto kategorie území stanovuje metodika odlišné standardy veřejné infrastruktury. V některých případech je uplatnění standardů omezeno na určitou (minimální či maximální) populační velikost sídla nebo obce. Tato skutečnost je uvedena doplňkově u rozlišení typu území. Uvedená kritéria pro rozlišení typu území z hlediska intenzity jeho využití jsou orientační; v odůvodněných případech lze sledované území zařadit s ohledem na jeho charakter a místní podmínky odlišně. Stávající naplnění standardů by mělo být vyhodnoceno v územně analytických podkladech. Při zjištěných deficitech by měla následovat

		změna územně plánovací dokumentace vymezující plochy pro chybějící infrastrukturu (pokud již nejsou vymezeny). Tím bude zajištěna prostorová kapacita pro řešení deficitu, nikoliv však kapacita finanční a organizační.	
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření		- Územní plánování ani strategické plánování nemůže zajistit fyzickou realizaci vymezené infrastruktury. Např. vymezením plochy pro zdravotní středisko v územním plánu není zaručeno, že obec či jiný investor zdravotní středisko postaví a bude jej spravovat a že v něm budou provozovat svou ordinaci lékaři všech specializací určených jako standard pro danou velikost obce. V souladu s formulací specifického cíle tedy územní plánování vytváří pro dostupnost základních veřejných služeb toliko předpoklady. - Kvalita strategického plánování byla dosud posuzována zejména z procesního hlediska, příp. z hlediska výstupového, méně již z výsledkového (popis změny). Strategické plánování však umí vytvořit předpoklady pro dostupné služby, např. v podobě motivačních nástrojů, a využívat je např. pro naplňování standardů dostupnosti veřejných služeb v území (viz SC 16.2). - Problém je mezi službami, které mají veřejný (nekomerční) charakter, a komerčními službami, kde je role veřejné správy omezená (i když i zde může existovat motivace – např. snížení nájmu pro zubaře, vytvoření adekvátních prostor pro ordinaci). - Roztříštěnost sektorových požadavků - MV již v roce 2004 vytvořilo Strategii dostupnosti a kvality veřejných služeb (schváleno UV č. 824/2004) – nedošlo však ke shodě na požadavcích sektorů.
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření		StC 1, StC 3, StC 10, StC 17, StC 18, StC 24, StC 27 SpC 16.2
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	částečně	Byla zpracována certifikovaná metodika „Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury.“
Opatření pro naplňování SC			
18	- Uvést do praxe certifikovanou metodiku TB050MMR001 Standard dostupnosti veřejné infrastruktury sloužící jako jeden z podkladů pro stanovení dostupnosti veřejných služeb a jejich implementace do územního a strategického plánování a v rámci aktualizace územně analytických podkladů vyhodnotit rozsah stávajících deficitů v plnění standardů dostupnosti veřejné infrastruktury. Gestor: MMR - Zkušenosti s certifikovanou metodikou MMR <i>Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury</i> využít při budoucím stanovení závazných standardů základních veřejných služeb. Gestor: MV		
Doporučení pro naplňování SC			
19	Na základě zjištěných deficitů by měly obce, případně u záměrů nadmístního významu rovněž kraje, vymezit ve své územně plánovací dokumentaci plochy pro chybějící veřejnou infrastrukturu (pokud nejsou již vymezeny) a dle potřeby podmínit rozvoj souvisejících zastavitelných ploch vybudováním příslušné veřejné infrastruktury. Adresát: obce, kraje		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 16.4		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	16. Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné.
3	Specifický cíl	16.4 Postupy strategického a územního plánování jsou koordinovány na úrovni přesahující úroveň jednotlivých obcí.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Kvantifikace: nerelevantní Strategický cíl: Veřejné služby jsou pro všechny obyvatele dostupné lépe než v minulosti. Předpokladem pro naplnění tohoto cíle je jak koordinace strategického a územního plánování na všech úrovních, a to i těch, které mají územní přesahy nad úroveň jednotlivých obcí, tak existence standardů veřejných služeb a jejich dostupnosti. Veřejné služby mají stanoveny minimální standardy, které platí pro veškerou zástavbu, tyto jsou zohledňovány již ve fázi územního a strategického plánování. Je tedy nesporně zřejmé, co jsou veřejné služby a co je veřejná infrastruktura, neboť tyto dva pojmy se nepřekrývají, ale synergicky doplňují. Specifický cíl 16.4: Koordinace strategického a územního plánování na úrovni větší než obec a menší než kraj (např. funkční urbanizovaná území – FUA, správní obvod ORP, MAS, mikroregiony apod.) dokáže nahlédnout v širším měřítku na ekonomické, sociální, environmentální a infrastrukturní vazby, které v realitě málokdy korespondují s administrativními hranicemi. Větší provázání strategického a územního plánování je žádoucí také z hlediska efektivity plánování a vynakládání veřejných prostředků. Protože hranice takových oblastí není legislativně stanovena, může se do budoucna opakovaně měnit.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Dosud nestanoveny.
6	Mezinárodní dimenze	SDGs: 11.3, 11.a
7	Územní dimenze	Silná na úrovni regionů a obcí a také u přeshraniční spolupráce.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEER), příp. slovní komentář	Politická: pro naplňování cíle jsou podstatné politické a institucionální předpoklady na národní úrovni (priority územního plánování v PÚR, koordinace Prahy a Středočeského kraje týkající se Pražského metropolitního regionu) a na krajské úrovni (Program rozvoje kraje – Zásady územního rozvoje). Dále ochota ke spolupráci mezi obcemi a kraji. Ovlivnitelnost cíle na úrovni krajů značí také podporovat prosazovat koordinaci mezi obcemi, k níž samozřejmě musí být mezi obcemi politická vůle. Naplňování cíle lze ovlivňovat převážně nepřímo – klíčová je kontinuální dlouhodobá stimulace koordinace, například z ESIF nebo podpory z krajských dotačních titulů.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	16.4.1 Existence metodiky pro koordinaci územního a strategického plánování na úrovni přesahující úroveň jednotlivých obcí. 16.4.2 Podíl území/obyvatel z celkové rozlohy ČR / obyvatelstva ČR, zahrnutých do území řešených dokumenty územního a strategického plánování přesahujících úroveň jednotlivých obcí, vzájemně metodicky koordinovaných.
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Vztah indikátorů ke Sp. cíli je přímý – první sleduje existenci metodiky pro plánování na úrovni mezi krajem a obcí, druhý pak její využívání.
Hodnocení indikátoru		

11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	16.4.1: metodika neexistuje 16.4.2: nerelevantní
Existující opatření pro naplnění SC (MMR)		
12	Popis opatření	- Zákonem č. 183/2006 Sb. (tzv. stavební zákon) je založena povinnost obousměrné koordinace celostátních dokumentů územního a strategického plánování. Zákon stanovuje úřadu územního plánování pro správní obvod ORP vypracovávat periodicky tzv. územně analytické podklady (ÚAP). Obsah ÚAP je zpřesněn vyhláškou č. 500/2006 Sb., která stanovila, že jejich součástí je rozbor udržitelného rozvoje území (RURÚ). Krajské úřady vesměs dosáhly jednotné podoby ÚAP obcí ve svých SO ORP, nicméně zůstává nejednotná podoba ÚAP a RURÚ v jednotlivých krajích; situace je zapříčiněna neexistencí přesných (detailních) standardů pro ÚAP. http://www.uur.cz/default.asp?ID=4633 Gestor: MMR, kraje - Žádoucí je docílit rovněž obousměrné koordinace na úrovni přesahující úroveň jednotlivých obcí a obvykle menší než kraj (např. FUA, správní obvod ORP, apod.), popř. mezi dokumenty pro administrativní celek (např. kraj nebo obec) a pro jinak vymezené území (např. FUA). Hranice těchto oblastí není legislativně stanovena a může se do budoucna opakovaně měnit. Gestor: není stanoven - Koordinace územně plánovací činnosti na území větším než obec a menším než kraj se provádí formou územních studií. Územní studie slouží pro ověření možností využití konkrétního řešeného území, využívají se např. pro posouzení územních podmínek ochrany hodnot území při řešení střetů zájmů, umístění dopravních systémů nebo technické infrastruktury, územního systému ekologické stability obnovitelných zdrojů energie v krajině nebo řešení vybraných problémů urbanistické koncepce. Pro územně plánovací dokumentaci nejsou závazné, plní však roli tzv. neopominutelného podkladu – odchylné rozhodnutí je třeba v územním rozhodnutí zdůvodnit a v odůvodnění prokázat, že bylo nalezeno z hlediska veřejných zájmů vhodnější nebo alespoň rovnocenné řešení. Územní studii pro území přesahující jeden správní obvod ORP pořizuje krajský úřad, územní studii přesahující hranici kraje pořizuje MMR. Gestor: MMR, kraje
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), zejména § 25 až 30 (územně analytické podklady a územní studie) - Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (umožňuje spolupráci obcí) - Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje - Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti Strategie: - Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 – 2020 (SRRVS), Implementační plány k SRRVS – SC 2.1 Harmonizace administrativního členění státu - Usnesení vlády 1053/2016 k preferované variantě územně správního členění státu.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	- Relevantní informace o současném plnění cíle ani o využívání územních studií nadmístního charakteru z hlediska územního plánování nejsou k dispozici.

		- Schválené územní studie, jimiž se koordinuje územně plánovací činnost na území větším než obec a menším než kraj, jsou evidovány v evidenci územně plánovací činnosti https://www.uur.cz/?id=966	
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- Přetrvává nejednotná podoba ÚAP a RURÚ v jednotlivých krajích, situace je zapříčiněna neexistencí přesných (detailních) standardů pro UAP. - Není jasné, jak bude dále podporováno pořizování územních studií z evropských nebo národních zdrojů. - Spolupráci obcí ve smyslu koordinovaného postupu v územním a strategickém plánování nad rámec jednotlivých obcí není možné financovat z rozpočtového určení daní. - Existující nástroje strategického plánování (strategie ITI, strategie IPRÚ, strategie CLLD) jsou vázány na programové období 2014-2020. Není jasné, v jaké formě bude jejich pořizování podporováno po skončení tohoto období.	
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 18, StC 24, StC 25, StC 27 SpC 16.1	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	ne	Pro řadu strategických plánů po r. 2006 jsou data o území z ÚAP důležitým podkladem, od 2017 je lze využít pro činnost veřejné správy, tedy i pro strategické plánování. Větší provázání strategického a územního plánování je žádoucí z hlediska efektivity plánování a vynakládání veřejných prostředků.
Opatření pro naplňování SC			
18	Vytvořit metodiku pro koordinaci územního a strategického plánování na úrovni přesahující úroveň jednotlivých obcí, resp. tuto problematiku začlenit do metodiky koordinace územního strategického plánování, viz doporučení u SpC 16.1. Gestor: MMR		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Důsledně aplikovat Metodické sdělení MMR ke zpracování sídelní struktury v 2. úplné aktualizaci územně analytických podkladů krajů v ZÚR všech krajů. Adresát: kraje - Zvážit optimalizaci nástrojů strategického a územního plánování přesahují obec např. na úrovni ORP v případě schválení nového zákona o územně správním členění státu (očekáváno po r. 2020), avšak zohlednit při tom skutečnost, že některé nástroje územního plánování (např. územní studie) a strategického plánování (strategie ITI, strategie IPRÚ, strategie CLLD) se tvoří pro jiná území, než jsou územní jednotky. Adresát: MMR		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 17.1		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	17. Růst kvality života v jednotlivých municipalitách snižuje regionální nerovnosti.
3	Specifický cíl	17.1 Dnešní venkovské a periferní oblasti se nevylidňují a jejich populace nestárne více než v urbanizovaných oblastech.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Kvantifikace cíle: lze kvantifikovat (průměrný věk obyvatel či migrační saldo venkovských a periferních oblastí), kvantifikace není k dispozici Strategický cíl: Míří na odstranění nevyváženého vývoje v regionech. Na základě časových statistických řad lze určit lokality ohrožené odlivem zejména osob v produktivním věku a také zjistit, zda jde v konkrétním území o dlouhodobý trend. Podpora zvláště malého a středního podnikání mimo velké aglomerace může pomoci zastavit negativní trend odlivu ekonomicky aktivních obyvatel, stejně jako podpora bydlení a sociálně slabých rodin. Snahou je, aby se sociální nerovnosti v území neposilovaly, aby všichni měli možnost kvalitního života včetně adekvátního bydlení. Všichni se dobře cítí v obcích, kde jsou doma, jsou spokojeni s mezilidskými vztahy. Vědí, že v případě potřeby mají někoho, koho zajímají jejich problémy, případně jim pomůže s řešením. Specifický cíl: a jeho indikátory jsou podpůrné pro další postupy a specifické cíle v Str.c.17. Z indikátoru 17.1.2 lze např. vyvodit, že vysoký podíl seniorů v populaci mění i nároky na typy služeb (souvislost s 18.2.) – senioři nepotřebují školky, školy, sportoviště, naopak zvýšená je poptávka po zdravotních a sociálních službách. Tento indikátor ukazuje i to, že oblast je málo atraktivní pro ekonomicky činné osoby s dětmi. Odcházejí jinam, kde je širší škála možností zaměstnání, vzdělání, kultury, sportu atd. Dostatečná občanská a technická vybavenost je nezbytná pro zajištění kvalitního života na venkově a má vliv na migrační saldo. Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR 2010, str. 45: Cíl 3: Zabezpečit udržitelný rozvoj venkova a posílit harmonizaci vztahů mezi městem a venkovem Cílem je stabilizace osídlení venkova (tj. zabránit postupnému vylidňování), což předpokládá zajištění životních podmínek srovnatelných ve svém souhrnu s podmínkami života ve městě, ve smyslu alternativy s životem ve městě, při možnosti svobodné volby životního stylu. Předpokladem pro dosažení cíle je zvýšení zodpovědnosti při nakládání s prostorem venkova, tj. navyšování podílu racionálního, přírodě blízkého hospodaření s přírodními zdroji a krajinou venkova tak, aby si venkov zachoval své komparativní výhody oproti městu. Opatření se týkají zejména podpory rozvoje mikroregionálních center, veřejné infrastruktury a místních služeb.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Nestanoven
6	Mezinárodní dimenze	SDG 11.a, 10.7
7	Územní dimenze	Napříč republikou – sociálně vyloučené lokality, hospodářsky problémové regiony a území s vysokou mírou nezaměstnanosti.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEOP), příp. slovní komentář	Ovlivnitelnost ekonomická: přímá na úrovni zvl. národní, resp. krajské (podpora tvorby kvalifikovaných pracovních míst).

		Ovlivnitelnost sociální: přímá na úrovni národní, krajské i obecní zvl. zajištění veřejných služeb a obslužných funkcí.																																																	
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030																																																			
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	17.1.1 Migrační saldo (daného území) 17.1.2 Index stáří																																																	
10	Vztah indikátoru/ů k SC	17.1.1: Indikátor postihuje aspekt vylidňování. Saldo migrace (daného území) kvantifikuje geografickou mobilitu obyvatelstva. Negativní saldo migrace venkovských obcí bývá spojeno se ztrátou možností obživy, s vylidňováním venkova a se zvyšováním počtu obyvatel městských aglomerací. 17.1.2: Indikátor charakterizuje věkovou strukturu populace, konkrétně vystihuje to, kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0–14 let.																																																	
Hodnocení indikátoru/ů																																																			
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	17.1.1: Migrační saldo krajů a okresů Data k migračnímu saldu jsou dostupná na úrovni obcí a krajů. Poslední údaje jsou k roku 2015: Přírůstek obyvatel zaznamenán ve Středočeském kraji (10.024 obyvatel), Hl. m. Praze (6.031), Plzeňském (1939), Jihomoravském (1501), Jihočeském (867), Libereckém (663) a Královéhradeckém (85) kraji. Obyvatelé ubývali v krajích Pardubickém (85), Zlínském (142) Ústeckém (221), Olomouckém (491) Vysočina (591), Karlovarském (928) a Moravskoslezském (2681). Okresy s největším migračním saldem: Z dlouhodobého hlediska ubývají obyvatelé nejvíce v okresech Bruntál, Ostrava-město a Karviná, Šumperk a Jeseník, Brno-město, Sokolov a Karlovy Vary. Dlouhodobě přibývají v okresech Praha-východ a Praha-západ, Plzeň-město a Brno-venkov. Zdroj: ČSÚ 17.1.2: Index stáří krajů Vybrané údaje o bydlení 2015 (2016) MMR, str. 15: podíl seniorů, tj. obyvatel ve věku 65 let a více, se v ČR progresivně zvětšil z 13,0 % v roce 1975, 13,1 % v roce 1995, až na 17,8 % v roce 2015. Korelace mezi migračním saldem krajů a indexem stáří není přímá. Téměř vyrovnaný poměr mezi obyvateli ve věku do 14 a nad 65 let panuje ve Středočeském kraji, ve všech ostatních krajích převažuje starší složka obyvatelstva nad dětmi a mládeží do 14 let bez ohledu na intenzitu migračního přírůstku. Zdroj: ČSÚ 17.1.2 Index stáří – benchmark pro EU28 (k roku 2015), zdroj Porovnání obou indikátorů na krajské úrovni: <table><tr><th rowspan="2">kraj</th><th colspan="2">index stáří</th><th colspan="2">migrační přírůstek</th></tr><tr><th>pořadí</th><th></th><th></th><th>pořadí</th></tr><tr><td>Středočeský kraj</td><td>1</td><td>100,4800976</td><td>10024</td><td>1</td></tr><tr><td>Ústecký kraj</td><td>2</td><td>111,7138842</td><td>-221</td><td>10</td></tr><tr><td>Liberecký kraj</td><td>3</td><td>115,7580036</td><td>663</td><td>6</td></tr><tr><td>Jihočeský kraj</td><td>4</td><td>120,446681</td><td>867</td><td>5</td></tr><tr><td>Pardubický kraj</td><td>5</td><td>120,5887915</td><td>-85</td><td>8</td></tr><tr><td>Moravskoslezský kraj</td><td>6</td><td>121,544632</td><td>-2681</td><td>14</td></tr><tr><td>Karlovarský kraj</td><td>7</td><td>121,8895048</td><td>-928</td><td>13</td></tr><tr><td>Jihomoravský kraj</td><td>8</td><td>121,9929466</td><td>1507</td><td>4</td></tr></table>	kraj	index stáří		migrační přírůstek		pořadí			pořadí	Středočeský kraj	1	100,4800976	10024	1	Ústecký kraj	2	111,7138842	-221	10	Liberecký kraj	3	115,7580036	663	6	Jihočeský kraj	4	120,446681	867	5	Pardubický kraj	5	120,5887915	-85	8	Moravskoslezský kraj	6	121,544632	-2681	14	Karlovarský kraj	7	121,8895048	-928	13	Jihomoravský kraj	8	121,9929466	1507	4
kraj	index stáří			migrační přírůstek																																															
	pořadí			pořadí																																															
Středočeský kraj	1	100,4800976	10024	1																																															
Ústecký kraj	2	111,7138842	-221	10																																															
Liberecký kraj	3	115,7580036	663	6																																															
Jihočeský kraj	4	120,446681	867	5																																															
Pardubický kraj	5	120,5887915	-85	8																																															
Moravskoslezský kraj	6	121,544632	-2681	14																																															
Karlovarský kraj	7	121,8895048	-928	13																																															
Jihomoravský kraj	8	121,9929466	1507	4																																															

		Hlavní město Praha	9	123,7528597	6031	2
		Olomoucký kraj	10	123,9153561	-491	11
		Kraj Vysočina	11	124,1651677	-591	12
		Plzeňský kraj	12	125,3316049	1939	3
		Zlínský kraj	13	128,5527483	-142	9
		Královéhradecký kraj	14	129,3105305	85	7
Existující opatření pro naplnění SC						
12	Popis opatření	Vylidňování venkova i stárnutí tamní populace je oprávněně chápáno jako multidimenzionální problém spojený s komplexitou kvality života v menších obcích, který by měl být řešen regionální politikou jako celkem. Nelze tedy jednoznačně určit opatření, která by se zaměřovala na vylidňování venkova o sobě, ale jedná se o jejich synergické působení. V IROPu jsou opatření nepřímo spojená se zmenšováním odlivu obyvatel z venkova a stárnutím tamní populace uvedena v Prioritní ose 2 Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů, v PO 3 Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí a PO4 Komunitně vedený místní rozvoj. Obdobně se k problematice selektivní migrace obyvatel staví i Strategický rámec hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje zaměřený na kraje s nejmarkantnějšími ekonomickými a sociálními problémy. Selektivní (tj. sociálně stratifikovanou) migraci vnímá zejména v souvislosti s nedostatkem pracovní síly (s. 51, 53), resp. nedostatkem lepších („high-skills“) pracovních příležitostí, kdy odcházejí zejména mladší a vzdělanější do lépe vnímaných oblastí s více příležitostmi (s. 71). Úkoly pro oblast lidských zdrojů specifikuje Souhrnný akční plán Strategie restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje 2017 – 2018 (s. 21-25). Zaměřují se zejména na: - podporu zaměstnatelnosti a zaměstnanosti (např. intenzifikace využití zvolené rekvalifikace), - vzdělávání např. talent management, kariérové poradenství, výuku angličtiny, podpora podnikavosti; - nastavení výzev v OP VVV; - revizi systému investičních pobídek. Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 se zabývá až následky a formuluje cíl „Rozvíjet sociální práci v obcích se zvláštním důrazem na venkovské oblasti, ve kterých hrozí riziko sociálního vyloučení seniorů“. Opatření pro jeho naplňování se zaměřuje na stanovení minimální úroveň kvality sociální práce jako profese a minimální kvalifikaci pro manažery poskytovaných služeb. (s. 43)				
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Strategie: - Strategie regionálního rozvoje 2014-2020 - Integrovaný regionální operační program - Strategický rámec hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje - Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, schválena UV č. 276 ze dne 15. 4. 2015: republikové priority č. 15, 17, 18, 27. - Politika architektury a stavební kultury ČR, schválena UV č. 22 ze dne 14. 1. 2015: okrajově opatření 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4,				

		1.1.5.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatřením(i)	IROP ani Strategický rámec hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje nejsou vyhodnoceny. SRR finančně navázána na ESIF a částečně i na krajské programy. Krajská opatření jsou nesystémová. Zpráva o uplatňování Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020: - I přestože míra migrační aktivity je v ČR ve srovnání s jinými zeměmi nízká, je patrné, že se začal profilovat regionální vzorec dlouhodobě migračně růstových regionů. Vzhledem ke koncentraci pracovních příležitostí i dalších obslužných aktivit do nejvýznamnějších středisek bude tento trend pravděpodobněji pokračovat i v dalších letech. Rozdíly migračního salda jsou patrné zejména v metropolitní oblasti Prahy (Praha, Středočeský kraj) a dále v Jihomoravském (zázemí Brna) a Jihočeském kraji (zázemí Českých Budějovic). Str. 77. Navíc od roku 2013 jsou patrné divergenční tendence mezi skupinou státem podporovaných regionů a ostatními SO ORP v ČR. To odpovídá nižší atraktivitě regionů se soustředěnou podporou státu a emigraci zejména ekonomicky aktivních obyvatel. Současný ekonomický a společenský vývoj navíc nenaznačuje, že by v brzké budoucnosti měl být tento trend zásadním způsobem změněn. Str. 44. Výsledky analýzy indexu stárí potvrzují velmi nízkou mezikrajskou variabilitu. Jediným krajem, ve kterém došlo k poklesu indexu stárí, byla Praha. U zbývajících regionů byly identifikovány nárůsty indexů stárí, nejnižší index stárí vykazuje Středočeský kraj, velmi nízké hodnoty byly charakteristické také pro Ústecký kraj, ale pro něj je typický také poměrně rychlý proces demografického stárnutí (na rozdíl od Středočeského regionu). Str. 44. V případě indexu stárí jsou patrné tendence přibližování jednotlivých skupin regionů, jedná se bohužel o negativní jev spojený se selektivní migrací ze státem podporovaných regionů. Výsledky ukazují jednoznačnou a setrvalou tendenci zvyšování průměrného indexu stárí v regionech se soustředěnou podporou státu. Zvyšování je výrazně rychlejší právě u této skupiny regionů než u zbylých SO ORP v Česku. V roce 2015 je již dokonce průměrný index stárí ve státem podporovaných regionech vyšší než ve zbývajících regionech. Dynamika vývoje i dosažený stav proto odhalují negativní trend, který by v budoucnu mohl znamenat specifické problémy spojené se stárnutím obyvatel právě v těchto regionech. Str.70–71.
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- Nejasné kompetence a zejména nástroje k řešení specifického cíle. - Ekonomické: špatně nastavené programy podpory na zmírnění migračního salda - viz Opatření MMR (IROP). - Na krajské úrovni bariéry ekonomické (obecně nedostatečné prostředky, které kraje mají k dispozici na ovlivnění politik ve srovnání se státem) a politické (nezájem vládnoucích garnitur o negativní migrační salda v odlehlých lokalitách). - Není možné poskytovat finanční prostředky tam, kde se demografická struktura mění přirozenými procesy. Je žádoucí spíše identifikovat růstové póly a vhodnými opatřeními zajistit

			jejich dostupnost ze znevýhodněných oblastí (venkova).
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření		StC 3, StC 10 SpC 16.2
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	ne	Opatření: Opatření zaměřená přímo k tomuto konkrétnímu cíli dosud nenastavena. Trend nežádoucí: Ústup služeb v území se urychluje a hrozí, že v některých územích nebude možné zajistit služby za ekonomicky únosných podmínek.
	Opatření pro naplňování SC		
18	- V návaznosti na certifikovanou metodiku „Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury“ (MMR, 2016) posílit ekonomické nástroje na zajištění standardů dostupnosti základních služeb, např. zvážit zavedení dotačních titulů či nepřímou podporu v podobě daňových úlev pro rodiny na venkově. Gestor: MMR - Zohlednit aspekt vylidňování venkova v připravované Strategii regionálního rozvoje ČR 21+. Gestor: MMR - Na základě vypracovaných analýz dojít k optimalizaci dostupnosti veřejné správy formou rušení místní příslušnosti, úpravy rozdělení kompetencí i podpory administrativy na subregionální úrovni (včetně např. meziobecní spolupráce) a elektronizace veřejné správy. Tím by mělo být zajištěno, že ve sféře služeb veřejné správy nebudou potřeby obyvatel omežovány. - Gestor: MV		
	Doporučení pro naplňování SC		
19	- Zlepšovat kvalitu dopravní infrastruktury za účelem podpory dostupnosti služeb, škol, zdravotnictví, pošt atd. ve venkovských oblastech. - Podporovat podnikání a poskytování služeb ve venkovských oblastech. - Formou inovativních přístupů a příklady dobré praxe podporovat alternativy srovnatelné s kvalitou života ve městech, např. koordinace zajišťování služeb pro občany (vysokorychlostní internet, soutěže na energie a mobilní tarify pro občany, inovativní postupy pro vlastní energetické zdroje obce i pro občany, taxi pro seniory i pro mladé rodiny).		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 17.2		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	17. Růst kvality života v jednotlivých municipalitách snižuje regionální nerovnosti.
3	Specifický cíl	17.2 Jsou podporovány vysoce kvalifikované pracovní příležitosti v malých a středních podnicích využívajících místní a regionální potenciál.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Na národní úrovni není cíl kvantifikován. Žádoucí trend – nárůst počtu vysoce kvalifikovaných pracovních příležitostí využívajících místní a regionální potenciál. Strategický cíl: Míří na odstranění nevyváženého vývoje v regionech. Na základě časových statistických řad lze určit lokality ohrožené odlivem zejména osob v produktivním věku a také zjistit, zda jde v konkrétním území o dlouhodobý trend. Podpora zvláště malého a středního podnikání mimo velké aglomerace může pomoci zastavit negativní trend odlivu ekonomicky aktivních obyvatel, stejně jako podpora bydlení a sociálně slabých rodin. Snahou je, aby se sociální nerovnosti v území neposilovaly, aby všichni měli možnost kvalitního života včetně uspokojivého adekvátního bydlení. Všichni se dobře cítí v obcích, kde jsou doma, jsou spokojeni s mezilidskými vztahy. Vědí, že v případě potřeby mají někoho, koho zajímají jejich problémy, případně jim pomůže s řešením. Specifický cíl 17.2 sledováním důchodů domácností ukazuje průměrnou úroveň výdajů v regionu na jednoho obyvatele a objem prostředků alokovaných na státní úrovni do podpory malého a středního podnikání v regionech. Případný růst důchodů domácností v regionech je možno dát do souvislosti se správným nastavením finančních podpor.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Termíny do roku 2020: 1. Podpora vlastních výzkumných a vývojových kapacit nejlépe s mezinárodním prvkem (Koncepce podpory MSP 2014 – 2020). 2. Podpořit snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých územně správních celků (územních jednotek), (Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020). 3. Zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let do 2020 (Evropa 2020).
6	Mezinárodní dimenze	SDG 9.1, 8.3

		Evropa 2020
7	Územní dimenze	Národní úroveň a kraje – z hlediska finanční podpory; lokální úroveň – jako subjekty – sociálně vyloučené lokality, hospodářsky problémové regiony a území s vysokou mírou nezaměstnanosti.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Ovlivnitelnost na všech úrovních. <u>Politická</u> – silná, v oblasti působení státu buď přímo podporou tvorby inovativních malých a středních podniků, nebo nepřímo podporou vzdělávání, podporou zavádění moderní infrastruktury (IT) ze strany krajů a municipalit <u>Sociální</u> – silná, aktivity obyvatel a nestátního sektoru <u>Ekonomická</u> – silná, zajištění finančních zdrojů
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	17.2.1 Disponibilní příjem domácnosti na 1 obyvatele dle krajů 17.2.2 Státní podpora malého a středního podnikání mimo hlavní aglomerace
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikátory nepřímo kvantifikují SC. Indikátor 17.2.1 ukazuje průměrnou úroveň potenciálních spotřebních výdajů na jednoho obyvatele bydlícího v daném regionu, zatímco indikátor 17.2.2 vyjadřuje finanční podporu malého a středního podnikání na národní úrovni. Indikátor 17.2.2 (tedy vhodně zacílená podpora mimo velké aglomerace) může být jednou z příčin případného růstu indikátoru 17.2.1
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	17.2.1 Mezi kraji má nadprůměrný ČDDD na 1 obyvatele pravidelně hlavní město Praha (od roku 2000 o víc než 30 %) a Středočeský kraj (zpravidla o 6–10 %), často také Plzeňský kraj (o 1–2 %). Kromě nich od roku 2013 průměru ČR dosahoval také Jihomoravský kraj. Na druhém konci žebříčku krajů se ztrátou 10 % na celorepublikový průměr se v posledním desetiletí umísťovaly kraje Ústecký a Karlovarský. Měříme-li HDP na obyvatele, dosahuje většina regionů v ČR nižšího ekonomického výkonu, než je průměr regionů EU28. Konkrétně v roce 2013 Praha dosahovala 173 %, zatímco u ostatních krajů se podíl tohoto ukazatele pohyboval v rozmezí od 59 % u Karlovarského do 81 % průměru HDP na obyvatele u Jihomoravského kraje. Co se týče zaměstnanosti v regionech, všechny regiony ČR splňují cíl Evropa 2020 zaměstnanosti 75 % a více.
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Dotační tituly na podporu malého a středního podnikání, zadávání inovací, rozjezd vysoce inovativních start-upů atd.

		Gestor: MPO, Mze Zvýhodněné úvěry, záruky, kapitálové vstupy (venture kapitál), poradenství Gestor: MPO, Mze Podpora investorům, kteří přinášejí investice s vyšší přidanou hodnotou; např. investice do vědy a výzkumu. Gestor. MŠMT, MPO
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Novela zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách Strategie: - Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014-2020 - Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020 - Národní dokument územní dimenze - Politika územního rozvoje (zprostředkovaně ve smyslu plánování rozvoje venkovských oblastí) - Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR 2010 (ve smyslu Priority 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenceschopnosti průmyslu a podnikání, zemědělství, služeb) - Strategie hospodářské restrukturalizace a na ni navazující Akční plány.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) má dlouhodobě rostoucí trend, ten se však v souvislosti s vývojem ekonomiky a růstem nezaměstnanosti v roce 2009 výrazně zpomalil a v letech 2010–2013 ve všech krajích minimálně jednou meziročně poklesl. Zatím nejsou analýzy, které by dopad investičních pobídek (regionálně) analyzovaly.
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- Rozhodnutí investorů je autonomní; není vždy možné ho předjímat. Veřejná správa stanovuje rámec podpory, ale příchod investorů sama nezajistí, - vzdělanostní struktura – stále malý podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva (regionální disparity míry celkové nezaměstnanosti jsou do značné míry ovlivněny právě osobami se základním vzděláním), - není překonán nesoulad mezi nabídkou a poptávkou po práci, - nepřiliš diferencované uplatňování aktivní politiky zaměstnanosti, - flexibilnější formy zaměstnávání hrají okrajovou roli, - posun vysoce kvalifikovaných míst do center rozvoje, - byrokratická zátěž podnikatelů.
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při	St.C 7

	naplňování opatření	SpC 2.1, 2.4	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	částečně	Pokračuje trend nárůstu bohatství (měřeno HDP nebo ČDDD na osobu) v regionech. Rozvoj vysoce kvalifikovaných příležitostí v regionech je základem pro budoucí udržitelný rozvoj. Tento SC je postupně naplňován a i nejméně rozvinuté regiony ČR rostou. Schválena Strategie hospodářské restrukturalizace a realizace urbánních integrovaných nástrojů.
Opatření pro naplňování SC			
18	- Naplňovat opatření obsažená v Koncepci podpory malých a středních podnikatelů 2014–2020, Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020, Politice územního rozvoje (zprostředkovaně ve smyslu plánování rozvoje venkovských oblastí), a ve Strategii hospodářské restrukturalizace a na ni navazujících Akčních plánech. Gestor: MPO, MMR - Podpora v rámci urbánních integrovaných nástrojů. Gestor: MMR - Podporu vysoce kvalifikovaných příležitostí v malých a středních podnicích zahrnout do SRR 21+. Gestor: MMR		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Podpora investorům, kteří přinášejí investice s vyšší přidanou hodnotou; např. investice do vědy a výzkumu; zjednodušit systém dotační podpory pro malé a střední podniky, zajištění infrastruktury pro malé a střední podniky. Adresát: MPO, MMR, kraje - Vytvoření vhodných podmínek k navázání spolupráce malých a středních podniků s VŠ (zejména technické a přírodovědné obory) a výzkumnými organizacemi. Adresát: MŠMT, MPO - Klást důraz na podporu projektů pro koordinaci vzdělávacích, rekvalifikačních a motivačních programů s tvorbou pracovních míst Adresát: MŠMT - Zvážit možnost podpory pomocí nižších odvodů do sociálního či zdravotního pojištění pro podnikající subjekty v malých obcích Adresát: MPSV		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 17.3		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	17. Růst kvality života v jednotlivých municipalitách snižuje regionální nerovnosti.
3	Specifický cíl	17.3 Jsou podporovány různorodé formy bydlení, především dostupné nájemní bydlení pro všechny segmenty společnosti.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Kvantifikace cíle: nerelevantní Strategický cíl: Míří na odstranění nevyváženého vývoje v regionech. Na základě časových statistických řad lze určit lokality ohrožené odlivem zejména osob v produktivním věku a také zjistit, zda jde v konkrétním území o dlouhodobý trend. Podpora zvláště malého a středního podnikání mimo velké aglomerace může pomoci zastavit negativní trend odlivu ekonomicky aktivních obyvatel, stejně jako podpora bydlení a sociálně slabých rodin. Snahou je, aby se sociální nerovnosti v území neposilovaly, aby všichni měli možnost kvalitního života včetně adekvátního bydlení. Všichni se dobře cítí v obcích, kde jsou doma, jsou spokojeni s mezilidskými vztahy. Vědí, že v případě potřeby mají někoho, koho zajímají jejich problémy, případně jim pomůže s řešením. Specifický cíl: Zastavit růst počtů osob/domácností, které nemají přístup k adekvátnímu bydlení, jsou ohroženi ztrátou standardního bydlení/jsou bez bydlení, efektivně upravit oblast dávek určených na bydlení, podpořit rozvoj dostupného bytového fondu a nástroji sociální práce zajistit ohroženým skupinám pomoc při řešení problémů.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	2020: Termíny plnění cílů vztahujících se k systému sociálního bydlení jsou stanoveny v Koncepci sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025.
6	Mezinárodní dimenze	SDGs: 1.1, 8.6, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 11.1, Čl. 34.3 a čl. 7 Charty základních práv EU – zakotvení požadavku na taková opatření státu, která zajistí dostatečnou nabídku bydlení (zejména sociálního bydlení), a která zajistí (finanční) dostupnost bydlení i pro nízkopříjmové obyvatele.
7	Územní dimenze	Národní úroveň, krajská a obecní. Zaměřit se na: rozvojová a urbánní území; hospodářsky problémové regiony a území s vysokou mírou nezaměstnanosti; sociálně vyloučené lokality.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Na národní úrovni (legislativní rámec, financování), na obecní úrovni (vytvářením fondu dostupného bydlení podle místních potřeb) Přímo ovlivnitelné: - nastavením legislativy (zákon o sociálním/dostupném bydlení), - podpůrnými ekonomickými nástroji (programy na podporu výstavby/vzniku dostupného bydlení).
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		

9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	17.3.1 Medián podílu celkových výdajů na bydlení na disponibilním příjmu domácnosti (vše po odečtení příspěvku na bydlení) 17.3.2 Podíl nájemního bydlení na obydlených bytech 17.3.3 Byty se sociálním určením pořízené s podporou z prostředků Ministerstva pro místní rozvoj a Státního fondu rozvoje bydlení za rok 17.3.4 Počet sociálních bytů na bytovém fondu obce																																																													
10	Vztah indikátoru/ů k SC	ad 17.3.1 Medián charakterizuje zatížení domácnosti náklady na bydlení a v tomto smyslu i dostupnost bydlení, případně i ohrožení domácnosti ztrátou bydlení či přechodu do substandardních forem bydlení. ad 17.3.2 Podíl nájemního sektoru mezi obydlenými byty jako sektoru umožňujícího největší flexibilitu jeho obyvatel. Nájemní byty jsou užívány skupinou obyvatel, která je ochotnější k mobilitě. Také vstupní, resp. transakční náklady na bydlení v tomto sektoru jsou malé při srovnávání s vlastnickým bydlením, tedy jsou dostupné i ohroženým skupinám obyvatel. ad 17.3.3 Ilustruje jeden ze způsobů podpory státu při motivování subjektů na trhu s bydlením ke zlepšení dostupnosti bydlení. ad 17.3.4 Sociální bydlení poskytuje stát potřebným občanům na základě právní úpravy a soustavy nástrojů bytové a sociální politiky. Tuto veřejnou službu stát realizuje prostřednictvím obce. Zahrnuje v sobě typy bydlení, které snižují riziko různých ohrožených skupin upadnout do bezdomovectví.																																																													
Hodnocení																																																															
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Česko nemá legislativní úpravu sociálního bydlení, v kontextu členských států EU má spíše nižší podíl obecních bytů a zřejmě i nízký počet nově vznikajících sociálních bytů (neviděl jsem na to zatím komparativní statistiku) 17.3.1 Medián podílu celkových výdajů na bydlení na disponibilním příjmu domácnosti (vše po odečtení příspěvku na bydlení): <table><tr><td rowspan="10">Medián podílu výdajů na bydlení na příjmu domácnosti(%)</td><td></td><td>2005</td><td>2006</td><td>2007</td><td>2008</td><td>2009</td></tr><tr><td>Praha</td><td>20,78%</td><td>23,76%</td><td>22,64%</td><td>24,06%</td><td>23,46%</td></tr><tr><td>Středočeský</td><td>21,03%</td><td>21,03%</td><td>21,01%</td><td>21,17%</td><td>19,58%</td></tr><tr><td>Jihočeský</td><td>19,73%</td><td>19,75%</td><td>20,21%</td><td>20,79%</td><td>18,94%</td></tr><tr><td>Plzeňský</td><td>21,00%</td><td>19,64%</td><td>19,14%</td><td>20,51%</td><td>18,99%</td></tr><tr><td>Karlovarský</td><td>23,38%</td><td>24,49%</td><td>24,52%</td><td>24,50%</td><td>23,26%</td></tr><tr><td>Ústecký</td><td>22,32%</td><td>24,57%</td><td>23,82%</td><td>23,28%</td><td>20,84%</td></tr><tr><td>Liberecký</td><td>19,72%</td><td>24,31%</td><td>25,06%</td><td>25,64%</td><td>23,46%</td></tr><tr><td>Královehradecký</td><td>20,35%</td><td>21,08%</td><td>20,98%</td><td>21,54%</td><td>20,34%</td></tr><tr><td>Pardubický</td><td>20,04%</td><td>20,65%</td><td>19,94%</td><td>20,93%</td><td>20,06%</td></tr></table>	Medián podílu výdajů na bydlení na příjmu domácnosti(%)		2005	2006	2007	2008	2009	Praha	20,78%	23,76%	22,64%	24,06%	23,46%	Středočeský	21,03%	21,03%	21,01%	21,17%	19,58%	Jihočeský	19,73%	19,75%	20,21%	20,79%	18,94%	Plzeňský	21,00%	19,64%	19,14%	20,51%	18,99%	Karlovarský	23,38%	24,49%	24,52%	24,50%	23,26%	Ústecký	22,32%	24,57%	23,82%	23,28%	20,84%	Liberecký	19,72%	24,31%	25,06%	25,64%	23,46%	Královehradecký	20,35%	21,08%	20,98%	21,54%	20,34%	Pardubický	20,04%	20,65%	19,94%	20,93%	20,06%
Medián podílu výdajů na bydlení na příjmu domácnosti(%)		2005		2006	2007	2008	2009																																																								
	Praha	20,78%		23,76%	22,64%	24,06%	23,46%																																																								
	Středočeský	21,03%		21,03%	21,01%	21,17%	19,58%																																																								
	Jihočeský	19,73%		19,75%	20,21%	20,79%	18,94%																																																								
	Plzeňský	21,00%		19,64%	19,14%	20,51%	18,99%																																																								
	Karlovarský	23,38%		24,49%	24,52%	24,50%	23,26%																																																								
	Ústecký	22,32%		24,57%	23,82%	23,28%	20,84%																																																								
	Liberecký	19,72%		24,31%	25,06%	25,64%	23,46%																																																								
	Královehradecký	20,35%		21,08%	20,98%	21,54%	20,34%																																																								
	Pardubický	20,04%	20,65%	19,94%	20,93%	20,06%																																																									

			Vysočina	20,59%	19,78%	20,33%	20,16%	18,01%		
			Jihomoravský	23,58%	24,19%	23,35%	24,32%	22,67%		
			Olomoucký	21,90%	23,40%	21,77%	22,43%	20,63%		
			Zlínský	23,03%	20,61%	21,59%	21,44%	19,08%		
			Moravskoslezský	20,62%	22,13%	22,19%	21,78%	21,67%		
			ČR	21,15%	22,16%	21,91%	22,31%	20,96%		
			Medián podílu výdajů na bydlení na příjmu domácnosti (%)		2010	2011	2012	2013	2014	2015
		Praha		23,66%	24,04%	24,91%	26,29%	25,57%	25,13%	25,04%
		Středočeský		18,83%	17,42%	18,77%	20,92%	20,66%	20,08%	19,83%
		Jihočeský		19,92%	18,65%	19,90%	21,63%	21,78%	21,03%	19,42%
		Plzeňský		18,61%	20,36%	21,70%	21,73%	21,11%	20,52%	19,63%
		Karlovarský		21,79%	20,69%	21,87%	23,01%	22,97%	21,46%	20,92%
		Ústecký		22,57%	22,71%	24,60%	26,47%	23,03%	24,47%	23,43%
		Liberecký		23,10%	23,19%	22,81%	26,69%	24,79%	23,14%	21,32%
		Královéhradecký		21,10%	19,46%	21,48%	22,98%	20,73%	19,71%	19,44%
		Pardubický		19,91%	19,61%	18,64%	20,38%	19,69%	19,63%	18,84%
		Vysočina		17,78%	17,25%	18,20%	19,68%	19,79%	19,33%	19,47%
		Jihomoravský		22,35%	20,63%	21,30%	22,18%	22,15%	21,50%	20,87%
		Olomoucký	21,58%	19,21%	19,99%	21,62%	21,96%	20,89%	19,62%	
Zlínský	20,83%	20,01%	19,90%	22,33%	21,43%	21,42%	21,62%			

	Moravskoslezský	21,82%	21,71%	23,39%	24,63%	23,63%	24,07%	22,99%
	ČR	21,19%	20,46%	21,40%	22,87%	22,23%	21,71%	21,19%

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Medián podílu výdajů na bydlení na příjmu domácnosti (%)	Praha	23,66%	24,04%	24,91%	26,29%	25,57%	25,13%	25,04%
	Středočeský	18,83%	17,42%	18,77%	20,92%	20,66%	20,08%	19,83%
	Jihočeský	19,92%	18,65%	19,90%	21,63%	21,78%	21,03%	19,42%
	Plzeňský	18,61%	20,36%	21,70%	21,73%	21,11%	20,52%	19,63%
	Karlovarský	21,79%	20,69%	21,87%	23,01%	22,97%	21,46%	20,92%
	Ústecký	22,57%	22,71%	24,60%	26,47%	23,03%	24,47%	23,43%
	Liberecký	23,10%	23,19%	22,81%	26,69%	24,79%	23,14%	21,32%
	Královehradecký	21,10%	19,46%	21,48%	22,98%	20,73%	19,71%	19,44%
	Pardubický	19,91%	19,61%	18,64%	20,38%	19,69%	19,63%	18,84%
	Vysočina	17,78%	17,25%	18,20%	19,68%	19,79%	19,33%	19,47%
	Jihomoravský	22,35%	20,63%	21,30%	22,18%	22,15%	21,50%	20,87%
	Olomoucký	21,58%	19,21%	19,99%	21,62%	21,96%	20,89%	19,62%
	Zlínský	20,83%	20,01%	19,90%	22,33%	21,43%	21,42%	21,62%
	Moravskoslezský	21,82%	21,71%	23,39%	24,63%	23,63%	24,07%	22,99%
	ČR	21,19%	20,46%	21,40%	22,87%	22,23%	21,71%	21,19%

17.3.2 Podíl nájemního bydlení na obydlých bytech

náměstí bydlení na		2001	2005	2006	2007	2008	2009
	Praha	44,74%	47,12%	45,86%	41,78%	37,33%	35,01%

			<i>Středočeský</i>	21,23%	12,64%	11,19%	10,04%	10,07%	9,93%	
			<i>Jihočeský</i>	23,44%	22,49%	22,17%	20,92%	19,33%	19,91%	
			<i>Plzeňský</i>	26,20%	22,91%	20,78%	19,04%	17,69%	20,31%	
			<i>Karlovarský*</i>	39,01%	21,19%	24,49%	23,17%	20,42%	21,47%	
			<i>Ústecký</i>	36,60%	24,31%	26,14%	26,05%	22,64%	24,60%	
			<i>Liberecký*</i>	23,68%	39,66%	34,00%	28,90%	26,67%	23,26%	
			<i>Královehradecký*</i>	26,23%	19,65%	21,86%	17,74%	16,15%	17,80%	
			<i>Pardubický*</i>	17,96%	16,43%	22,42%	19,30%	16,47%	17,68%	
			<i>Vysočina*</i>	18,11%	5,15%	8,15%	11,57%	10,27%	11,28%	
			<i>Jihomoravský</i>	26,64%	19,29%	21,72%	22,15%	21,37%	18,19%	
			<i>Olomoucký</i>	21,00%	22,40%	20,00%	20,57%	19,04%	18,36%	
			<i>Zlínský*</i>	10,20%	14,11%	11,85%	11,63%	9,92%	10,74%	
			Moravskoslezský	41,79%	34,88%	33,64%	32,09%	30,77%	27,67%	
			ČR	27,72%	24,50%	24,11%	22,77%	20,83%	20,26%	
		Podíl nájemního bydlení na bytech (%)		<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>
			<i>Praha</i>	33,45%	34,44%	33,30%	33,41%	33,15%	30,93%	32,59%
			<i>Středočeský</i>	9,47%	9,17%	9,52%	14,72%	14,91%	15,76%	15,69%
			<i>Jihočeský</i>	19,18%	17,78%	15,45%	18,23%	22,12%	21,66%	23,06%
			<i>Plzeňský</i>	15,04%	11,76%	10,49%	13,00%	14,99%	16,42%	17,17%
			<i>Karlovarský*</i>	20,08%	14,49%	14,51%	18,03%	19,63%	18,75%	19,30%
			<i>Ústecký</i>	23,42%	22,50%	17,68%	16,79%	16,61%	17,72%	21,96%
			<i>Liberecký*</i>	14,86%	16,95%	17,63%	22,05%	25,73%	27,11%	27,14%
			<i>Královehradecký*</i>	17,37%	16,96%	14,35%	18,05%	18,23%	16,12%	18,37%
			<i>Pardubický*</i>	16,04%	14,80%	13,90%	15,86%	15,82%	17,05%	17,65%
			<i>Vysočina*</i>	12,37%	8,44%	8,49%	19,68%	21,09%	20,84%	21,91%
			<i>Jihomoravský</i>	16,70%	14,76%	14,80%	16,80%	17,23%	19,95%	16,56%

		<i>Olomoucký</i>	12,14%	10,45%	10,16%	16,07%	17,31%	16,94%	16,92%
		<i>Zlínský*</i>	8,93%	7,84%	7,98%	14,14%	17,22%	20,18%	23,66%
		<i>Moravskoslezský</i>	24,98%	23,60%	20,74%	28,90%	32,47%	35,96%	35,71%
		<i>ČR</i>							

17.3.3 Byty se sociálním určením pořízené s podporou z prostředků Ministerstva pro místní rozvoj a Státního fondu rozvoje bydlení za rok MMR

17.3.4 Počet sociálních bytů na bytovém fondu obce MPSV

Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	- MMR zřídilo dotační titul Podporované byty, jehož součástí je dotační titul Vstupní byt. Cílem vzniku vstupního bytu je zajištění sociálního bydlení pro osoby z cílové skupiny tak, aby jim byl umožněn přístup k nájemnímu bydlení. Gestor: MMR - Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025 – cílem je vytvořit systém sociálního bydlení, který rozvíjí dostupný a adekvátní fond nájemních bytů, sjednocuje a zefektivňuje dávkovou podporu a nástroji sociální práce pomáhá potřebným řešit problémy. Součástí Koncepce jsou cíle, určení gescí i termíny jejich plnění. Gestor: MPSV, MMR - Dva typy dávek určených na bydlení: příspěvek na bydlení (ze systému SSP), doplatek na bydlení (ze systému DHN). Tyto dávky pomáhají adresnou finanční pomocí hradit náklady spojené s bydlením cílovým skupinám. Gestor: MPSV - Výstavbu a zajištění sociálního bydlení lze financovat také z ESF, konkrétně IROP a OPZ. Z prostředků SR jsou především financovány sociální služby a dotace na výkon sociální práce, které jsou důležitým nástrojem pro pomoc s udržením či zajištěním důstojného bydlení. Gestor: MPSV, MMR
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích - Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách - Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi - Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu - Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Strategie: - Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Cíle Koncepce sociálního bydlení jsou plněny nebo plněny částečně. V roce 2016 bylo sledováno naplňování u celkem 21 specifických cílů: U 14 dochází k plnění v souladu s Konceptí, u 7 k plnění částečnému, případně dochází k posunu termínů jejich plnění. Tato zpoždění při naplňování cílů byla způsobena časovou náročností legislativního procesu, v němž byl kladen důraz na konsenzus mezi relevantními aktéry.
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- Pro obce nesmí být povinností tyto byty pořizovat/stavět – jedná se o tlak na peníze a zároveň o deformaci trhu (veřejnou podporu), - podpory pro obce jsou limitované režimem de minimis, - obtížné hledání kompromisu při zajištění legislativního ukotvení sociálního bydlení a z toho vyplývající prodlevy přijetí zákona o sociálním bydlení.

16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	- Existuje podpora pro bydlení pro seniory, - návrh zákona o sociálním bydlení a o příspěvku na bydlení, který byl 8. března 2017 přijat vládou ČR, přispěl k tomu, že se problematika sociálního bydlení stala součástí veřejného diskurzu.	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	ne	
Opatření pro naplňování SC			
18	- Revidovat Koncept sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025 a přijmout zákon o sociálním bydlení. Gestor: MPSV		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Zavést dotační programy a programy půjček pro obce za účelem výstavby nájemních bytů pro všechny typy obyvatel. Adresát: MMR - Zvážit daňové úlevy pro investory z řad obcí pro výstavbu těchto nájemních bytů. Adresát: MF - Zjednodušit zákony spojené s územním a stavebním řízením za účelem podpory individuálních stavebníků. Adresát: MMR		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 17.4		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	17. Růst kvality života v jednotlivých municipalitách snižuje regionální nerovnosti.
3	Specifický cíl	17.4 Lokální integrované strategie snižují sociální disparity v území, posilují nekonfliktní soužití a zvyšují kvalitu života pro všechny.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Kvantifikace: není. Strategický cíl: Míří na odstranění nevyváženého vývoje v regionech. Na základě časových statistických řad lze určit lokality ohrožené odlivem zejména osob v produktivním věku a také zjistit, zda jde v konkrétním území o dlouhodobý trend. Podpora zvláště malého a středního podnikání mimo velké aglomerace může pomoci zastavit negativní trend odlivu ekonomicky aktivních obyvatel, stejně jako podpora bydlení a sociálně slabých rodin. Snahou je, aby se sociální nerovnosti v území neposilovaly, aby všichni měli možnost kvalitního života včetně adekvátního bydlení. Všichni se dobře cítí v obcích, kde jsou doma, jsou spokojeni s mezilidskými vztahy. Vědí, že v případě potřeby mají někoho, koho zajímají jejich problémy, případně jim pomůže s řešením. Specifický cíl: Zmapování různých aspektů problematiky sociálního vyloučení zabrání nekonceptnosti postupů a umožní optimalizaci finančních a lidských kapacit určených pro řešení tohoto náročného problému. K tomu přispívá i zjištění, jaká je spokojenost s mezilidskými vztahy a jak komfortně se lidé cítí ve svém sociálním prostředí. Správným plánováním a realizací vybraných opatření lze snížit riziko prohlubování disparit mezi různými typy municipalit a regionů.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	2020: - Akční plán Strategie boje proti sociálnímu vyloučení, Usnesení vlády z 28. 11. 2016 č. 1067 - Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020, Usnesení vlády ČR z 8. 1. 2014 č. 24 - Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020, Usnesení vlády ČR z 28. 8. 2013 č. 666. 2025: - Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 – 2025, usnesení vlády ČR z 21. 3. 2016 č. 245.
6	Mezinárodní dimenze	SDG 1.3, 10.1, 10.4, 11.1, 11.a, částečně 16.7
7	Územní dimenze	Regionální – kraje, týká se i významné části ORP
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEOP), příp. slovní komentář	<u>Politická</u> – silná, v integrovaném působení municipalit a státu, dále po linii legislativní v oblasti aplikace Strategie boje proti sociálnímu vyloučení (SBSV) a Akčního plánu SBSV <u>Sociální</u> – silná, nepřímo, po linii občanského sektoru, vyžadováním implementace platných vládních usnesení <u>Ekonomická</u> – silná, nepřímo, vedle zajištění zdrojů spolupůsobení při zajištění zaměstnanosti, zapojení sociálních podniků
Hodnocení SC pomocí indikátorů/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	17.4.1 Počet území v rámci správních obvodů ORP s výskytem sociálně vyloučených lokalit 17.4.2 Podíl osob vykazujících známky sociálního vyloučení

		17.4.3 Počet místních integrovaných strategií, zabývajících se alespoň 3 aspekty sociálního začleňování 17.4.4 Spokojenost s mezilidskými vztahy v obci 17.4.5 Podíl osob se špatně vnímanou celkovou sociální podporou
10	Vztah indikátoru/ů k SC	17.4.1 Počet správních obvodů ORP zachycuje územní dimenzi problému sociálního vyloučení na střední úrovni, tj. identifikuje postižené regiony a oblasti, nikoliv konkrétní obce či části města. 17.4.2 Počet osob vykazujících známky sociálního vyloučení zachycuje kvantitativní aspekt problému sociálního vyloučení bez ohledu na jeho územní dimenzi a slouží jako základní indikátor úspěchu při dosahování cíle. 17.4.3 Počet místních integrovaných strategií eviduje snahu reflektovaně a koncepčně řešit problém sociálního vyloučení a přispět k sociálnímu začleňování na úrovni strategického řízení na úrovni obce či ORP. 17.4.4 Spokojenost s mezilidskými vztahy v obci 17.4.5 Podíl osob se špatně vnímanou celkovou sociální podporou. Po vyhodnocení indikátoru lze přijmout opatření pro skutečně ohrožené osoby.
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Ad 17.4.1) 606 vyloučených lokalit, Ad 17.4.2) 95.000 – 115.000 osob (cca 1 % obyvatel) Ad 17.4.3) zatím neznámé, bude poprvé provedeno po schválení Strategie 2030 Ad 17.4.4) zatím neznámé, bude poprvé provedeno po schválení Strategie 2030 Ad 17.4.5) časová řada od 2014, výstupy jednou za 6 let (tedy 2020?)
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení a její Akční plán: řešení existence a předcházení vzniku sociálně vyloučených lokalit. - Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020: prioritní témata pro oblast sociálního začleňování osob do r. 2020 a pro čerpání z veřejných rozpočtů ČR i využívání Evropských strukturálních fondů a investičních fondů EU v programovém období 2014+. - Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020: oblast chudoby (udržení hranice počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech bez zaměstnané osoby do roku 2020 na úrovni roku 2008) - V rámci ESIF byla připravena sada nástrojů sociální politiky, které předpokládaly vypracování integrovaných strategií na místní či regionální úrovni. Jde o KPSVL (vyloučené lokality, nositel ASZ), CLLD (venkov, obce do 25 tis. ob., nositel MAS s 10-100 tis. ob.), ITI (městské aglomerace nad 600 tis. ob.), IPRÚ (městské aglomerace pod 600 tis. ob.), Praha-pól růstu (PPR), dále pak OPZ (projekty obcí, krajů, DSO, MAS např. pro přípravu strategií rozvoje sociálních služeb i obecných integrovaných strategií).
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů - Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů - Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů - Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 389/2011 Sb., o

		provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi - Zákon č. 108/2006 Sb. O sociálních službách Strategie: - Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 – 2025, Usnesení vlády z 19. 1. 2015 č. 38 - Strategie boje proti sociálnímu vyloučení, Usnesení vlády ČR ze 17. 2. 2016 č. 134 - Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020, Usnesení vlády ČR z 8. 1. 2014 č. 24 - Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020, Usnesení vlády ČR z 28. 8. 2013 č. 666) - Akční plán Strategie boje proti sociálnímu vyloučení, Usnesení vlády ČR z 28. 11. 2016 č. 1067 - Integrované strategie – ITI, IPRÚ a CLL - jsou pokryty Metodickým pokynem pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020.	
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatřením(i)	Odhad stavu plnění: k 05/2017 je zpracováno, hodnoceno schvalovacími orgány nebo již implementováno 233 integrovaných strategií (179 x CLLD, 6 x ITI, 6 x IPRÚ, 1 x PPR, 41 x KPSVL) a další strategie krajů, DSO, obcí. Kromě KPSVL (oproti časovému plánu pokrýt 70 lokalit chybí 29 lokalit) je pokrytí ČR dostatečné. S ohledem na pokračující proces hodnocení není možné konstatovat, kolik strategií plní podmínku zabývat se min. 3 tématy soc. začleňování. Plnění opatření ke Strategii sociálního začleňování 2014 – 2020: z celkem 91 opatření, u kterých bylo uloženo průběžné plnění nebo jež měla být splněna do 31. prosince 2016, jsou navržena u 15 opatření doporučení Komise pro sociální začleňování, která rozvíjejí a dále podporují naplňování stanovených opatření. Obecně lze zhodnotit, že všechna sledovaná opatření se daří průběžně plnit. Plnění opatření ke Koncepci prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020: monitorováno plnění 28 opatření, u kterých bylo uloženo průběžné plnění nebo jež měla být splněna do 31. prosince 2016. V roce 2016 bylo plněno 15, částečně plněno 13 opatření. Prodloužení termínu realizace navrženo zejména z důvodů posunu termínu předložení souvisejících norem, které jsou pro další plnění Koncepce stěžejní.	
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- Legislativní zpoždění (zejména zákon o sociálním bydlení), - chybějící nebo nedostatečná legislativa, - nedostatečná spolupráce všech zúčastněných subjektů, - velmi často pouze malá shoda mezi státní správou a samosprávou.	
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 1, StC 2, StC 3, StC 4, StC 5, StC 20	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	Ne	Počet sociálně vyloučených lokalit se v uplynulém desetiletí zdvojnásobil.
Opatření pro naplňování SC			
18			
Doporučení pro naplňování SC			

19	- Rozvíjet programy podpory pro zaměstnávání nekvalifikovaných osob. - Podporovat programy výuky min. češtiny a matematiky pro osoby pouze se základním vzděláním nebo bez něj. - Pilotně ověřovat navrhovaná opatření. - Podporovat publikační činnost v odborných médiích, vzdělávací a informační akce a projekty. - Systematicky začlenit participativní a deliberativní přístup do strategického plánování na správním území ORP v oblasti prevence a zvládání sociálního vyloučení a územní koheze, zvážit úpravu legislativy v tomto směru.
----	--

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 18.1		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	18. Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.
3	Specifický cíl	18.1 Snižuje se zábor zemědělské půdy ve městech i volné krajině. Brownfieldy jsou regenerovány a revitalizovány.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 18 se zaměřuje na kvalitní rozvoj sídel včetně oživení jádrových měst, která budou centry urbanizovaných území. Hledá alternativu k extenzivnímu rozšiřování měst tak, aby se omezily rostoucí zábory zemědělského půdního fondu (ZPF), využívání stávajících urbanistických struktur, předcházelo vzniku nových brownfieldů a tam, kde již existují, je zájem je asanovat a v nové podobě zařadit do života měst. Města budou přátelská ke svým obyvatelům i návštěvníkům a za tím účelem plánují dostupnost veřejných infrastruktur pro všechny věkové skupiny. Tyto záměry jsou komunikovány s veřejností a společnými postupy s ní plánujeme urbánní rozvoj. Smyslem specifického cíle 18.1 je snížit zábory zemědělské půdy, které v posledních desetiletích narůstají a jsou nežádoucím trendem. Opatření se zaměřují na to, aby se výměra zemědělského půdního fondu (ZPF) stabilizovala a dále neklesala. K tomu slouží indikátor na měření ročního záboru ZPF a indikátor koncentrace obyvatel v rámci sídel. Současně SpC identifikuje zanedbané, nedostatečně využívané, případně i kontaminované nemovitosti – brownfieldy, jejichž transformace by mohla znamenat významné úspory v nárocích na zástavbu dosud volných pozemků. Je zájmem státu, krajů a municipalit předcházet vzniku nových brownfieldů i s ohledem na environmentální zátěže s nimi spojené. Současně ty stávající asanovat/regenerovat, citlivě začlenit do sídelní struktury a využít velký potenciál, který tyto lokality mají. Regenerované brownfieldy skýtají mimořádnou příležitost nejen pro obnovení průmyslové výroby, ale i využití jako nestandardní prostory pro komunitní život, kulturní využití (výstavní či koncertní prostory) a rovněž pro bydlení. Nezanedbatelný je pro mnoho obcí i estetický přínos, zvláště tam, kde se podobné areály nacházejí v centrech měst. Jedním z pozitivních dopadů takového postupu by mělo být i snížení nadměrných záborů dosud volných pozemků.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	- 2030 – SRČR 2030 - 2020 – <i>Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 – 2020</i>, priorita 6, opatření 6.1 Odstraňování starých ekologických zátěží, revitalizace brownfieldů a území po bývalé těžbě nerostných surovin - 2020 – <i>Státní politika životního prostředí České republiky 2012 – 2020</i>, specifický cíl: 1.3.1 Omezování trvalého záboru zemědělské půdy s nejvyšší prioritou a 3.3.2 Posílení regenerace brownfieldů s pozitivním vlivem na kvalitu prostředí v sídlech – udržet dobrý stav z pohledu ŽP
6	Mezinárodní dimenze	SDGs 9.1, 9.4, 11.2, 11.3, 15
7	Územní dimenze	Silná – národní, krajská, obecní
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEOP), příp. slovní komentář	Politická – silná, v oblasti působení municipalit (územní plány, regulační plány, programy rozvoje obcí, integrované plány rozvoje území), krajů (zásady územního rozvoje, programy rozvoje krajů, strategie rozvoje krajů) a státu (PÚR ČR, rezortní koncepce, rezortní rozvojové programy).

		<u>Ekonomická</u> – silná, zajištění finančních zdrojů, Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest. <u>Přímo</u> – rozpočtové dotace zejména programy MPO, MMR a MŽP, např. na posílení biologické diverzity a udržení retenční schopnosti krajiny, evropské strukturální fondy, krajské dotace, u brownfieldů zvážit otevření nového národního titulu MPO pro brownfieldy ve vlastnictví obcí za spolupráce s podnikatelským sektorem; zvážit zvýhodněné státní půjčky na regeneraci brownfieldů. <u>Nepřímo</u> – daňové úlevy pro obce případně podnikatelské subjekty obnovující brownfields ve vlastnictví obcí; při růstu cen pozemků by pravděpodobně investoři byli ochotnější využívat brownfieldy.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	18.1.1 Roční zábor zemědělského půdního fondu 18.1.2 Podíl počtu obyvatel ORP vůči výměře zastavěného území v ORP 18.1.3 Počet a plocha výměry brownfieldů v kraji
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikátory kvantifikují SC z hlediska záboru zemědělského půdního fondu ve vztahu ke kvalitnímu urbánnímu rozvoji sídelních útvarů. 18.1.1 (gestor MŽP) Vztah přímý – indikátor zaznamenává v ročních cyklech změny zejména na úrovni měst a okolní krajiny. Podíl zastavěných ploch významně ovlivňuje retenční schopnost krajiny, dochází také k narušování její schopnosti odolávat vnějším vlivům. Snižuje se i biologická rozmanitost. 18.1.2 (gestoři kraje, Magistrát hl. m. Prahy, ČSÚ) Vztah nepřímý – indikátor umožní srovnávat změny v hustotě osídlení v rámci ORP a zachytí extenzivní růst sídel. Poměr mezi počtem obyvatel a plochou zastavěného území vypovídá o koncentraci obyvatel v sídlech. 18.1.3 (gestoři MPO, Mze, MMR) Vztah nepřímý – identifikace a evidence brownfieldů je předpokladem k vyhodnocení dalšího postupu pro možnou regeneraci a využití těchto ploch i pro nastavení vhodných mechanismů včetně finančních.
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	18.1.1 V letech 2000 – 2012 ubylo 55 487 ha zemědělského půdního fondu (1,3%). Úbytky ZPF v roce 2013: 2 400 ha, v 2014: 2 441 ha, v 2015: 3 700 ha.
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	MMR: Při stanovení opatření lze vycházet z platné legislativy, např. z hlediska územního plánování: Vymezení záboru ZPF: - Stavební zákon – § 53 odst. 5 písm. f) (součástí odůvodnění územního plánu je vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch), § 55 odst. 4 (omezení vymezení dalších zastavitelných ploch) - Přílohy č. 4, 7 a 11 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. (obsah územně plánovací dokumentace) – součástí odůvodnění je vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF. - Zákon o ochraně ZPF – zásady ochrany ZPF (§ 4, mj. § 4 odst. 3 – půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout, pouze pokud jiný veřejný zájem výrazně převažuje); pořizovatelé a projektanti jsou povinni se těmito zásadami řídit (§ 5 odst. 1); orgány ochrany ZPF uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci (§ 5 odst. 2);

		- Vyhláška č. 13/1994 Sb. – prováděcí vyhláška k zákonu o ochraně ZPF, terminologicky již zastaralá. Brownfieldy: - Revitalizace brownfieldů – systémově je nutno řešit ekonomickými nástroji, tedy nástroji mimo územní plánování. MŽP: - Podporovat využívání brownfieldů. - Podporovat revitalizaci (regeneraci) brownfieldů v zastavěném území sídel s ohledem na komplexní potřeby územního rozvoje a požadavky na kvalitu životního prostředí. - Realizovat funkční plochy či prvky zeleně v rámci každého z podpořených projektů revitalizace (regenerace) brownfieldů v návaznosti na urbanistickou strukturu sídel. - Podpora výstavby na plochách brownfieldů. - Omezit rozšiřování zástavby do volné krajiny. - Zajistit omezení nadměrného nenávratného záboru zemědělské půdy vlivem urbanizace. - Provéřít možnosti podpory revitalizace brownfieldů s cílem motivovat investory k jejich využití. - Aktualizovat metodický návod „Vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch“.
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu - Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) - Vyhláška MŽP č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu - Vyhláška MMR č. 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti Strategie: - Státní politika životního prostředí ČR 2012–2020 [aktualizace 2016], - Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016–2025, - Národní akční plán adaptace na změnu klimatu - Zásady urbánní politiky (aktualizace 2017), kap. 9.3. - Strategie regionálního rozvoje 2014 – 2020, př. návrhová část PO 3 Environmentální udržitelnost, prioritní osa 6 Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech - Bude součástí Strategie regionálního rozvoje 21+ - Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, schválena UV č. 276 ze dne 15. 4. 2015: zejména republiková prioritní osa 19. - Politika architektury a stavební kultury ČR, schválena UV č. 22 ze dne 14. 1. 2015: opatření 1.3.1, 1.3.2. - Národní strategie regenerace brownfieldů (gesce MPO) r. 2008 - Strategie hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Legislativní opatření uvedená v ř. 12 přispívají k naplňování cíle, posílení by zasluhovaly ekonomické nástroje na revitalizaci brownfieldů, např. zvýhodněné půjčky, daňové úlevy i zvýšené alokace dotačních titulů.

		Zábory ZPF: - V legislativě existuje řada synergicky působících ustanovení ke snížení záboru zemědělské půdy. (Viz ř. 13) Brownfieldy: - Legislativou dosud ošetřeny nejsou, je nutno řešit ekonomickými nástroji, např. dotační podporou na odstranění ekologických zátěží.	
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- § 102 stavebního zákona (náhrady za změnu v území) - z obavy z náhrad vlastníkům pozemků, vesměs přesahujících finanční možnosti obce, se obce zdráhají při pořízení nového územního plánu nebo při změně územního plánu redukovat rozsah již vymezených zastavitelných ploch. - Finanční nákladnost na revitalizaci brownfieldů. - Neexistence celorepublikové databáze brownfieldů. - Bariérou je zejména neexistence aktualizované Národní strategie regenerace brownfieldů (aktuální verze je z roku 2008). - Bariérou je neexistence plně funkční a úplné veřejně dostupné databáze brownfieldů. - Bariérou je i nemožnost municipalit zvládat asanaci/regeneraci brownfieldů, které mají ve vlastnictví vlastními finančními silami. Nastavení vhodných dotačních programů pro podnikatele, které by umožnily financování revitalizace brownfieldů ve vlastnictví obcí, by mohlo významně zvýšit angažovanost soukromého sektoru na této aktivitě.	
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 9, StC 14, StC 19, StC 21. SpC 9.4, 12.1, 12,5, 12.6, 13.1, 14.1, 16.1, 16.2, 19.2, 19.4	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	částečně	Trend plnění cíle je žádoucí, v legislativě existuje řada synergicky působících ustanovení ke snížení záboru zemědělské půdy, existují také strategie věnující se předmětu SpC. I vzhledem k termínům plnění jednotlivých opatření za rezorty nelze plnění cíle zatím komplexně hodnotit.
Opatření pro naplňování SC			
19	- Posílit stávající ekonomické nástroje pro revitalizaci brownfieldů a prověřit možnosti spolupráce se soukromým sektorem na revitalizaci brownfieldů. Gestor: MPO - V prováděcích právních předpisech k zákonu o ochraně ZPF reagovat na současné postupy a terminologii územního plánování. Gestor: MMR, spolugestor MŽP - Aktualizovat celorepublikovou databázi brownfieldů. Gestor: MPO		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Zajistit dotace/zvýhodněné půjčky na odstranění ekologických zátěží spojených s existencí brownfieldů. Adresát: MPO, MMR - Zasadit se o daňové zvýhodnění staveb na bývalých brownfieldech. Adresát: MMR, MPO, MF, MŽP		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 18.2		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	18. Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.
3	Specifický cíl	18.2 Města jsou přátelská ke všem věkovým a uživatelským skupinám.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Kvantifikace: např. podíl nízkopodlažních vozidel nebo počet mezigeneračních center v krajích. Strategický cíl 18 se zaměřuje na kvalitní rozvoj sídel včetně oživení jádrových měst, která budou centry urbanizovaných území. Hledáme alternativu k extenzivnímu rozšiřování měst tak, aby se omezily rostoucí zábory zemědělského půdního fondu (ZPF), využívání stávajících urbanistických struktur, předcházíme vzniku nových brownfieldů a tam, kde již existují, máme zájem je asanovat a v nové podobě zařadit do života měst. Chceme mít města přátelská ke svým obyvatelům i návštěvníkům a za tím účelem plánujeme dostupnost veřejných infrastruktur pro všechny věkové skupiny. Tyto záměry komunikujeme s veřejností a společnými postupy s ní plánujeme urbánní rozvoj. Specifický cíl 18.2 sleduje počet municipalit řídících se metodikou, která napomáhá nastavit veřejnou infrastrukturu a její dostupnost pro všechny věkové skupiny obyvatel. Metodika stanovuje standardy dostupnosti různých základních veřejných služeb typu školská, zdravotnická a kulturní zařízení, zařízení sociální péče a péče o rodinu, služeb typu pošta a také zařízení pro ochranu obyvatelstva. Metodické standardy vypovídají ve velké míře i o úspěšnosti udržitelného rozvoje území. Dále prostřednictvím indikátorů kvantifikujeme počet ujetých km při přepravě MHD ve městech a podíl vozidel MHD, která ulehčí přepravu i osobám s fyzickým omezením pohybu (starší osoby, maminky s kočárky, vozíčkáři aj.). Výsledkem měření indikátorů SC by mělo být zmapování stavu využitelnosti standardů pro veřejnou infrastrukturu a v úzké vazbě s nimi mapování reálného stavu dostupnosti bezbariérové udržitelné hromadné dopravy.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Od 2017 – indikátor 18.2.1 – 1x za 4 roky Indikátor 18.2.2 – časová řada 10 let, frekvence ročně, termín neuveden Od 2018 – indikátor 18.2.3
6	Mezinárodní dimenze	SDGs, 9.1, 11.2
7	Územní dimenze	Široká – národní úroveň
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Ano – na národní úrovni formou politických, sociálních a ekonomických opatření.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	18.2.1 Počet municipalit naplňujících požadavky metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury 18.2.2 Ročně ujeté vozokilometry MHD ve městech 18.2.3 Podíl nízkopodlažních vozidel ve městech
10	Vztah indikátoru/ů k SC	18.2.1. Indikátor hodnotí počet municipalit, které na základě využití Standardů činí obce vstřícnější vůči všem osobám 18.2.2 + 18.2.3 Tyto indikátory jsou klíčové, lepší prostupnost veřejného prostoru může např. mobilitu starších osob zjednodušit a zároveň zvýšit motivaci k mobilitě u osob, které tráví většinu času v okolí svého domova.
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Data nejsou k dispozici.

Existující opatření pro naplnění SC (MMR)		
12	Popis opatření	Jde o průřezové téma, pro jehož plnění územní plánování toliko vytváří podmínky. SpC 18.2 je podporován v obecné rovině: - existenci územního plánování, které „zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území“ (§ 18 odst. 2 stavebního zákona). Dále např. zaváděním standardů dostupnosti veřejné infrastruktury – viz karta SpC 16.3. - Politika architektury a stavební kultury ČR obsahuje řadu opatření, která obecně podporují vytváření podmínek pro zlepšování hmotného prostředí, v němž žijeme. K faktickému dosažení specifického cíle dochází mimo působnost územního plánování – zejména fyzickou realizací veřejné infrastruktury, zřizováním rozličných služeb, ať už na neziskové či komerční bázi, optimalizací poskytovaných služeb.
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) Strategie: - Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, schválena UV č. 276 ze dne 15. 4. 2015: republikové priority č. 16, 16a, 28. - Politika architektury a stavební kultury ČR, schválena UV č. 22 ze dne 14. 1. 2015: zejména opatření 1.2.1, 1.2.3 (urbanistická koncepce), 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3 (dostupnost, standardy dostupnosti), 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.9, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5 (veřejná prostranství, jejich kvalita, jejich prověřování a řešení nástroji územního plánování, participace, soutěže), 3.3.1 (městský architekt), 4.1.1, 4.2.1 (zadávání zakázek), 6.1.1, 6.1.2, 6.3.4, 6.3.7 (zvyšování kvalifikace, vzdělávání), 7.2.1, 7.2.2, 7.3.1, 7.3.2, 7.3.3 (osvěta).
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Opatření jsou pouze obecná – viz 12, jejich naplňování nelze hodnotit.
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- Pouze doporučující charakter většiny opatření napříč dokumenty – omezená vymahatelnost. Vláda nemůže obcím v tomto směru nic ukládat. - Politika architektury a stavební kultury ČR obsahuje řadu opatření, která obecně podporují vytváření podmínek pro zlepšování hmotného prostředí, v němž žijeme. Počet a záběr těchto opatření však přesahuje kompetence a kapacitní možnosti gestorů, zejména MMR. - Rezervy i v údržbě již existujících veřejných prostranství, popř. nedostatečný důraz ze strany veřejného sektoru na hledání aktivit pro již existující veřejná prostranství.
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 5, StC 6, StC 10, StC 16, StC 17, StC 19, StC 20 SpC 18.3
Existující opatření pro naplnění SC		
	Typ opatření	Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 (aktualizovaná verze k 31. 12. 2014), konkrétně kapitola F: Kvalitní prostředí pro život seniorů.
12	Popis opatření	Národní akční plán, kap. F: 21 opatření shrnutých do 2 strategických cílů:

		- zvyšovat aktivní zapojení seniorů do komunitního života, usilovat o snižování sociálních a územních rozdílů v přístupu k veřejným službám; - vytvářet prostředí s odpovídající infrastrukturou, vhodnou nabídkou různých forem bydlení a dostatečné občanské vybavenosti, vytvářet podmínky pro bezpečný život seniorů,	
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Strategie: Usnesení vlády č. 218, 30. 3. 2015.	
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Na základě uplynulých Zpráv o plnění Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 je většina opatření kapitoly F plněna. V roce 2016 byla plněna všechna patřičná opatření z 91 %.	
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	Nedostatečná osvěta, a to nejen na úrovni ČR a resortů, ale i na krajích a obcích.	
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 5, StC 6, StC 10, StC 16, StC 17, StC 19, StC 20 SpC 18.3	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	Částečně	Populace České republiky stárne a podíl starších osob v populaci bude narůstat. Příprava na stárnutí je často redukována pouze na nutnost reformy důchodového systému. V důsledku stárnutí populace bude však ČR čelit i dalším a komplexnějším výzvám, jako je právě snadná přístupnost a prostupnost veřejného prostoru, respektive měst. Obecně se uživatelská přívětivost převážné většiny měst zvyšuje, byť ne vždy jsou dosaženy výsledky nejlepší možné.
Opatření pro naplňování SC			
18	- Pokračovat v podpoře pořizování územních studií i v programovém období 2021–2027. Gestor: MMR - V rámci integrovaných nástrojů podporovat pořizování nízkopodlažních vozidel. Gestor: MMR - Podporovat tvorbu akčních plánů pro rozvoj a spolupráci se specifickými skupinami obyvatel. Gestor: MPSV, MV - Aktualizovat Manuál pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů a propojit jej účinněji s Metodikou přípravy veřejných strategií. Gestor: MV, spolugestor MMR		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Zajistit personální kapacitu k plnění opatření z Politiky architektury a stavební kultury ČR. - Zvážit možnosti podpory pořizování regulačních plánů v dalším období. - Finančně podpořit pořádání architektonických a urbanistických soutěží. - Realizovat akce (konference, semináře) zaměřené na urbánní rozvoj, ve smyslu např. National Urban Forums. Adresát: MMR - Posilovat údržbu veřejných prostranství včetně zeleně. - Klást důraz na hledání/vytváření aktivit pro existující veřejná prostranství. - Zavést institut městského architekta, tedy osobu znalou urbanismu (nauka o stavbě měst), která pomáhá formovat názor obce při tvorbě územně plánovacích a strategických materiálů. - Podporovat participaci veřejnosti při přípravě zadání projektů staveb, např. pro stavby veřejných budov nebo projektů na výstavbu či revitalizaci veřejných prostranství. - V rámci územního plánování zajistit rozpracování obecnějších dokumentů (zásady územního rozvoje, územní plán) konkrétnějšími, které se více zabývají urbanistickým detailem (územní studie, regulační plány). Těmito nástroji lze podrobněji řešit např. podobu veřejných prostranství, včetně uličního parteru atd.		

	Adresát: obce Spolupráce: MMR - Uvést do praxe metodiku dostupnosti veřejné infrastruktury jako jeden z podkladů pro stanovení dostupnosti veřejných služeb a jejich implementace do územního a strategického plánování. Adresát: obce, kraje - Posílit osvětu v oblasti přípravy na stárnutí. Adresát: MPSV - Napojením na soutěž Přívětivý úřad zaměřit aktivity na zvýšení kvality veřejné správy a „přátelskosti“ měst k obyvatelům včetně prezentace příkladů dobré praxe. - Podporovat programy obcí k rozvíjení partnerství. Adresát: MV - Do indikátorů SpC v budoucnu zahrnout indikátory hodnotící bezbariérovost budov, příp. silničních přechodů, apod.
--	--

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 18.3		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	18. Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.
3	Specifický cíl	18.3 Obce běžně plánují rozvoj společně s veřejností.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 18 se zaměřuje na kvalitní rozvoj sídel včetně oživení jádrových měst, která budou centry urbanizovaných území. Hledáme alternativu k extenzivnímu rozšiřování měst tak, aby se omezily rostoucí zábory zemědělského půdního fondu (ZPF), optimalizovalo využívání stávajících urbánních struktur, předcházíme vzniku nových brownfieldů a tam, kde již existují, máme zájem je asanovat a v nové podobě zařadit do života měst. Chceme mít města přátelská ke svým obyvatelům i návštěvníkům, a za tím účelem plánujeme dostupnost veřejných infrastruktur pro všechny věkové skupiny. Své záměry veřejná správa komunikuje s veřejností a společnými postupy s ní strategicky plánuje rozvoj obcí, vítá aktivní občanskou participaci na strategickém plánování a řízení včetně metody participativního rozpočtování. Smyslem specifického cíle 18.3. je zmapovat, jakými způsoby a v jaké míře se do strategického plánování a rozvoje obcí zapojuje veřejnost, tedy doložit, že strategická rozhodnutí vycházejí z kvalitních dat a široké názorové shody. Občanská participace na rozhodovacích procesech je podmínkou pro odpovědné a relevantní nastavení strategického plánování a řízení rozvoje lokalit. 18.3 kvantifikuje počet obcí zapojených do různých typů participativního rozhodování, od těch zavedených, jako je místní Agenda 21, až po nástroje inovativní, např. participativní rozpočtování. To nabízí občanům a občankám možnost přímo rozhodnout o tom, na co utratit část veřejného rozpočtu.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Ne
6	Mezinárodní dimenze	SDGs 16 (16. 5., 16. 6., 16.7., 16.10.), 17 (17.14)
7	Územní dimenze	Obce, města, kraje, mikroregiony, MAS
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEER), příp. slovní komentář	Silná, zejména politická, částečně ekonomická (např. ve smyslu vtahování veřejnosti do participativního rozpočtování – čím víc peněz na PP uvolním, tím větší zájem veřejnosti o ovlivnění jejich použití bude).
Hodnocení SC pomocí indikátorů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	18.3.1 Počet realizátorů místní Agendy 21 18.3.2 Počet strategií CLLD 18.3.3 Počet obcí uskutečňujících participativní rozpočtování
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikátory kvantifikují SC z hlediska
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	18.3.1 místní Agenda 21 – zájemci: 101, D:25, C:48, B:4, A:2 18.3.2 počet strategií CLLD za programové období (k 31. 12. 2017 schváleno 178 strategií MAS) 18.3.3 počet obcí uskutečňujících participativní rozpočtování: 29
Existující opatření pro naplnění SC (MMR, MV)		
12	Popis opatření	Z hlediska územního plánování: Nezbytný rozsah účasti veřejnosti v procesech územního plánování stanovený Aarhuskou úmluvou (na základě jejího čl. 7) je implementován do stavebního práva. Jedná se o právo na rozumné lhůty pro informování, právo účastnit se v počátečním stadiu rozhodování a právo na brání v úvahu výsledku účasti veřejnosti. Stavební zákon zajišťuje každému možnost uplatňování připomínek v procesu pořizování závazných dokumentů územního plánování, a to už

		ve stadiu tvorby jejich zadání; tyto připomínky musejí být vypořádány. Stavební zákon dále zná institut tzv. zástupce veřejnosti, který může podávat námítky. Při územním plánování rovněž v případech stanovených zákonem probíhá proces SEA (posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí). Obecně: Participace občanů je a musí do budoucna zůstat pouze jako dobrovolný a poradní nástroj k zastupitelské demokracii.
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Aarhuská úmluva (č. 124/2004 Sb. m. s.), článek 7 - Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) - Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), zejména § 23 (zástupce veřejnosti), § 31-35 (politika územního rozvoje), § 36–42 (zásady územního rozvoje), § 43–57 (územní plán), § 61–71 (regulační plán). Strategie: - Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, schválena UV č. 276 ze dne 15. 4. 2015: republiková priorita č. 28. - Politika architektury a stavební kultury ČR, schválena UV č. 22 ze dne 14. 1. 2015: opatření 2.2.4, 2.2.5.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Většina doporučení má informativní charakter, vláda nemůže a ani nechce obcím ukládat, jak mají v participačních procesech postupovat. Zapojení dalších obcí lze očekávat na základě sdílení a šíření dobré praxe a také metodické podpory ze strany státních organizací. Participace občanů je a musí do budoucna zůstat pouze jako dobrovolný a poradní nástroj k zastupitelské demokracii. Z hlediska územního plánování: Nezbytný rozsah účasti veřejnosti v procesech územního plánování je stanoven stavebním zákonem a v souladu se zákonem je aplikován. Nad rámec požadavků vyplývajících ze zákona někdy probíhají další aktivity obcí (krajů), např. dotazníková šetření, prezentace, workshopy, až po komplexní systém zapojení veřejnosti – participativní plánování. Rozvojové záležitosti je vhodné konzultovat s veřejností, je však třeba jasně stanovit, kdo nese odpovědnost za finální rozhodnutí. Někdy participativní procesy probíhají při přípravě konkrétních záměrů (např. revitalizace parku či ulice), tedy souběžně s procesy navazujícími na výstupy z územního plánování.
15	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	- Neúčelnost a nevhodnost centrálního vynucování zapojení veřejnosti nad rámec požadavků zákona. - Narušení Participativního procesu spočívajícího na důvěře a partnerství na straně lokálních autorit, veřejnosti či projektanta, popř. tendence některých stran přebírat roli jiných aktérů. - Zvýšené náklady, časová a organizační náročnost na straně realizátorů.
16	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 3, StC 16, StC 17, StC 20, StC 23, StC 24, StC 25, StC 26, StC 27 SpC 18.2
Existující opatření pro naplnění SC (MŽP)		
12a	Popis opatření	Zvyšovat počet obcí, které aplikují místní Agendu 21 a zvyšovat úroveň

		realizace procesu MA21 v dané municipalitě
13a	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020 [aktualizace 2016], průřezový nástroj <i>N.D.6 Zvyšovat počet obcí, které aplikují místní Agendu 21 a zvyšovat úroveň realizace procesu MA21 v dané municipalitě</i> Termín: průběžně
14a	Hodnocení naplňování specifického cíle opatřením(i)	Přehled o aktuálním počtu obcí zapojených do MA21 včetně jejich příslušnosti do kategorií značících úrovně realizace je k dispozici ve veřejné přístupné databázi na webu http://ma21.cenia.cz
15a	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	---
16a	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	StC 5, 9, 19 SpC 18.2, 20.1, 20.2, 20.3
Existující opatření pro naplnění SC (MŽP)		
12b	Popis opatření	Podporovat samosprávy a občanské aktivity a iniciativy, které přispívají k posílení biodiverzity ve městech
13b	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Strategie: - Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025, <i>dílčí cíl 2.6.3 Podporovat samosprávy a občanské aktivity a iniciativy, které přispívají k posílení biodiverzity ve městech</i>
14b	Hodnocení naplňování specifického cíle opatřením(i)	K dílčímu cíli 2.6.3 jsou přiřazena opatření: - Vytvoření metodické příručky pro obce s příklady dobré praxe • Indikátor: metodická příručka • Termín: 2020 • Zdroje ověření: Vytiskovaná publikace, distribuce, zpětná vazba prostřednictvím kontaktních míst pro implementaci Strategie - Vytvoření komunikační strategie pro veřejnost a úřady zaměřené na důležitost a možnosti rozvoje přírodních prvků v sídlech • Indikátor: Aplikovaná komunikační strategie • Termín: 2020 • Zdroje ověření: Dotazníkové šetření k aplikaci strategie
15b	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	---
16b	Synergie/pozitivní efekty (dosavadní trend) při naplňování opatření	Naplňování opatření přispívá k naplňování SpC 13.1 (Rozmanitost a stabilita biotopů i populací jednotlivých původních druhů rostlin a živočichů se zvyšuje).
Existující opatření pro naplnění SC (MŽP)		
12c	Popis opatření	Rozvíjet struktury odpovědného řízení sídel s významným zapojením veřejnosti ke snížení stopy urbanizovaných území – podporovat informovanost a vhodné formy zapojení veřejnosti do odpovědného řízení sídel
13c	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Strategie: - Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, <i>úkol 16_1.1 Rozvíjet struktury odpovědného řízení sídel s významným zapojením veřejnosti ke snížení stopy urbanizovaných území - podporovat informovanost a vhodné formy zapojení veřejnosti do odpovědného řízení sídel</i> Termín: 2020
14c	Hodnocení naplňování specifického cíle opatřením(i)	
15c	Bariéry (dosavadní trend) / účinnost aplikace opatření	---
16c	Synergie/pozitivní efekty	Naplňování opatření může přispět k naplňování SpC 9.1 (Sníží se emise

	(dosavadní trend) při naplňování opatření	skleníkových plynů a náročnost produktu na tyto emise), 9.3 (Zvyšuje se energetická a materiálová účinnost ekonomiky), 14.1 (Odtok vody z krajiny se významně zpomaluje), 14.2 (Kvalita povrchových i podzemních vod se zlepšuje), 15.2 (Snižuje se míra ohrožení půdy vodní a větrnou erozí) a StC 19 (Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu). K naplňování opatření může přispět naplňování StC 20 (Územní veřejná správa cíleně využívá nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit).	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	ano	Nezbytný rozsah účasti veřejnosti v plánovacích procesech je v dostatečné míře stanoven mezinárodním právem a národní legislativou a je odpovídajícím způsobem zajištěn v průběhu plánovacích procesů. Vedle toho probíhá řada dobrovolných participativních aktivit nad rámec zákonných požadavků. Participaci usnadňuje např. i zapojení některých neziskových organizací, které se na tuto činnost zaměřují (Demokracie 21, Agora CE, Alternativa zdola).
Opatření pro naplňování SC			
18	Zveřejnit na internetových stránkách MMR výstupy projektu podpořeného TAČR v rámci programu Beta: dvě metodiky pro podporu teritoriálního governance, tzn. především pro zapojování externích subjektů (stakeholderů) do rozhodování veřejné správy (pro malé obce a pro větší úřady/obce). Gestor: MMR Aktualizovat Manuál pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů Gestor: MV		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Posílit propagaci příkladů dobré praxe participace veřejnosti při přípravě strategií, koncepcí a plánů. Adresát: kraje, obce, MV, MMR - Realizovat další metodickou činnost (semináře) zaměřené na zapojování externích subjektů do rozhodování veřejné správy – mj. v návaznosti na ukončení projektu ze strany TAČR (viz řádek 18). Adresát: MMR - Metodicky podporovat udržitelný rozvoj obcí prostřednictvím participativního plánování. Adresát: MV, MMR		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 19.1		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	19. Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.
3	Specifický cíl	19.1 Obce III. stupně předcházejí dopadům změny klimatu a jsou schopny se jim přizpůsobit. Strategický cíl 19 se věnuje snižování emisí skleníkových plynů a adaptaci měst a obcí na klimatické změny. Stát, kraje i místní správa se budou muset připravit na extrémní meteorologické jevy a jejich dopady ve městech a obcích, posilovat odolnost infrastruktury a snažit se snižovat závislost na fosilních palivech. Stát bude města a obce podporovat v systematickém přístupu k udržitelnému rozvoji, jmenovitě při přípravě plánů na snižování uhlíkové stopy, při zmírňování dopadů změny klimatu a při snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší. Konkrétně to znamená např. změny ve vytápění (resp. chlazení), snižování energetické náročnosti budov, efektivnější využívání zdrojů energie, rozvoj veřejné dopravy a udržitelné mobility, snižování množství komunálního odpadu a omezení jeho ukládání na skládky. Specifický cíl 19.1 se zaměřuje na schopnost obcí předcházet a zvládat dopady změny klimatu, zejména s ohledem na větší města a zároveň administrativně správně celky na mikroregionální úrovni, tj. obce s rozšířenou působností. Naplňování cíle zatím hodnotit spíše v rovině předpokladů a připravenosti reagovat na změnu klimatu (tj. reflexe ve strategickém plánování) spíše než v dopadech jednotlivých projevů změny klimatu.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Kvantifikace: Podíl obcí III. stupně, které mají zpracovány integrované, resp. rozvojové strategie obsahující problematiku změny klimatu. Žádoucí trend: rostoucí počet území ORP plnících SC s využitím vlastních dokumentů územního a strategického plánování. Obce III. stupně reflektují budoucí dopady změny klimatu ve svých strategických dokumentech a připravují adaptační a mitigační opatření. Úkolem územního plánování je podle stavebního zákona (č. 183/2006 Sb., §19) „...vytvářet v území podmínky pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a to přírodě blízkým způsobem“. Žádoucí trend je stanoven Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu, SC SC16 Podpora adaptability sídel snižování stopy urbanizovaných území, zejm. opatření 16_1 Zavádění nástrojů odpovědného řízení pro snižování ekologické stopy sídel plynoucí z rostoucích nároků na zastavěné plochy, dopravu,

		potraviny, vodu, vytápění, služby.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	2018–2020: kontrolní termíny většiny opatření stanovil Národní akční plán adaptace na změnu klimatu“ (výjimečně 2022)
6	Mezinárodní dimenze	SDGs: 7.2, 7.a, 12.8, 13.1, 13.2, 13.3 Adaptační strategie EU (duben 2013) Závazky v rámci Dohody o partnerství ČR-EU 2014-20 Mezinárodní srovnání je v případě území obcí III. typu obtížné, neboť úroveň neodpovídá nomenklatuře EU (úroveň LAU 1 odpovídá okresu, úroveň LAU 2 odpovídá obci). Srovnání je možné např. v rámci množiny sídel dané země, ve kterých žije cca 50 % obyvatel dané země. Data nenalezena. ČR je posledním státem EU, který dosud neratifikoval Pařížskou klimatickou dohodu.
7	Průmět do území	Projevy globální změny klimatu jsou vždy lokální a vyžadují koordinaci v daném území. Metodická a finanční podpora je záležitostí národní úrovně, koordinační pak krajská a ORP.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Ovlivnitelnost na různých úrovních (národní/krajské/obecní) – zejména politickými, sociálními a ekonomickými nástroji <u>Politická</u> – silná, přímo, po linii přenesené státní působnosti úřadů územního plánování na obcích s rozšířenou působností (III. stupeň), dále po linii legislativní. <u>Environmentální</u> – silná, přímo, po linii orgánů ochrany přírody a krajiny i nestátních organizací. <u>Ekonomická</u> – silná, nepřímo, zajištěním dostatečných zdrojů.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	19.1.1 Podíl integrovaných strategií obcí III. stupně obsahujících problematiku změny klimatu. Podíl integrovaných strategií obcí III. stupně obsahujících problematiku změny klimatu (adaptace i mitigace) na celkovém počtu lokálních strategií platných pro obce s rozšířenou působností (ORP)
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikace uznání problému klimatické změny na místní úrovni, nikoliv hodnocení změn konkrétních dopadů změny klimatu. Předpokladem pro zvládnutí klimatické změny je fakt, že začne být uznávána jako problém na lokální úrovni a místní rozvojové strategie budou ve svých řešeních navazovat na vládní strategické a koncepční materiály v této oblasti. Vzhledem k vysokému počtu obcí (přes 6 000) není realistické očekávat, že všechny obce budou disponovat vlastním rozvojovým dokumentem, proto se indikátor omezuje na obce s rozšířenou působností (ORP).
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů	Není k dispozici. Pro rok 2018 budou dostupná data za 50 největších měst.

	SC	Odhad stavu naplnění v r. 2017: 10 % obcí III. typu aktivně předchází dopadům změny klimatu a jsou schopny se jim přizpůsobit, převládají ovšem nekomplexní přístupy k plánování, a to jak v územním pokrytí (strategie nepokrývá celé území ORP), tak v tematickém pokrytí (strategie se věnuje pouze některému či několika tématům – nejčastěji energetice či dopravě), cca 20 % ORP podalo žádost o kofinancování územní studie krajiny (ÚSK) z IROP. ÚSK pokrývají celý správní obvod ORP.	
Existující opatření pro naplnění SC			
12	Popis opatření	- Národní akční plán adaptace na změnu klimatu uvádí několik desítek opatření věnujících se problematice klimatické změny, a to v oblastech hospodaření a nakládání s vodami, nebezpečí sucha a povodní, růst teplot, extrémní meteorologické jevy, přírodní požáry. Gestor: MŽP - Z hlediska územního plánování: obce III. stupně mají možnost získat dotaci z IROP na pořízení územní studie krajiny (ÚSK) pro celý správní obvod ORP. ÚSK svým zaměřením přispívá k adaptaci krajiny na změnu klimatu. gestor: MMR Spolugestor: MŽP	
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) - Zákon č.128/2000 Sb., o obcích Strategie: - Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, NV 861/2015 - Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017)	
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Národní akční plán na změnu klimatu: NAP nebyl ještě vyhodnocen a nelze tedy zhodnotit účinnost navržených opatření. Indikátory opatření: objem zpoplatněných srážkových vod, celkový objem zpoplatněných srážkových vod (v tis. m3) odvedených do veřejné kanalizace, povrchový odtok v zastavěném území	
15	Bariéry v dosahování cíle	- Roste tlak na vyřešení problému a koordinaci veřejné správy na stupni ORP, ale odpovědnost obce III. typu za spravované území je legislativně nedostatečně formulovaná.	
16	Synergie	StC 9, StC 14, StC 19, StC 22, StC 24 SpC 10.5, 14.1, 14.2, 19.2, 19.3, 19.4, 19.5, 19.6, 19.7, 24.2 Trend synergie je stagnující – přibývá územně plánovacích a strategických dokumentů, negativem je jejich malá vzájemná provázanost a koordinace.	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	Částečně	Trend je žádoucí, adaptace na změnu klimatu je důležitá k udržení kvality života obyvatel a k posílení udržitelného hospodaření se zdroji. Cíl je plněn částečně např. i tím, že jsou pořizovány územní studie krajiny. Mezinárodní srovnání: V případě území obcí III. typu obtížné, úroveň neodpovídá nomenklatuře EU (úroveň LAU 1 odpovídá okresu, úroveň LAU 2 odpovídá obci). Srovnání možné např. v rámci množiny

			sídel dané země, ve kterých žije cca 50% obyvatel dané země. Data nenalezena. Možné limity benchmarku stanoveny pro evropské země OECD (OECD 24).
Opatření pro naplňování SC			
18	- Aktualizovat zpracovaný návrh Koncepce hospodaření se srážkovými vodami v urbanizovaných územích se zohledněním schválené adaptační strategie ČR a nových poznatků a předložit jej ke schválení vládě. Gestor: MŽP Spolugestor: MMR, MZe - Provést metodický výklad k § 5 odst. 3 vodního zákona, týkající se změn staveb a změn jejich využití ve vztahu k odvádění srážkových vod. Gestor: MŽP Spolugestor: MMR, MZe - Provéřit programovou podporu přeměny zpevněných na propustné povrchy – nejen OPŽP, ale i motivační možnosti synergického vlivu podpory opatření z dalších programů vč. gesce jiných ministerstev (podmínky čerpání dotační podpory, uznatelné náklady, přijatelnost projektů). Gestor: MŽP Spolugestor: MMR, MZe - Podporovat realizaci decentrálních retenčních objektů na vhodných místech pro zadržení srážkových vod. Gestor: MŽP - Při zakládání nové a obnově stávající sídelní zeleně podporovat vsakování srážkových vod z přilehlých zpevněných nepropustných ploch (zejm. chodníků, střech, parkovišť). Gestor: MŽP		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Podporovat pořizování, případně aktualizace územních studií krajiny i v programovém období 2021-2027. Adresát: MMR - Změnit metodiky ÚAP Adresát: MMR - Pro vyhodnocení využít informační systém Databáze strategií, včetně vytvoření jednoduchého hodnocení stávajících deskriptorů ve vztahu ke klimatické změně. Adresát: MMR		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 19.2		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	19. Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.
3	Specifický cíl	19.2 Snižuje se počet a intenzita městských tepelných ostrovů.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 19 se věnuje snižování emisí skleníkových plynů a adaptaci měst a obcí na klimatické změny. Stát, kraje i místní správa se budou muset připravit na extrémní meteorologické jevy a jejich dopady ve městech a obcích, posilovat odolnost infrastruktury a snažit se snižovat závislost na fosilních palivech. Stát bude města a obce podporovat v systematickém přístupu k udržitelnému rozvoji, jmenovitě při přípravě plánů na snižování uhlíkové stopy, při zmírňování dopadů změny klimatu a při snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší. Konkrétně to znamená např. změny ve vytápění (resp. chlazení), snižování energetické náročnosti budov, efektivnější využívání zdrojů energie, rozvoj veřejné dopravy a udržitelné mobility, snižování množství komunálního odpadu a omezení jeho ukládání na skládky. Specifický cíl 19.2 se zaměřuje na snižování počtu a velikosti tepelných ostrovů. Tepelným ostrovem se označuje urbanizovaná oblast, která ve srovnání se svým okolím vykazuje výrazně vyšší teploty vzduchu. V souvislosti s klimatickými změnami jejich počet a intenzita rostou. Budovy, zpevněné plochy a další objekty pohlcují sluneční záření jinak než přírodní povrchy a jejich povrchy se přehřívají. Zástavba také omezuje ventilaci vzduchu, která by mohla urbanizovanou oblast ochlazovat. Vysoký podíl zástavby a zpevněných ploch a menší podíl vegetace zrychluje odtok srážkových vod a jejich vypařování. K tomu přispívají zplodiny z automobilové dopravy, průmyslu a odpadní teplo z vytápění klimatizačních jednotek. Tyto faktory mají nepříznivý vliv na kvalitu života ve městech a ohrožují zdraví především skupin osob se sníženou schopností termoregulace – starších lidí, nemocných a malých dětí. Nástroje snižování počtu a intenzity městských tepelných ostrovů jsou v první řadě snižování energetické náročnosti budov a dopravy, zlepšení hospodaření s vodou, zvyšování podílu zeleně včetně ozeleňování střech a fasád. Kvantifikace: Počty ani rozsah městských tepelných ostrovů zatím není sledován. Žádoucí trend: Klesá počet a intenzita tepelných ostrovů.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (přijata 2015) a její implementační dokument Národní akční plán adaptace na změnu klimatu⁶ stanovují následující SC a harmonogram: SC14 Posílení ekologické stability a snížení rizik spojených s teplotou a kvalitou ovzduší v urbanizované krajině, opatření 14_1 Plánování v oblasti prevence rizik a managementu městského tepelného ostrova uvádí: Stanovit urbanistické požadavky na ochranu před městskými ostrovy tepla a navrhnout postup (příp. nástroje) na jejich zohlednění v rámci územního plánování a podmínek prostorového uspořádání sítí technického vybavení. Prověřit regulativy pro stanovení požadavku na zachování míry nepevněného povrchu či vegetační plochy v rámci nejbližšího okolí stavby (stávající i nové). Podpora propagace a informační kampaň pro urbanisty, architekty a zástupce veřejné správy k problematice městských tepelných ostrovů, jejich vlivu na obyvatelstvo a prostředí sídel a možnosti eliminace těchto vlivů. Harmonogram (str. 53): 2017 Vytvoření hodnocení stavu zranitelnosti a adaptace ČR ve výchozím roce 2014. 2019 Reporting podle článku 15 nařízení EP a Rady č. 525/2013 – Zpráva o národních

⁶ Schválen Usnesením vlády ČR ze dne 16. 1. 2017 č. 34. Dostupné z:

[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu/\\$FILE/OEOK-NAP_cely_20170127.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu/$FILE/OEOK-NAP_cely_20170127.pdf).

		adaptačních opatřeních; 2019 Vyhodnocení plnění Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu, hodnocení stavu zranitelnosti a adaptace ČR ve výchozím roce 2014; 2020 Aktualizace Adaptační strategie 2020 Aktualizace Akčního plánu (v usnesení vlády termín do 31. 12. 2020) Termíny kontroly plnění opatření (2019-2022) jsou stanoveny v Příloze 1., SC 14, str. 15. Gesce: MŽP
6	Mezinárodní dimenze	SDGs 13.1, 13.2, 13.3, 11.6 Problematikou tepelných ostrovů se na úrovni EU zabývá European Climate Adaptation Platform. Souhrnné informace o adaptaci EU, resp. ČR, na změnu klimatu http://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries/czech-republic. Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (Pařížskou klimatickou dohodu provádí ustanovení Úmluvy, ČR ji dosud neratifikovala. Zatím schválila vláda ČR a Senát, čeká se na souhlas Parlamentu ČR.)⁷ Adaptační strategie EU Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu Climate-ADAPT Pakt starostů a primátorů
7	Územní dimenze	Národní, regionální/krajská úroveň, města a obce I když tepelné ostrovy měst mají vliv na okolní obce, potřeba vyrovnávat se s tímto problémem je především záležitostí větších měst, případně rozsáhlejších průmyslových areálů.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEPP), příp. slovní komentář	Počty, rozsah a intenzita tepelných ostrovů měst jsou ovlivnitelné v dlouhodobém výhledu. Dosahování cíle může ovlivnit jak legislativa, tak i metodiky, dotační programy i osvěta.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	19.2.1 Tepelný ostrov města Tepelným ostrovem se rozumí plocha města nebo urbanizovaného území v km², která se od okolních oblastí odchyluje o více než 2°C. Indikátor Tepelný ostrov města sleduje počty tepelných ostrovů, jejich rozsah a intenzitu. Vyhodnocuje se počet obyvatel zasažených tepelným znečištěním. Zdrojem dat jsou družicové snímky a pozemní měřicí stanice. Jednotka: rozsah v km²
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikátor přímo vypovídá rozsahu tepelných ostrovů. Pokles rozsahu tepelných ostrovů, případně pokles počtu zasažených obyvatel indikuje pozitivní vývoj naplňování specifického cíle.
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Hodnoty indikátorů zatím nejsou k dispozici. Tepelný ostrov města bude identifikován jako odchylka cca 2°C a více od okolní oblasti. Rozsah tepelného ostrova města bude určen na základě přepočtu radiačních hodnot na °C z termálních pásem družice Landsat 8. Analýza bude zpřesněna na základě dat z meteorologických a klimatických stanic a dat krajinného pokryvu a využití území ze Služby Copernicus pro monitorování území (CORINE Land Cover, HRL, Urban Atlas). Data budou vztažena na územní jednotky vycházejících z dat RSO (Registr sčítacích obvodů) tak, aby bylo možné vyhodnotit množství obyvatel zasažených tepelným znečištěním ve městech.

⁷ https://www.mzp.cz/cz/parizska_dohoda

		S ohledem na množství fixních parametrů ovlivňujících indikátor (zeměpisná šířka, nadmořská výška, morfologie terénu, směr a síla převládajících větrů) není vhodné benchmarking aplikovat vzájemným srovnáváním měst. Naopak doporučená praxe je srovnání dané lokality v dlouhých časových řadách. Problematické městských tepelných ostrovů (MTO), anglicky Urban Heat Islands (UHI), se v poslední době věnovala řada národních i mezinárodních projektů (např. viz http://eu-uhi.eu/cz/download/newsletters/cz/UHI_newsletter_n3_CZ_v2a.pdf) a vzniká referenční základna údajů o tomto fenoménu. S tím roste i zásobník praktických opatření k zmírnění dopadů daného jevu především na zdraví obyvatel měst. Pozn: Pro sledování MTO je vedle změny kvalitativních parametrů urbánního prostoru – např. podíl zeleně, důležitý také kvantitativní rozměr, tedy celková plocha MTO, vzdálenost MTO od přirozené krajiny apod. S rozšiřováním zastavěných ploch do volné krajiny budou patrně měření ovlivňována tímto faktem a jejich časové srovnání bude obtížné. Jedním z často uvažovaných parametrů souvisejících s tepelným komfortem obyvatel města je počet tropických nocí (tj. nocí, kdy teplota neklesne pod 20°C). Z těchto důvodů je vhodné při zvažování zranitelnosti území na vlivy vysokých teplot vzít v úvahu i výskyt tropických nocí.
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017) obsahuje opatření SC14 Posílení ekologické stability a snížení rizik spojených s teplotou a kvalitou ovzduší v urbanizované krajině 14_1 Plánování v oblasti prevence rizik a managementu městského tepelného ostrova - 14_1.1 Stanovit urbanistické požadavky na ochranu před městskými ostrovy tepla a navrhnout postup (případně nástroje) na jejich zohlednění v rámci územního plánování a podmínek prostorového uspořádání sítí technického vybavení. Provéřít regulativy pro stanovení požadavku na zachování míry nezpevněného povrchu či vegetační plochy v rámci nejbližšího okolí stavby (stávající i nové). Podpora propagace a informační kampaň pro urbanisty, architekty a zástupce veřejné správy k problematice městských tepelných ostrovů, jejich vlivu na obyvatelstvo a prostředí sídel a možnosti eliminace těchto vlivů. Gestor: MMR; Spolugestor MŽP, MZd., 2019 - 14_1.2 Podporovat provádění vhodných úprav historických center měst a obcí takovým způsobem, který při respektování zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a zásad památkové péče při ochraně historických urbanistických celků zohledňuje změnu klimatu. Gestor: MK; Spolugestor: MMR, MŽP. 2020 - 14_1.3 Zabezpečit optimální mikroklima vnitřního prostředí budov zdravotnických zařízení (zejm. operačních sálů a místností pacientů) při výskytu extrémně vysokých teplot. Gestor: MZd; Spolugestor: MPSV, 2022 14_2 Regulace zahušťování zástavby sídel na úkor volných ploch a ploch zeleně při stanovování zastavitelných ploch - 14_2.1 Provéřít možnosti stanovení potřeby vymezení zastavitelných ploch v územně plánovací dokumentaci a možnosti jejich regulace zohledňující také kapacity nevyužitých nemovitostí; prověřit možnost jejich provázání s ekonomicko-

		regulačními nástroji a posoudit reálnost jejich zavedení do právních předpisů. Gestor: MMR; Spolugestor: MF, MPO. 2022 14_3 Plánování a rozvoj systémů sídelní zeleně a vodních ploch v rámci urbanistického rozvoje ve vazbě na hustotu a počet obyvatel - zvýšení funkční kvality - 14_3.1 Upřesnit požadavky na vymezení a ochranu systému sídelní zeleně vyplývající z právních předpisů, odborná podpora Gestor: MŽP; Spolugestor MMR. 2018 - 14_3.2 Zpracovat metodický pokyn na vymezení zelené infrastruktury (zahrnující systém sídelní zeleně, systém vodních toků a ploch, prostupnost krajiny a veřejná prostranství) v rámci územně plánovacích dokumentací. Gestor: MMR; Spolugestor MŽP, MZe. 2018 - 14_3.3 Vytvořit standardy dostupnosti veřejných prostranství Gestor: MMR. 2018 - 14_3.4 Podporovat pořízení dokumentací sloužících k evidenci a kategorizaci ploch a prvků sídelní zeleně (včetně vodních ploch a na ně vázaných ekosystémů) sloužících jako podklad pro jejich ochranu prostřednictvím územně plánovací dokumentace a pro jejich efektivní správu. Gestor: MMR. Průběžně, KT 2020 14_4 Zakládání, rozvoj a péče o systém sídelní zeleně s ohledem na zvýšení podílu, kvality a funkční účinnosti sídelní zeleně a vodních ploch včetně jejich propojení - 14_4.1 Zajistit finanční a metodickou podporu zakládání, rozvoje a udržitelné péče o systém sídelní zeleně v urbanizovaném prostředí vč. uplatňování přírodě blízkých přístupů a obnovy drobných vodních prvků v sídlech. Gestor: MŽP; Spolugestor MMR. Ekonomicky průběžně, metodicky 2022. - 14_4.2 Standardizovat činnosti spojené s péčí o sídelní zeleň a se zakládáním nových funkčních ploch zeleně v zájmu řízení kvality a ve vazbě na ekonomickou náročnost. Gestor: MŽP. 2020 S tématem ale souvisejí i další adaptační opatření a úkoly, obsažené např. v SC15 Adaptace staveb na změnu klimatu 15_1 Přizpůsobení stavebních standardů, norem a certifikací týkajících se stavebních konstrukcí pro nové stavby i rekonstrukce s ohledem na dopady změny klimatu 15_2 Podpora výzkumu a vývoje nových materiálů a technologií ke snížení rizika dopadů změny 15_6 Stavební řešení vedoucí ke snížení tepelného stresu obyvatelstva (Souvislost i se SC15 a 16) Gestor: MŽP, ostatní ministerstva, TAČR (viz Usnesení vlády č. 34 z 16. 1. 2017)
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: - Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší - Zákon č. 458/2000 Sb., energetický zákon - Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií Strategie: - Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, schválena UV č. 861 ze dne 26. 10. 2015 a zejména její

		implementační dokument: - Národní akční plán adaptace na změnu klimatu⁸ (2017) schválen UV č. 34 ze dne 16. 1. 2017 (zejména úkoly 14_1.1, 14_1.2, 14_4.1, 14_4.3, 15_1.2.). - Politika ochrany klimatu (Usnesení vlády ČR č. 207 z 22. 3. 2017): obsahuje: 1 H Zajistit strategické plánování a koordinaci mezi jednotlivými resorty a TAČR při přípravě tematických výzev v oblasti ochrany klimatu (zejména v rámci „programu BETA“), 1J Zřízení národního systému pro politiky, opatření a projekce pro oblast klimatu, energetiky a ochrany ovzduší, 3J Předložit vyhodnocení a aktualizaci Politiky ochrany klimatu v ČR; - Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020, aktualizovaná 2016,⁹ obsahuje bod 3.3.1 Zlepšení funkčního stavu zeleně v sídlech. - Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, schválena UV č. 276 ze dne 15. 4. 2015: republikové priority č. 19, 21, 25. - Politika architektury a stavební kultury ČR, schválena UV č. 22 ze dne 14. 1. 2015: opatření 2.2.2.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Informace nejsou dostupné. Akcent na problematiku tepelných ostrovů vznikl teprve nedávno v souvislosti s přípravou Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (tzv. „Adaptační strategie“) a navazujícího Akčního plánu. Dosažení významnějších úspěchů při přijetí opatření z Akčního plánu je naproti tomu záležitostí dlouhodobou. Např. u nejvýznamnějšího nástroje – výsadby stromů – budou maximální efekty dosaženy až za desítky let po vysazení mladých stromků, tedy daleko za horizontem roku 2030.
15	Bariéry v dosahování cíle	Bariéry představuje nárůst zástavby, nárůst zpevněných ploch, legislativa – nedostatečná regulace odpovědnosti za zasakování a odvádění srážkových vod¹⁰, snižující se kvalita městské zeleně, kolize sítí s výsadbou či obnovou výsadby stromů, nedostatečně legislativně upravená možnost zasakování srážkových vod z dopravních ploch ve srovnání např. s německou legislativou. Realizace opatření k omezování rozsahu a intenzity tepelných ostrovů narážejí mj. na tyto limity: - Výsadba zeleně na stávajících veřejných prostranstvích (ulice, náměstí): stávající obsazení uličního profilu jinou funkcí, zejména dopravou; nedostatečná šířka uličního profilu; zhoršení hygienických parametrů (osvětlení, oslunění) v okolních budovách; potenciální rozpor se zájmy památkové ochrany (nepůvodní řešení historického prostoru, zaclonění památek); dlouhá doba (desítky let) mezi výsadbou stromů a dosažením maximálního efektu; často odpor veřejnosti (obavy ze zastínění oken, z úbytku parkovacích míst, z pádu stromů); - Zelené střechy: nutnost realizace prostřednictvím majitelů budov; lze aplikovat především na ploché střechy; nedůvěra veřejnosti; - Zelené fasády: nutnost realizace prostřednictvím majitelů budov;

⁸ Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/narodni-akcni-plan-adaptace-na-zmenu-klimatu>.

⁹ Dostupná z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/statni-politika-zivotniho-prostredi-cr-2012-2020-akt-2016?typ=detail#k2352866>.

¹⁰ Vyhláška o dokumentaci staveb č. 499/2006 Sb., v platném znění, zejména § 20 odst. 5 vyhlášky, § 21 a Příloha 5.

			možné problémy s památkovou ochranou; nedůvěra veřejnosti; K otázce zvyšování podílu nezpevněných povrchů v sídlech: V existující zástavbě nelze očekávat zásadní změny; v nové zástavbě při neuvážené aplikaci povede k preferenci výstavby suburbií rodinných domů nebo sídlišť, tedy typů zástavby, které vykazují jiná významná negativa (informační a estetická chudoba veřejných prostranství, špatná dostupnost obchodů a služeb, u suburbií navíc nízká hustota počtu obyvatel a proto neadekvátní zábor zemědělského půdního fondu, vysoké nároky na údržbu veřejné dopravní a technické infrastruktury a závislost na automobilové dopravě).
16	Synergie		StC 5, StC 9, StC 12, StC 14, StC 17, StC 18. SpC 19.1 (Obce III. stupně předcházejí dopadům změny klimatu a jsou schopny se jim přizpůsobit), SpC 19.4. (Zvyšuje se podíl veřejné zeleně v městských aglomeracích) Tepelné ostrovy také významně negativně ovlivňují kvalitu ovzduší.
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	Ano/ne/částečně	Indikátor nebyl sledován a dosud nebyl hodnocen. Vzhledem k nárůstu urbanizovaných území (roste zastavěná plocha a zvětšuje se i rozsah zpevněných ploch, zejména dopravních) narůstá i počet, rozsah a intenzita tepelných ostrovů a současný trend je tak možné považovat za nežádoucí.
Opatření pro naplňování SC			
18	- Územní plánování bere v potaz změnu klimatu a mírní její dopady v urbanizovaných oblastech (zvyšuje ekologickou stabilitu, reguluje zahušťování zástavby a upravuje podmínky nové výstavby) - Zvyšování rozsahu a kvality městské zeleně (podíl vůči zastavěným /zpevněným plochám). - Zlepšování nakládání se srážkovými vodami i v urbanizovaných oblastech.		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Bez doporučení nových opatření, konkrétní úkoly stanovil Národní akční plán adaptace na změnu klimatu. - Ekonomická podpora zeleně a vodních ploch v intravilánu. - Ekonomická podpora při adaptaci staveb na změnu klimatu.		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 19.3		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	19 Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.
3	Specifický cíl	19.3 Všechny nově dokončené budovy se řadí do energetické třídy A. Existující budovy se postupně renovují minimálně na úroveň energetické třídy C.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Nové budovy: Alespoň 50 % nových budov postavených po roce 2020 je v energetické třídě A (což krom snížení emisí skleníkových plynů z provozu budovy dává předpoklad využití prvků adaptujících budovu na projevy změny klimatu), po roce 2025 je to pak 100 % budov. Stávající budovy: Míra renovací budov do energetické třídy C nebo lepší je alespoň 1 % ročně z celkového počtu budov po roce 2020 a alespoň 2,5 % po roce 2025.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Plánované nové budovy, pro jejichž stavbu je žádáno o stavební povolení, již musí být ve standardu s tzv. téměř nulovou spotřebou (nebo – podle typu budovy – budou muset být nejpozději do roku 2020). Tento standard je však nastaven v ČR nepříliš ambiciózně a pouze některé z těchto budov budou realizovány v energetické třídě A. Evropská komise nyní ČR dotazuje a v doporučení navrhuje několikanásobné zpřísnění standardu. Doporučení Evropské komise odpovídají možnostem stavebnictví a zpřísnění standardu lze reálně předpokládat od roku 2025. Pro míru energeticky úsporných renovací stávajících budov neexistuje legislativní závazek na roční bázi. Tyto budovy však přispívají k plnění cíle pro snižování konečné spotřeby energie do roku 2020 (s předpokladem stanovení nového cíle pro rok 2030) podle směrnice o energetické účinnosti.
6	Mezinárodní dimenze	U novostaveb plnění směrnice o energetické náročnosti budov, viz popis v řádku 5. U stávajících budov pak částečně plnění směrnice o energetické náročnosti budov (stanovení požadavku na energetickou náročnost renovované budovy), částečně také plnění směrnice o energetické účinnosti, která představuje motivaci pro podporu energeticky úsporných renovací. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010, o energetické náročnosti budov Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006, o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách (ESD).
7	Územní dimenze	národní úroveň
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEER), příp. slovní komentář	Vysoká. Povinný minimální energetický standard nových i rekonstruovaných budov je stanoven stavebně-technickými předpisy a energeticky úsporné renovace jsou podporovány dotacemi z rozpočtu EU i z národních prostředků ČR.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	19.3.1 Podíl dokončených budov ve třídě A na počtu dokončených budov 19.3.2 Podíl adaptovaných budov
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Přímý
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	<u>„19.3.1 Sledován od roku 2010 ČSÚ. Podíl nových budov v energetické třídě A v roce 2017 činil 6,2 %, což je o 0,5 % více než v roce 2016 a o 2,4 % více než v roce 2010.“</u> <u>Rok Podíl nových budov ve třídě A</u> <u>2016: 6,2 %</u> <u>2015: 5,7 %</u> <u>2014: 4,7 %</u> <u>2013: 4,2 %</u> <u>2012: 3,9 %</u>

		2011: 3,6 % 2010: 3,8 % Zdroj: ČSÚ 19.3.1 Sledován od roku 2010, ČSÚ. Podíl nových budov v energetické třídě A se odhadem pohybuje okolo 10 %, poslední odhady aliance Šance pro budovy jsou dostupné za rok 2016. 19.3.2 Sledují garanti dotačních programů. Míra energeticky úsporných renovací budov s prvky adaptace na projevy změny klimatu (tedy do energetické třídy C a lepší) je odhadem 0,5 % ročně. Odhad trendu: Hodnoty indikátorů budou narůstat přirozeným vlivem trhu a dostupnou znalostí a dovedností v sektoru stavebnictví. Nicméně zásah státu na úrovni regulace a přípravy finančních nástrojů a měst a obcí na úrovni politického požadavku na kvalitní nové a renovované budovy je klíčový pro posun od mírného nárůstu k nárůstu dostatečnému pro plnění indikátorů.
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	(normativní) Požadavky na energetickou náročnost budov. Gestor: MPO (ekonomické) Finanční podpora z OPŽP (veřejné budovy), IROP (bytové domy kromě hl. m. Prahy), OP Praha – pól růstu ČR (některé budovy na území hl. m. Prahy), OP PIK (budovy podnikatelského sektoru), Nová zelená úsporám (NZÚ) – rodinné domy na celém území ČR a bytové domy na území hl. m. Prahy. Gestor: MŽP jako ŘO OPŽP a NZÚ, MMR jako ŘO IROP, MHMP jako ŘO OP Praha – pól růstu ČR, MPO jako ŘO OP PIK
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa - Zákon č. 406/2006 Sb., o hospodaření energií a vyhláška č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov Strategie - Národní akční plán energetické účinnosti ČR (schválen Usnesením vlády č. 373 ze dne 15. května 2017), včetně přílohy Strategie renovace budov - Plán rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice (tedy vládních budov, schválen Usnesením vlády č. 430 ze dne 5. června 2017) - Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (schválen Usnesením vlády č. 34 ze dne 16. ledna 2017) - Programové dokumenty operačních a národních programů
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Stávající opatření popsaná v předchozích řádcích jsou jako první kroky nepochybně důležitá, ale zároveň pro naplnění hodnot indikátorů nedostatečná.
15	Bariéry v dosahování cíle	1. Nedostatečná progresivita požadavku na novostavby; 2. kromě bariéry finanční (výše alokace, resp. omezená dostupnost před a do-financování) také bariéry nefinanční (administrativní náročnost, nedostatečná propagace, nedostatečná znalost konkrétních opatření a jejich přínosů na straně investorů staveb, roztržitost administrace dotačních programů mezi více resortů).
16	Synergie	Snižování energetické náročnosti budov vede ke snížení zranitelnosti jejich vnitřního prostředí změnou klimatu, k úspoře energií a tedy i finančních prostředků a k nižší závislosti na dovozu paliv ze třetích zemí.
Hodnocení naplňování SC		
17	Plnění cíle	Ano/ne/částečně
Opatření pro naplňování SC		

18	1) Naplňovat opatření stanovená v Národním akčním plánu energetické účinnosti ČR, v Plánu rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice, v Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu a v programových dokumentech operačních a národních programů. Gestor: MPO, MMR, MŽP	
Doporučení pro naplňování SC		
19	1) Novelizovat vyhlášku o energetické náročnosti budov a zavedení druhého kroku pro budovy s téměř nulovou spotřebou v souladu s doporučením Evropské komise pro budovy, u nichž bude požádáno o stavební povolení po 1. 1. 2022 (a tedy s předpokladem kolaudace v roce 2025). Adresát: MPO 2) Připravit finanční nástroje doplňující dotační podporu energeticky úsporné renovace budov (umožnění EPC pro veřejný sektor, státní garance komerčních úvěrů pro energeticky úsporné renovace rodinných domů i podnikatelských budov apod.) 3) Intenzivněji zahrnout podporu prvků aktivní adaptace budov na projevy změny klimatu do nástrojů podpory (míněny prvky jako např. vnější stínění, vegetační střechy a fasády, funkční vegetace v okolí budov ochlazující jejich okolí, využití dešťové a tzv. šedé vody apod.).	
KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	19. Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.
3	Specifický cíl	19.4 Zvyšuje se podíl veřejné zeleně v městských aglomeracích
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 19 se věnuje snižování emisí skleníkových plynů a adaptaci měst a obcí na klimatické změny. Stát, kraje i místní správa se budou muset připravit na extrémní meteorologické jevy a jejich dopady ve městech a obcích, posilovat odolnost infrastruktury a snažit se snižovat závislost na fosilních palivech. Stát bude města a obce podporovat v systematickém přístupu k udržitelnému rozvoji, jmenovitě při přípravě plánů na snižování uhlíkové stopy, při zmírňování dopadů změny klimatu a při snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší. Konkrétně to znamená např. změny ve vytápění (resp. chlazení), snižování energetické náročnosti budov, efektivnější využívání zdrojů energie, rozvoj veřejné dopravy a udržitelné mobility, snižování množství komunálního odpadu a omezení jeho ukládání na skládky. Specifický cíl 19.4 se věnuje zvyšování podílu veřejné zeleně v městských aglomeracích . Významný je především podíl přírodně blízkých zelených ploch (lesy, louky, mokřady, pastviny apod.) V urbanizovaných oblastech nabývají na významu i typy zeleně utvářené a udržované člověkem – parky, aleje, zahrady apod. Plochy zeleně umožňují lepší hospodaření se srážkovou vodou, snižují povrchový odtok, a zlepšují možnosti adaptace městského prostředí na přívalemé srážky. Zelené plochy zlepšují lokální mikroklima, zvyšují evapotranspiraci, snižují hladinu hluku a mají příznivý vliv i na snižování prašnosti. Dostupná veřejná zeleň tak příznivě ovlivňuje zdravotní podmínky obyvatelstva, kvalitu života ve městě i atraktivitu obytných oblastí. Pozitivně působí na fyzický a psychický stav obyvatelstva, podporuje sociální soudržnost, poskytuje obyvatelům významné klidové zóny s možností přirozeného zastínění. Snižuje se tak tlak na dopravu za rekreaci a s ní spojené negativní externality. Nový potenciál znamená ozeleňování střech a fasád, zahrádkářské kolonie, travnaté tramvajové pásy, možnost částečně zpevněných parkovacích ploch se zelení, tzv. Urban gardening. Pro kvantifikaci lze využít indikátor Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí, jehož sběr se dle NČI plánuje k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023.

5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015) [Adaptační strategie ČR 2015] a Národní akční plán adaptace na změnu klimatu stanovují kontrolní, nikoliv konkrétní termíny pro plnění opatření. Jejich vyhodnocení a aktualizace Adaptační strategie a aktualizace Akčního plánu proběhne v roce 2020. Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020 [akt. 2016], str. 48 Termíny pro opatření týkající se zlepšení funkčního stavu zeleně v sídlech jsou většinou stanoveny jako průběžné. Do roku 2018 má být „optimalizována metodická podpora územního plánování a ochrany přírody a krajiny ve vztahu k požadavkům na funkce systému sídelní zeleně“. Na specifický cíl 3.3.1 Státní politiky životního prostředí ČR 2012-2020 je navázán: Implementační nástroj <i>3.3.1.N.1 Optimalizovat metodickou podporu územního plánování a ochrany přírody a krajiny ve vztahu k požadavkům na funkce systému sídelní zeleně</i>. Gesce: MŽP, MMR (dělená gesce); Termín: 2018
6	Mezinárodní dimenze	Rámcová úmluva OSN o změně klimatu. 1997 přijat tzv. Kjótský protokol. V prosinci 2015 byla v Paříži schválena nová smlouva o ochraně klimatu, tzv. Pařížská dohoda. Rámcová směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu.
7	Územní dimenze	Obce na území celé ČR, zejména městské aglomerace.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEPP), příp. slovní komentář	Rozsah veřejné zeleně v městských aglomeracích může veřejná správa v dlouhodobém výhledu významně ovlivnit. Dosahování cíle mohou ovlivnit jak legislativa, tak i metodiky, osvěta i ekonomické nástroje – dotace apod.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	Podíl plochy zeleně ve městech Indikátor je konstruován jako celkový úhrn zelených ploch ve městě a jejich podíl na celkové velikosti města, přičemž město je plošně vymezeno územními jednotkami vycházejícími z dat RSO (Registr sčítacích obvodů) a zelené plochy zahrnují: lesní pozemky, chráněné oblasti (VZCHÚ, MZCHÚ), záplavová území – poldry, zamokřená území, TTP – louky a pastviny, městské parky se zelení, střechy porostlé zelení (tzv. zelené střechy), ekodukty, vodní toky a jejich břehovou vegetaci, vodní plochy.
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikátor má přímý vztah k plnění SC. Zelené plochy ve městech pozitivně působí na fyzický a psychický stav obyvatelstva, podporují sociální soudržnost, představují významné klidové zóny s možností přirozeného zastínění, zlepšují mikroklima oblasti, zvyšují evapotranspiraci, snižují povrchový odtok, a tím zlepšují zdravotní podmínky obyvatelstva a obecně kvalitu života ve městech.
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Indikátor 3.3.1 <i>Zeleň v sídlech</i> , Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020 : data nejsou k dispozici
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Zvyšování podílu veřejné městské zeleně Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017) obsahuje v SC14 opatření SC14 Posílení ekologické stability a snížení rizik spojených s teplotou a kvalitou ovzduší v urbanizované krajině opatření

	o14_2 Regulace zahušťování zástavby sídel na úkor volných ploch a ploch zeleně při stanovování zastavitelných ploch - 14_2.1 Provéřit možnosti stanovení potřeby vymezení zastavitelných ploch v územně plánovací dokumentaci a možnosti jejich regulace zohledňující také kapacity nevyužitých nemovitostí; prověřit možnosti jejich provázání s ekonomicko-regulačními nástroji a posoudit reálnost jejich zavedení do právních předpisů (MMR, spolugestor MF, MPO) 2022 o14_3 Plánování a rozvoj systémů sídelní zeleně a vodních ploch v rámci urbanistického rozvoje ve vazbě na hustotu a počet obyvatel - zvýšení funkční kvality - 14_3.1 Upřesnit požadavky na vymezení a ochranu systému sídelní zeleně vyplývající z právních předpisů, odborná podpora. (MŽP, spolugestor MMR) 2018 - 14_3.2 Zpracovat metodický pokyn na vymezení zelené infrastruktury (zahrnující systém sídelní zeleně, systém vodních toků a ploch, prostupnost krajiny a veřejná prostranství) v rámci územně plánovacích dokumentací (MMR, spolugestor MŽP a MZe) 2018 - 14_3.4 Podporovat pořízení dokumentací sloužících k evidenci a kategorizaci ploch a prvků sídelní zeleně (včetně vodních ploch a na ně vázaných ekosystémů) sloužících jako podklad pro jejich ochranu prostřednictvím územně plánovací dokumentace a pro jejich efektivní správu (MŽP) průběžně, kontrolní termín 2020. o14_4 Zakládání, rozvoj a péče o systém sídelní zeleně s ohledem na zvýšení podílu, kvality a funkční účinnosti sídelní zeleně a vodních ploch včetně jejich propojení MMR: normativní /ekonomické /organizační - 14_4.1 Zajistit finanční a metodickou podporu zakládání, rozvoje a udržitelné péče o systém sídelní zeleně v urbanizovaném prostředí vč. uplatňování přírodě blízkých přístupů a obnovy drobných vodních prvků v sídlech (MŽP, spolugestor MMR) 2020 - 14_4.2 Standardizovat činnosti spojené s péčí o sídelní zeleň a se zakládáním nových funkčních ploch zeleně v zájmu řízení kvality ve vazbě na ekonomickou náročnost (MŽP) 2020 - 14_4.3 Zpracovat koncepční návrh motivace investorů k realizaci ploch a prvků zeleně v sídlech na vodorovných i svislých konstrukcích (včetně střešních zahrad) využívajících srážkových vod nebo málo znečištěných odpadních vod (ekonomické nástroje; ekologické značení, ...). (MŽP, spolugestor MMR) 2020 - Provéřit potřebu nastavení a možnosti úprav regulativů pro podporu a realizaci vegetačních konstrukcí a ploch v rámci obálky budovy (střecha, fasáda) střešních a nově budovaných (a rekonstruovaných) veřejných budovách. Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020 [akt. 2016] https://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi 3.3. Zlepšení kvality prostředí v sídlech 3.3.N.1 Optimalizovat dotační podmínky programů na podporu a regeneraci bydlení ve vztahu k ochraně zeleně a živočichů v sídlech a k vhodnému nakládání se srážkovými vodami 3.3.1 Zlepšení funkčního stavu zeleně v sídlech 3.3.1.1 organizační: Vytvářet podmínky pro zachování a vymezení nových ploch a prvků zeleně jako součástí funkčního a strukturovaného systému sídelní zeleně v sídlech v rámci územního plánování, aby byla zajištěna základní podmínka pro plnění jeho funkcí 3.3.1.2 organizační: Zvýšit biologickou hodnotu sídelní zeleně podporou uplatnění stanovištně vhodných druhů rostlin (např. využívání domácích druhů dřevin, zavádění druhově pestrých trávníků do veřejných parků), revitalizací stávajících a realizací funkčních propojení stávajících ploch zeleně a opatřeními k zajištění podmínek pro existenci volně žijících živočichů v sídlech (realizace prvků pro podporu hnízdění ptáků, plazů aj.) 3.3.1.3 organizační: Podporovat přírodě blízké postupy a metody při revitalizaci a zakládání ploch zeleně 3.3.1.4 ekonomické/organizační: Podpořit stavebně-architektonická řešení staveb vhodně snižujících nároky na zastavěnou plochu (např. podzemní garáže, patrová garážová stání apod.).
--	--

		Str. 48 https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/vybory-rvur/Pracovni-seznam-adaptacnich-opatreni---viz-Adaptacni-strategie.pdf 3.3.1.N.1 Optimalizovat metodickou podporu územního plánování a ochrany přírody a krajiny ve vztahu k požadavkům na funkce systému sídelní zeleně. Metodická podpora: Tématu se metodicky věnuje publikace Principy a pravidla územního plánování, kapitola C 5 Zeleň: https://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaC/C5-2013.pdf. Dále je možné sledovat dostupnost veřejných ploch zeleně (počet obyvatel /kategorie docházkové vzdálenosti - optimální do 10 minut chůze. https://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaC/C5-2013.pdf. Str. 23.
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Strategie: Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020 [akt. 2016], schválena UV ze dne 23. listopadu 2016 č. 1026 Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, schválený UV ze dne 16. ledna 2017 č. 34 Politika územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1, schválena UV č. 276 ze dne 15. 4. 2015: republikové priority č. 19, 21. Politika architektury a stavební kultury ČR, schválena UV č. 22 ze dne 14. 1. 2015: opatření 2.2.2. Legislativa: Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) Vyhláška č. 500/2006 Sb. Vyhláška č. 501/2006 Sb. (Stanoví v § 7: „Pro každé dva hektary zastavitelné plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení anebo smíšené obytné se vymezuje s touto zastavitelnou plochou související plocha veřejného prostranství o výměře nejméně 1000 m² ; do této výměry se nezapočítávají pozemní komunikace.“)
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatřením(i)	Opatření stanovená ve Státní politice životního prostředí a v Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu se přímo zaměřují na kroky potřebné k dosažení specifického cíle, ale nebyla dosud vyhodnocena. Územní plánování vytváří toliko předpoklady pro vznik nové veřejné zeleně, fyzická a finanční realizace není jeho předmětem.
15	Bariéry v dosahování cíle	Realizace opatření ke zvýšení podílu veřejné zeleně v sídlech má tyto bariéry: • Finanční možnosti obcí; • Výsadba zeleně na stávajících veřejných prostranstvích (ulice, náměstí) naráží na limity: - stávající obsazení uličního profilu jinou funkcí, zejména dopravou; nedostatečná šířka uličního profilu; - zhoršení hygienických parametrů (osvětlení, oslunění) v okolních budovách; - potenciální rozpor se zájmy památkové ochrany (nepůvodní řešení historického prostoru, zaclonění památek); - často odpor veřejnosti (obavy ze zastínění oken, z úbytku parkovacích míst, z pádu stromů). • Nedostatečná kvalita údržby zeleně. Mnohde jsou plochy zeleně dostatečné, ale nelákají veřejnost právě z důvodu nedostatečné údržby. • Změna klimatu, která s sebou přináší období sucha.
16	Synergie	SpC 13.1 (Rozmanitost a stabilita biotopů i populací jednotlivých původních druhů živočichů se zvyšuje)

		SpC 18.1 (Snižuje se zábor zemědělské půdy ve městech i volné krajině. Brownfieldy jsou regenerovány a revitalizovány) SpC 19.1 (Obce III. stupně předcházejí dopadům změny klimatu a jsou schopny se jim přizpůsobit) SpC 19.2 (Snižuje se počet a intenzita městských tepelných ostrovů) StC 5 (Zdraví všech skupin obyvatel se zlepšuje) StC 12 (Krajina ČR je pojímána jako komplexní ekosystém a ekosystémové služby poskytují vhodný rámec pro rozvoj lidské společnosti) StC 14 (Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody; StC 16 (Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné) StC 17 (Růst kvality života v jednotlivých municipalitách snižuje regionální nerovnosti; StC 18 (Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn).	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	Ano/ne/částečně	Informace nejsou dostupné.
Opatření pro naplňování SC			
18	Naplňovat opatření Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu a aktualizované Státní politiky životního prostředí ČR 2012–2020. Gestor: MŽP <u>Opatření:</u> <u>a) Plnit opatření stanovená ve Státní politice životního prostředí ČR 2012–2020 [akt. 2016] a Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu. (MŽP)</u> <u>b) Zajistit finanční a metodickou podporu zakládání, rozvoje a udržitelné péče o systém sídelní zeleně v urbanizovaném prostředí včetně uplatňování přírodě blízkých přístupů a obnovy drobných vodních prvků v sídlech. (MŽP)</u> <u>c) Standardizovat činnosti spojené s péčí o sídelní zeleň a se zakládáním nových funkčních ploch zeleně v zájmu řízení kvality ve vazbě na ekonomickou náročnost. (MŽP)</u> <u>d) S využitím územního plánování a rozhodování důsledně zamezovat zahušťování stávajících sídlišť na úkor zeleně, zdravého životního prostředí a kvality bydlení. Pro novou výstavbu ve městech důsledně využívat brownfieldy a jiné vhodné plochy. (MMR)</u>		
Doporučení pro naplňování SC			
19	1) Ekonomická podpora výsadby zeleně v intravilánu; Adresát: MŽP, MMR, MF 2) Ekonomická podpora zasakování dešťových vod; Adresát: MZe, MMR 3) Dodržování metodických pokynů a vyhlášek (např. Vyhláška 501/2006 Sb.) Adresát: všechny obce a orgány státní správy		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 19.5		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	19. Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.
3	Specifický cíl	19.5 Významně roste délka cyklostezek a komunikací vhodných pro cyklisty
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 19 se věnuje snižování emisí skleníkových plynů a adaptaci měst a obcí na klimatické změny. Stát, kraje i místní správa se budou muset připravit na extrémní meteorologické jevy a jejich dopady ve městech a obcích, posilovat odolnost infrastruktury a snažit se snižovat závislost na fosilních palivech. Stát bude města a obce podporovat v systematickém přístupu k udržitelnému rozvoji, jmenovitě při přípravě plánů na snižování uhlíkové stopy, při zmírňování dopadů změny klimatu a při snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší. Konkrétně to znamená např. změny ve vytápění (resp. chlazení), snižování energetické náročnosti budov, efektivnější využívání zdrojů energie, rozvoj veřejné dopravy a udržitelné mobility, snižování množství komunálního odpadu a omezení jeho ukládání na skládky. Specifický cíl 19.5 se zaměřuje na plánování a výstavbu bezpečné infrastruktury pro cyklistickou dopravu, která je hlavní podmínkou úspěšného rozvoje nemotorové dopravy, především cyklistické a pěší. V České republice i v EU má polovina obyvatel vzdálenost do zaměstnání kratší než 5 km a 30 % obyvatel má vzdálenost kratší než 3 km. V rámci osobní dopravy proto existuje velmi významný potenciál pro rozvoj cyklistické dopravy i pěší dopravy. Ten lze však naplnit jen za podmínky bezpečné a příjemné cesty na kole nebo pěšky do zaměstnání, do škol, za nákupy nebo zábavou po vhodných, kvalitních a bezpečných komunikacích dostatečně oddělených od nebezpečné automobilové dopravy. Rovněž tak dle doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO) lze každodenní cestou se zvýšenou fyzickou aktivitou v trvání půl hodiny snížit výskyt kardiovaskulárních chorob, nadváhy, obezity i diabetu až na polovinu. Investice do cyklostezek lze považovat i za efektivní investici do zdravotní prevence. Je žádoucí, aby se pro každodenní dojíždění mohl každý obyvatel v relativně blízké vzdálenosti od domova napojit na hustou síť bezpečných komunikací pro cyklisty a rovněž tak pro pěší.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	V základním dokumentu, kterým je Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013 až 2020 (NSRCD), jsou termíny pro plnění cílů uvedeny jako průběžné s následujícím upřesněním: - Zpracovat vedení tras do územně analytických podkladů. Zajistit metodickou podporu obcí a krajů v územním plánování v termínu 2014 až 2020. - Aktualizovat Technické podmínky 179 „Navrhování komunikací pro cyklisty“ a vydat metodický materiál ve formě Technických podmínek k tvorbě, značení a údržbě cyklotras – evropských, národních, regionálních a místních v termínu od roku 2013 schválení prvních změn v právních předpisech, které se týkají cyklodopravy, a dále průběžně. Další termíny vycházejí z pravidel předkládání dotačních titulů především EU fondů, dále jsou uvedeny i v NSRCD.
6	Mezinárodní dimenze	SDG 11.2, 11.6 Komisi pro udržitelný rozvoj OSN (CSD UN) byl schválen všemi členskými státy paragraf, který vyjadřuje, že je žádoucí podporovat plánování a výstavbu bezpečné infrastruktury pro cyklodopravu. Na základě tohoto konsensu národů mohou tak mezinárodní finanční instituce poskytovat investice do této oblasti.

		Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. září 2011 o evropské bezpečnosti silničního provozu v letech 2011–2020 (2010/2235(INI)) Komise Evropských společenství – Směrem k evropskému prostoru bezpečnosti silničního provozu: směry politiky v oblasti bezpečnosti silničního provozu v letech 2011-2020 Komise Evropských společenství – Zelená kniha: Na cestě k nové kultuře městské mobility (KOM 2007) 551 dokument Evropské komise Bílá kniha – Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje (2011), zkráceně Bílá kniha o dopravě, která pracuje s výhledovým obdobím do r. 2050. Cyklistická doprava je v rámci tohoto dokumentu řešena v rámci iniciativ „Práce v oblasti bezpečnosti dopravy: záchrana tisíců životů“ a „Podpora udržitelnějšího chování“ (iniciativy 16 a 27): 16. Směrem k „vizi nula“ v bezpečnosti silničního provozu – Věnovat zvláštní pozornost zranitelným účastníkům, jako jsou chodci, cyklisté a motocyklisté, a to i pomocí bezpečnější infrastruktury a bezpečnějších technologií vozidel. 27. Dopravní informace – Podporovat informovanost o dostupných alternativách ke konvenční individuální dopravě (méně časté používání auta, pěší chůze a cyklistika, spolujízda, Park & Ride, inteligentní prodej jízdenek atd.).
7	Územní dimenze	Strategické cíle na národní úrovni obsažené v NSRCD (gestor MD): 1. Zvýšit podíl cyklistiky na přepravních výkonech na 10 % do roku 2020 (v průměru na celou ČR). 2. Snížit počet usmrčených cyklistů do roku 2020 alespoň o 35 osob a těžce zraněných cyklistů alespoň o 150 osob oproti roku 2009. 3. Podpořit cyklistiku jako jeden z rovnocenných pilířů národní dopravní politiky, spojený s finanční podporou výstavby kvalitní a bezpečné cyklistické infrastruktury a s vytvářením vhodných legislativních podmínek pro používání jízdního kola k dopravním i rekreačním účelům. 4. Podpořit projekt „Cyklistické akademie“, poskytující metodickou podporu rozvoje cyklistické dopravy ve městech a aglomeracích. 5. Podpořit rozvoj cykloturistiky projektem „Česko jede“ jako nejdynamičtější se rozvíjejícího segmentu aktivní turistiky v ČR, a to zejména podporou značení a údržby dálkových cyklotras (evropských EuroVelo, národních a regionálních) a jejich začlenění do koncepcí územního rozvoje, společně s vytvořením marketingové podpory a prodeje národního produktu cykloturistiky. • MZe: (rozvoj cykloturistiky na venkově) – 70 % území ČR je venkovský prostor a právě hustá síť cykloturistických tras a cyklistických stezek vede přes český venkov na podporu rozvoje zejména domácího cestovního ruchu. Nástroje resortu jsou velmi opodstatněné pro rozvoj cykloturistiky – Program rozvoje venkova, komplexní pozemkové úpravy, aktivity CLLD/MAS – naplňování Strategie regionálního rozvoje v oblasti cestovního ruchu (MMR), péče o krajinotvorbu a oživení vesnic, zlepšení kvality života na venkově (EAFRD), soutěž Vesnice roku, údržba a provoz lesních cest v rámci lesního hospodaření, cyklostezky podél vodních cest, atd.; • MŠMT – zejména vazba na dopravní výchovu na školách a vedení mládeže k aktivnímu trávení volného času; • MV – zejména vazba na kontrolování dodržování pravidel silničního provozu, nebo podpora realizace preventivních programů proti krádežím kol. Strategické cíle na místní úrovni: Odpovědnost za budování cyklistické infrastruktury mají obce, městské části, města, mikroregiony a místní akční skupiny (MAS): • Zvýšit počet cyklistů tak, aby v našich městech jezdilo více lidí na kole, aby to bylo bezpečné a lákavé. Je třeba zvýšit podíl cyklistiky v rovinatých městech na přepravních výkonech na 25 % do roku 2025 v kontextu VIZE 25.

		• Vytvořit podmínky pro mobilitu a optimalizace sítě cyklostezek a cyklotras, najít a odstranit obecné překážky bránící rozvoji cyklistické dopravy. • Zajistit bezpečnost a bezbariérovost na trase, odstranit konkrétní místa a úseky s vysokým rizikem dopravních nehod cyklistů. • Vytvořit zázemí v cíli – zkvalitnit podmínky pro parkování a úschovu jízdních kol, včetně zajištění dostatečného hygienického zázemí pro zaměstnance dojíždějící na kole do práce. • Zefektivnit propagaci cyklistiky pomocí pozitivního marketingu jízdních kol, znovuobjevení potenciálu cyklistiky a jejích důsledků pro naše zdraví, dopravní výchovy, komunikačních témat prevence dopravních nehod.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Cíl je ovlivnitelný zejména politicky a finančně. Cyklostezky je potřeba budovat v rámci obecních rozpočtů, rozpočtů městských částí, z rozpočtů měst, z regionálních projektů, z krajských rozpočtů, operačních programů i národních fondů, jako je Státní fond dopravní infrastruktury ČR (SFDI), který v letech 2001–2012 podpořil 432 projektů ve výši 1 349 mil. Kč. Je třeba zdůraznit, že bez přípravy projektů a finančního přispění krajů, obcí, měst, mikroregionů, MAS a dalších subjektů v území, které se významnou měrou podílejí i na samotném financování, by se cyklistická infrastruktura nikdy nemohla realizovat. Dále se doporučuje provést takové úpravy, které změní současný přístup projektování a přípravy rekonstrukcí a novostaveb pozemních komunikací, kdy je nezbytné zavést povinnost řešit veškeré pozemní komunikace mj. i z hlediska cyklistické dopravy, tj. jako velký zásah do fungování širšího území. Cyklodopravu je nutno řešit již od počátečních prověřovacích studií záměru (územní plánování), v dalších fázích již bývá zpravidla pozdě na odpovídající plnohodnotné řešení (v dopravně územním rozhodnutí (DÚR) ani DSP již nelze provést adekvátní a kvalitní řešení – prostorové podmínky, finanční strop záměru atd.).
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	Počet kilometrů nově vybudovaných úseků cyklistické infrastruktury
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Je evidována jednak délka cyklostezek, tedy samostatných bezpečných komunikací oddělených od automobilové dopravy, dále délka cyklotras, které využívají i stávající silnice třetí třídy, kdy ještě nejsou vybudovány samostatné komunikace pro cyklisty.
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11		V ČR je celkem k 31.12.2017 3240 km cyklostezek, a okolo 39 tis. km cyklotras.
12	Popis existujících opatření	Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013 až 2020 uvádí následující opatření: Jednou z hlavních podmínek pro podporu cyklistické dopravy je výstavba a údržba potřebné cyklistické infrastruktury. Opatření: 1. VÝSTAVBA – Zajistit podporu výstavbě cyklistické infrastruktury. Zajištění každoroční finanční podpory na realizaci cyklistické infrastruktury v rámci výdajů SFDI a krajů (spolu s dalšími evropskými zdroji) na: a) projektovou přípravu budování cyklistických stezek (jedná se zejména o finanční podporu při zajištění projektové připravenosti menších obcí); b) výstavbu a údržbu cyklistických stezek, společných stezek pro chodce a cyklisty a dalších vhodných komunikací pro cyklisty (zvláště v extravilánu); c) realizaci cyklistických pruhů na místních komunikacích a projektů ke zvýšení bezpečnosti (např. křížení cyklostezek); d) metodické vedení k realizaci ekonomicky levných cykloopatření, které výrazně napomohou rozvoji cyklistické dopravy v území:

	• na základě požadavků místní samosprávy realizovat cyklistické pruhy na státních a krajských komunikacích, pokud jsou k tomu uzpůsobené podmínky; • podporovat využívání dopravně-organizačních opatření zohledňujících provoz cyklistů (možnost vjezdů do pěších zón a do jednosměrných ulic, zřizování zón 30 km/h, atd.); • při stísněných podmínkách použití užších cyklistických komunikací; • koordinovat se správci a vlastníky sítí, tj. ČEZ, ČD, RWE, apod. přeložky sítí, které jsou velmi podstatnou položkou stavby cyklostezek, případně získat ze strany těchto subjektů určitou formu podpory. 2. REKONSTRUKCE A NOVOSTAVBA – Realizace opatření ve prospěch cyklistiky (cyklistické pruhy, cyklistické stezky, lávky, podjezdy) v rámci novostaveb a rekonstrukcí státních a krajských komunikací a v rámci železničních staveb (spolupráce od zadání projektové dokumentace). 3. INTERMODALITA – Realizace opatření, které pomohou propojit cyklistiku s veřejnou hromadnou dopravou v oblasti jak denního dojíždění do práce a do škol, tak i cykloturistiky, aby byla zajištěna: a) přístupnost nástupišť a zejména možnost odstavování jízdních kol v rámci systému Bike & Ride na zastávkách a stanicích železniční, autobusové a veřejné městské dopravy; b) výstavba cykloparkovišť a úschoven jízdních kol v rámci budování dopravních terminálů; c) možnost přepravy kol v prostředcích veřejné dopravy (zejména železnice, cyklobusy); d) podpora systému veřejných půjčoven jízdních kol. Zodpovědnost: Opatření 1 – SFDI, MD, kraje; opatření 2 – ŘSD, kraje, SŽDC, MD; opatření 3 – kraje, SŽDC; spolupráce obce, MD, Implementační orgán realizace Cyklostrategie. 4. OPUŠTĚNÁ DRÁŽNÍ TĚLESA – Využívat drážních těles po rušených železničních tratích pro vybudování cyklistických stezek. Obce budou podávat průběžně žádost na SŽDC o bezúplatné převedení majetku státu na obce ve veřejném zájmu, které bude podmíněno souhlasem vlády ČR. Bude prověřena možnost zjednodušení převodu opuštěných drážních těles za účelem vybudování cyklostezek, popřípadě doporučit vstřícnost a urychlené vyřizování takových žádostí. 5. VODNÍ TOKY A ŘÍČNÍ STEZKY – Podporovat vedení cyklistické infrastruktury podél vodních toků. Pokud se budují protipovodňové hráze, tak již v územním řízení se nesmí zapomenout na definování cyklostezky, na kterou proběhne územní, stavební a kolaudační řízení buď společně, anebo následně v přímé koordinaci (cyklostezky je nutné koncipovat jako víceúčelové komunikace – cyklostezka + účelová komunikace). 6. POLNÍ A LESNÍ CESTY – Využívat pozemkových úprav a lesních cest pro vedení cyklotras a výstavby nové cyklistické infrastruktury. Z hlediska budování cyklistické infrastruktury jsou podstatná zejména zařízení pro zpřístupnění pozemků, tedy polní cesty, které zároveň naplňují účel potřebné prostupnosti krajiny z hlediska cyklistiky. Ty se budují ve smyslu zákona č.139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úradech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. NSRCD navrhuje úpravu Pravidel pro poskytování příspěvku ze SFDI na výstavbu a údržbu cyklistických stezek: - Zvýhodnit výstavbu cyklostezek v úsecích s vysokou intenzitou silničního provozu, které cyklisté musí nyní používat na svých cestách do zaměstnání a škol;
--	--

			- Ve stísněných podmínkách umožnit zúžení cyklostezek ve vztahu k minimálním šířkám s definováním bezpečnostních prvků a zábran, (například při zřízení mostků sloužících jako bariéra pro auta mohou být šířky 1,0 m).
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013 až 2020 Dopravní politikou ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050. Národní strategie bezpečnosti silničního provozu na období 2011–2020. Koncept státní politiky cestovního ruchu na období 2014–2020. Strategií regionálního rozvoje ČR 2014–2020. Národní akční plán prevence dětských úrazů na léta 2007–2017.	
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Stávající opatření vedou k naplňování specifického cíle.	
15	Bariéry v dosahování cíle	Problémy s naplněním opatření: • Nedostatečný rozpočet na cyklostezky v SFDI; • pro kraje se jedná pouze o doporučené opatření; • obce zapomínají při rekonstrukci a novostavbě dílčích akcí, komunikací, chodníků, mostů, obytných budov požadovat pro-cyklistická opatření; • ŘSD a kraje nevychází vstříc obcím při realizaci cyklistických pruhů na silnicích I., II., III. třídy. • Jednotlivá Povodí, ani MZe nevidí v protipovodňových hrázích i jejich sekundární funkci (rekreační potenciál území a využití pro cykloturistiku, zpevnění hráze asfaltovým povrchem), • nedostatečná komunikace s Pozemkovým fondem ČR o možnosti pozemkových úprav. Města a obce málo využívají pozemkových úprav pro potřeby cyklistické dopravy, • nevyužívání stávající lesní sítě pro cyklistickou dopravu a cykloturistiku, • nekvalitní projektová řešení.	
16	Synergie	StC 5, StC 5.1, StC 5.4, StC 5.5, StC 1.2, StC 2.1, StC 2.3, StC 7.1, StC 7.2, StC 8.2, StC 9, StC 9.1, StC 9.3, StC 9.4, StC 10, StC 10.1., StC 10.2, StC 12.1, StC 15.2, StC 16.1, StC 16.2, StC 16.2, StC 16.3, StC 16.4, StC 17.1, StC 17.2, StC 17.4, StC 18.3, StC 19.4, StC 19.6, StC 20, StC 21.3, StC 22, StC 23, StC 24, StC 25, StC 26, StC 27 Především: snižování dopravních nehod, snižování emisí skleníkových plynů, snižování zdravotně rizikových emisí z dopravy, zlepšování zdravotního stavu populace a předcházení nejčastějším a nejnákladnějším chorobám, rozvoj domácího i zahraničního turismu, zaměstnanost a ekonomický přínos do regionů a obcí, zlepšená kvalita života obyvatel, zlepšená dopravní obslužnost, zlepšená bezpečnost silničního provozu, zlepšená celková mobilita ve městech, snížení hluku ve městech, posílení služeb i obchodu, zlepšení poznávání krajiny i přírody, snižování závislosti na dovozu ropy a ropných derivátů,	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	Ano/ne/částečně	Částečně a průběžné
Opatření pro naplňování SC			
18	- Upravit zákon č.13/1997 Sb., aby samostatná cyklistická stezka vedená mimo těleso silnice byla součástí nebo příslušenstvím (§12 Součástí a příslušenství) této silnice, a nepodléhala tak samostatné investici. Gestor: MD Spolugestor: MMR		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Využít v maximální míře fondů EU v rámci končícího programového období a vybudovat hustou síť bezpečné infrastruktury pro cyklo dopravu jako rovnocennou infrastruktur i pro využívání budoucími		

	generacemi. - Zahrnout infrastrukturu pro cyklodopravu do staveb ve veřejném zájmu. Adresát: MMR, MD - Plánovat v rámci obce i města bezpečnou infrastrukturu pro každodenní dojíždění za prací, do škol, za nákupy, za zábavou i pro sportovní vyžití. Adresát: obce - Budovat místa pro parkování kol u veškeré zástavby, škol, u úřadů, pracovišť, u obchodů, nádražích, kampusech, v obytných budovách. Adresát: obce - Navrhovat bezpečnou infrastrukturu pro cyklodopravu (při výstavbě a opravách komunikací, výstavbě a opravách mostů, železničních tratí a koridorů, nádražích, budov, chodníků, vodních děl, protipovodňových hrází, infrastruktury pro zemědělce, v obytné zástavbě, parcích) jako organickou součást každého dopravního i stavebního projektu. Adresát: obce - Každý předkládaný stavební projekt by měl být posouzen, zdali dostatečně zahrnuje infrastrukturu pro cyklodopravu a pro pěší. Adresát: obce - Při případném rušení a při modernizaci železničních tratí je třeba maximálně využít železniční trati pro vybudování cyklostezky. Adresát: obce - V rámci rozpočtu obce je potřeba plánovat finanční prostředky pro rozvoj cyklodopravy. Adresát: obce - Budovat atraktivní cyklostezky Greenways v zelených pásech měst, v zeleni krajiny, podél vodních toků, kdy je uspokojována jak mobilita, tak vysoká kvalita života obyvatel i jejich bezpečnost. Adresát: obce - Zlepšit informovanost o přínosech bezpečné infrastruktury pro cyklomobilitu. Adresát: MD, obce
--	--

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 19.6		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	19. Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.
3	Specifický cíl	19.6 Významně se zvyšuje počet bezemisních a nízkoemisních vozidel
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 19 se věnuje snižování emisí skleníkových plynů a adaptaci měst a obcí na klimatické změny. Stát, kraje i místní správa se budou muset připravit na extrémní meteorologické jevy a jejich dopady ve městech a obcích, posilovat odolnost infrastruktury a snažit se snižovat závislost na fosilních palivech. Stát bude města a obce podporovat v systematickém přístupu k udržitelnému rozvoji, jmenovitě při přípravě plánů na snižování uhlíkové stopy, při zmírňování dopadů změny klimatu a při snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší. Konkrétně to znamená např. změny ve vytápění (resp. chlazení), snižování energetické náročnosti budov, efektivnější využívání zdrojů energie, rozvoj veřejné dopravy a udržitelné mobility, snižování množství komunálního odpadu a omezení jeho ukládání na skládky. Specifický cíl 19.6 se zaměřuje na zvyšování počtu bezemisních a nízkoemisních vozidel. Jedná se o zvyšování podílu mobility založené na elektřině, mobility využívající zemního plynu, využívající vodíku, propan butanu (LPG) a mobility nemotorové dopravy. Tato mobilita má výrazně snížené emise skleníkových plynů a především zásadně snížené emise zdravotně rizikových látek oproti dieselovým a benzinovým motorům, jako jsou karcinogenní a mutagenní polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), benzen, sazové částice, mikročástice PM2,5, oxidy dusíku a další zdravotně rizikové látky.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Podrobné termíny jsou uvedeny v Národním akčním plánu čisté mobility (NAP CM) pro období 2015-2018 s výhledem do roku 2030, který vychází z požadavku směrnice 2014/94/EU o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva na přijetí příslušného vnitrostátního rámce politiky pro rozvoj trhu alternativních paliv v odvětví dopravy a příslušné infrastruktury. V případě elektromobility, zemního plynu a rovněž vodíku stanoví členským státům povinnost rozvíjet příslušnou infrastrukturu dobíjecích a plnicích stanic. NAP CM stanoví požadavky na výstavbu plnicích a dobíjecích stanic s časovým horizontem mezi léty 2020 a 2030. Výrobci automobilů v systému tzv. superkreditů budou zařazovat k roku 2020 (resp. v případě lehkých nákladních vozidel již od roku 2017) do své flotily vozy s nízkými/ultranízkými emisemi (CNG, elektro, včetně hybridů), aby se výrazně snížil výpočet průměrných emisí u nových vozidel.
6	Mezinárodní dimenze	Na globální úrovni je cíl obsažen v SDG 11.6 Do roku 2030 snížit nepříznivý dopad životního prostředí měst na jejich obyvatele, zejména zaměřením pozornosti na kvalitu ovzduší a nakládání s komunálním i jiným odpadem. Klíčovým dokumentem legislativního rámce EU je Směrnice EP a Rady 2014/94/EU o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva stanovující minimální požadavky na vytvoření infrastruktury pro alternativní paliva a společné technické specifikace pro dobíjecí stanice pro elektrická vozidla a čerpací stanice se zemním plynem (LNG a CNG). Povolené množství emisí znečišťujících látek je v EU regulováno zavedeným systémem emisních norem EURO. Emisní normy EURO pro osobní vozidla jsou v současné době stanoveny prostřednictvím Nařízení EP a Rady (ES) č. 715/2007, o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a z užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6). Emisní normy EURO pro nákladní vozidla a autobusy jsou v současné době stanoveny v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 595/2009 o schvalování typu motorových vozidel a motorů z hlediska emisí z těžkých nákladních vozidel (Euro VI) a o přístupu k informacím o opravách a

		údržbě vozidel, o změně nařízení (ES) č. 715/2007 a směrnice 2007/46/ES. K zavádění vozidel na vodíkový pohon je nařízení (ES) č. 79/2009, o schvalování typu vozidel na vodíkový pohon a o změně směrnice 2007/46/ES a také předpis EHK OSN č. 134, o schvalování vozidel na pohonnou hmotu vodík a jejich částí s ohledem na bezpečnost, které vytváří právní rámec pro schvalování těchto vozidel. Rozvoj trhu s tzv. čistými vozidly lze podpořit směrnicí 2009/33/ES o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel, která po veřejných zadavatelích a provozovatelích veřejné dopravy v rámci smlouvy o veřejné službě požaduje, aby při nákupu silničních vozidel zohledňovali energetické a ekologické dopady za dobu životnosti vozidla, včetně spotřeby energie, emisí CO₂ a emisí určitých znečišťujících látek. Oblasti čisté mobility se dotýká též směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, která po evropských výrobcích vozidel požaduje, aby omezili používání nebezpečných látek v nových vozidlech, projektovali a konstruovali nová vozidla, která usnadní opětné použití a využití, a rozvíjeli využívání recyklovaných materiálů. Nařízení č. 443/2009, kterým se stanoví výkonnostní emisní normy pro nové osobní automobily (OA) v rámci integrovaného přístupu Společenství ke snižování emisí CO₂ z lehkých užitkových vozidel, musí 100 % nových OA registrovaných v EU splnit emisní limit 130 g CO₂/km od roku 2015. Nařízení č. 333/2014 snižuje tento limit od roku 2020 na úroveň 95 g CO₂/km. V případě lehkých užitkových vozidel (LUV) jsou emisní normy CO₂ stanoveny nařízením č. 510/2011, kterým se stanoví výkonnostní emisní normy pro nová lehká užitková vozidla v rámci integrovaného přístupu Unie ke snižování emisí CO₂ z lehkých vozidel. Z tohoto nařízení vyplývá na výrobce automobilů požadavek zajistit, aby v roce 2017 průměrné emise z těchto vozidel nepřevyšovaly 175 g CO₂/km. Nařízením č. 253/2014 byly stanoveny emisní limity LUV od roku 2020 na úrovni 147 g CO₂/km.
7	Územní dimenze	Nízkoemisní doprava i bezemisní doprava je rozvíjena na celém území ČR. Je žádoucí, aby byla zajištěna infrastruktura i pro zahraniční bezemisní i nízkoemisní tranzitní dopravu. Podpora nízko- a bezemisní dopravy v oblasti legislativní úpravy a financování je záležitostí národní úrovně, konkrétní řešení jsou pak odvislá od úrovně místní, zejména územního a strategického plánování obcí.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Vzhledem k výrazně sníženým externím škodám na zdraví i majetku obyvatel při zavedení čisté mobility, jsou oprávněné intervence veřejných prostředků do rozvoje čisté mobility i vozidel čisté mobility. Je třeba rovněž včas vyřazovat z provozu nevyhovující vozidla, vozidla s demontovanými filtry částic, zanedbaná vozidla na benzín a naftu s vysokými zdravotně rizikovými emisemi a chránit tak zdraví obyvatel.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	Počet elektrovozidel Počet rychlodobíjecích stanic na veřejné silniční síti Počet vozidel na zemní plyn (CNG/LNG) Počet napájecích stanic CNG/LNG na veřejné silniční síti
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikátor vystihuje cíl, neboť se zaměřuje na dominantní formy bezemisní a nízkoemisní dopravy a to jak v podobě předpokladu (počet stanic), tak výsledku (počet vozidel).
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11		K roku 2017 bylo registrováno v ČR 1067 elektromobilů. Počet rychlodobíjecích stanic na veřejné silniční síti v roce 2017 dosáhl více než 50. Počet vozidel na zemní plyn (CNG/LNG) dosáhl k 11.1.2018 počtu 8 532 ks. Počet napájecích stanic CNG/LNG na veřejné silniční síti k 11.1.2018 dosáhl 149.

12	Popis opatření	NAP CM: Akční plán obsahuje 49 podrobně zpracovaných konkrétních opatření i specifických cílů, která povedou ke zvýšení počtu elektromobilů a vozidel na alternativní pohon na českých silnicích a bude podpořena i pro ně potřebná infrastruktura. Materiál v souladu s uvedenou směrnicí cílí na ta alternativní paliva, která jsou "na prahu plného komerčního využití". V rámci Operačního programu Doprava (OPD) na období 2014 – 2020 je na problematiku podpory alternativních paliv zaměřen specifický cíl 2.2 („Vytvoření podmínek pro širší využití vozidel na alternativní pohon na silniční síti“) v rámci investiční priority 2 prioritní osy 2. V rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) je na problematiku čisté mobility zaměřen Specifický cíl 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy, a to dílčí cíl rozvinout park vozidel veřejné dopravy s alternativním pohonem (autobusů a trakčních vozidel). Podpora je zaměřena na území všech krajů ČR kromě hl. m. Prahy a na území vymezená v rámci integrovaných strategií Integrated Territorial Investment a Integrovaného plánu rozvoje území. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) se soustředí na zavádění inovativních nízkouhlíkových technologií v oblasti nízkouhlíkové dopravy v podnicích. Jedna z podporovaných aktivit je „Zavádění inovativních nízkouhlíkových technologií v oblasti nízkouhlíkové dopravy (elektromobilita silničních vozidel)“. Program podpory obcí ležících v regionech národních parků. Cílem opatření je podpora ekologicky šetrného provozu veřejné správy na území národních parků. Podpora se týká nákupu: a) osobního automobilu (elektromobil nebo automobil s pohonem na CNG) – max. 1 ks/ 1 obec; b) elektrokola anebo elektroskútru - max. 2 ks/obec. Podpora je omezena max. 50 % uznatelných výdajů (Elektromobil - 200 tis. Kč; Automobil pohon na CNG - 80 tis. Kč; Elektroskútr - 20 tis. Kč; Elektrokolo - 15 tis. Kč). Určité možnosti finanční podpory pro oblast alternativních paliv nabízí též Nástroj pro propojení Evropy (fond CEF) zřízený nařízením 1316/2013. CEF je přímo řízený Evropskou komisí. Implementace tohoto nástroje je Komisí delegována na Výkonnou agenturu pro sítě a inovace (INEA). Problematika podpory alternativních paliv a čisté mobility je řešena v rámci cíle horizontální priority - nové technologie a inovace. Míra spolufinancování EU pro všechny typy projektů v této oblasti činí 20 %.
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Národní akční plán čisté mobility (NAP CM) pro období 2015-2018 s výhledem do roku 2030. Směrnice 2014/94/EU o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva. Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020, aktualizovaná 2016. Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. Na nemotorovou dopravu včetně přepravy zboží cílí Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013–2020.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Rozvoj čerpacích stanic na zemní plyn probíhá plynule. Na trhu jsou relativně špatně dostupná použitá vozidla na zemní plyn, jelikož vzhledem k nízkým provozním nákladům, nižšímu hluku i čistějšímu vzduchu v interiéru vozidla se jich majitelé nechtějí zbavovat. Je zaváděno

		využívání zemního plynu ve veřejné autobusové dopravě v některých městech, i když řada měst nevyužila nabízené podpory.
15	Bariéry v dosahování cíle	- externí škody dieselových a benzinových motorů nejsou zahrnuty do cen vozidel - omezování vozidel na zemní plyn při vjezdech do některých garáží (zemní plyn je lehčí než vzduch a v garážích se nekumuluje a není tedy rizikem)
16	Synergie	StC 5, StC 5.1, StC 5.4, StC 5.5, StC 1.2, StC 2.1, StC 2.3, StC 7.1, StC 7.2, StC 8.2, StC 9, StC 9.1, StC 9.3, StC 9.4, StC 10, StC 10.1., StC 10.2, StC 12.1, StC 15.2, StC 16.1, StC 16.2, StC 16.2, StC 16.3, StC 16.4, StC 17.1, StC 17.2, StC 17.4, StC 18.3, StC 19.4, StC 19.6, StC 20, StC 21.3, StC 22, StC 23, StC 24, StC 25, StC 26, StC 27 Při masivním uplatnění vozidel čisté mobility dojde k zásadnímu zlepšení kvality ovzduší ve městech, dojde k prodloužení délky života ve zdraví,lepší se zdravotní stav obyvatel,lepší se čistota města, budov i interiérů, zmenší se hluková zátěž, zmenší se závislost na dovozu ropy a jejích derivátů, dojde k rozvoji moderního průmyslu, zaměstnanosti i hospodářství.
Hodnocení naplňování SC		
17	Plnění cíle	částečně
Opatření pro naplňování SC		
18	- Naplňovat Národní akční plán čisté mobility (NAP CM) pro období 2015-2018 s výhledem do roku 2030. <i>(všechna relevantní ministerstva)</i> - V rámci konceptu Smart City počítat s čistou mobilitou včetně elektrokol i cyklopravou. <i>(MMR)</i>	
Doporučení pro naplňování SC		
19	- Legislativně zabezpečit a ve velkých městech zavést veřejně garantované systémy pro sdílení aut a jízdních kol (tzv. carsharing a tzv. bikeshearing). (MD, obce) - Zvýšit hustotu umístění čerpacích stanic na plyn i dobíjecích stanic tak, aby byly v každém i menším městě. - Využívat malovýrobce elektřiny ze střešních instalací pro kumulaci elektřiny v bateriích elektrovozidel (MPO, MMR). - Vybavovat vozový park vozidly čisté mobility u státní správy, samosprávy i státních podniků. - Uspíšit výstavbu dobíjecích i čerpacích stanic na paliva pro čistou mobilitu pomocí dobrovolných dohod s plynárenskými podniky i energetickými podniky. - Zajistit, aby dobíjecí stanice u parkovacích míst byly zahrnuty do výstavby budov. - V nastavení daní a poplatků zohlednit výrazně nižší externí škody na zdraví i náklady na zdravotnictví u čistých pohonů. - Zvážit vyšší zdanění a vyřazení z oběhu emisně nevyhovující benzinových a dieselových vozidel.	

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 19.7		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	19 Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.
3	Specifický cíl	19.7 Klesá množství skládkovaného komunálního odpadu.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Snížit množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky na 35 % z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995 (Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020 [aktualizace 2016]) Dle prognózy vývoje nakládání s komunálním odpadem, která je součástí schváleného Plánu odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024, by mělo dojít k omezení množství skládkovaného komunálního odpadu a ke zvyšování materiálového využití odpadů. Podle prognózy by měla míra recyklace komunálních odpadů v roce 2024 dosahovat 60 % a míra skládkování komunálních odpadů 12 %. V roce 2015 bylo skládkováno 47 % komunálních odpadů a recyklováno 36 %.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	2020
6	Mezinárodní dimenze	Směrnice 1999/31/ES
7	Územní dimenze	národní úroveň/kraje/ORP/vybrané regiony/jiná území
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Vysoká – viz výčet existujících a navržených opatření níže.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	19.7.1 Celkové množství produkovaného komunálního odpadu 19.7.2 Celkové množství skládkovaného komunálního dopadu (obsah obou indikátorů bude doplněn po nalezení kompromisu mezi ČSÚ a MŽP)
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikátory mají možnost přesně vystihnout aktuální trend a zda je SpC naplňován.
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Zásadním úkolem zůstává sjednotit vykazování objemu produkovaných komunálních odpadů mezi ČSÚ a MŽP.
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Normativní, ekonomická, organizační (dobrovolná, operativní) Realizovaná opatření - Legislativně definovat možnosti a podmínky energetického využití směsného komunálního odpadu, především ve vazbě na rámcovou směrnici o odpadech a v ní stanovené energetické účinnosti zařízení a s ohledem na ochranu ovzduší - Zákaz skládkování vybraných druhů odpadů od roku 2024. - Směsný komunální odpad zařadit mezi odpady, u nichž se předpokládá zákaz skládkování od roku 2024 - V obcích povinně stanovit systém odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů a nakládání s nimi, minimálně pro biologicky rozložitelné odpady rostlinného původu. - Podporovat a rozvíjet systém sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů. Nerealizovaná opatření - Průběžně upravovat poplatek za skládkování využitelných komunálních odpadů tak, aby jeho výše znevýhodňovala skládkování těch druhů odpadů, které bude od roku 2024 zakázáno skládkovat, v souladu s hierarchií nakládání s odpady, včetně směsného komunálního odpadu, a to i s ohledem na

		přizpůsobení odpadového hospodářství vnějším podmínkám jako jsou legislativa Evropské unie, uplatnění nových technologií, konkurenční prostředí a podobně, při zachování vysoké míry diverzifikace a tržních principů s vyváženou mírou nákladů pro původce odpadů a s ohledem na sociální únosnost pro občany 7. Podporovat budování odpovídající efektivní infrastruktury nutné k zajištění a zvýšení energetického využití odpadů (zejména směsného komunálního odpadu) – pouze částečně v rámci OPŽP. 8. V adekvátní míře energeticky využívat směsný komunální odpad v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy, nebo po jeho úpravě následným spalováním/spoluspalováním za dodržování platné legislativy 9. Průběžně vyhodnocovat systém nakládání se směsným komunálním odpadem na obecní a regionální úrovni 10. Snížit emise metanu z produkce odpadů, zejména omezením skládkování odpadu, snížením podílu jeho biologicky rozložitelné složky a vyšším využitím odpadů ze zemědělství – částečně – zavedení povinnosti odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů v obcích, změna vyhlášky č. 294/2005 Sb. (vyhláškou č. 387/2016 Sb.).
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ze dne 15. května, v platném znění. Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ze dne 4. prosince 2001, v platném znění. Vyhláška č. 294/2005 Sb., v platném znění. Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 <u>Cíl:</u> Směsný komunální odpad (po vytřídění materiálů využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou. <u>Zásady:</u> a) Významně omezit skládkování směsného komunálního odpadu. b) Snižovat produkci směsného komunálního odpadu zavedením nebo rozšířením odděleného sběru využitelných složek komunálních odpadů, včetně biologicky rozložitelných odpadů. Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020 [aktualizace 2016] – týká se opatření 7 Program předcházení vzniku odpadů ČR – celý program je orientován na podporu opatření ke snižování množství odpadů – komunální odpady a biologicky rozložitelné odpady jsou jedněmi z prioritních toků.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	
15	Bariéry v dosahování cíle	Zásadní bariérou pro omezování skládkování komunálních odpadů je cena skládkování tohoto druhu odpadů nastavená v zákoně o odpadech. Skládkování je nejlevnějším způsobem odstraňování odpadů. Toto nastavení brání rozvoji technologií ve vyšších úrovních hierarchie nakládání s odpady a nemotivuje dostatečným způsobem k odklánění odpadů ze skládek. Pokud nedojde ke zvýšení poplatků za skládkování komunálních odpadů, nedojde do roku 2024 ani k výraznému omezení skládkování. Není stimulována poptávka po materiálech z odpadů (například komposty

			z BRKO nejsou dostatečně aplikovány na zemědělskou půdu).
16	Synergie		SpC 9.1 (Snižují se emise skleníkových plynů) SpC 9.2 (Zvyšuje se podíl oběhového hospodářství na celkovém objemu materiálových toků) SpC 9.3 (Zvyšuje se energetická a materiálová účinnost ekonomiky)
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	Ano/ne/částečně	Ne. Od roku 2009 množství vyprodukovaných komunálních odpadů stagnuje, resp. kolísá nad 5 mil. t. I přesto, že v nakládání s komunálními odpady i nadále převažuje skládkování (v roce 2015 bylo 47,4 % z celkové produkce komunálních odpadů v ČR odstraněno skládkováním), dochází od roku 2009 k poklesu tohoto způsobu odstraňování ve prospěch materiálového a energetického využití komunálních materiálů (v roce 2015 bylo 35,6 % z celkové produkce komunálních odpadů v ČR využito materiálově, 11,8 % energeticky). Zdroj: Zpráva o ŽP ČR 2015
Opatření pro naplňování SC			
18	1) Novelizovat zákon o odpadech – zvýšit poplatky za skládkování ostatních a komunálních odpadů. MŽP 2) Upravit dále legislativní povinnosti související s odděleným sběrem biologicky rozložitelných komunálních odpadů – zákon o odpadech, vyhláška č. 321/2014 Sb. MŽP, MZe 3) Podporovat opatření k dalšímu zlepšování třídění dalších složek komunálních odpadů. MŽP 4) Významně podpořit aplikaci kompostů z biologicky rozložitelných komunálních odpadů na zemědělskou půdu. MZe 5) Podporovat recyklační průmysl a stimulovat poptávku po vytríděných složkách KO (papír, plast, kovy, sklo atd.). MPO, MF <u>6) Podporovat zavádění systému tzv. door-to-door a motivačních plateb za odpad pro občany (systém PAYT).</u> <u>MŽP</u>		
Doporučení pro naplňování SC			
19			

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 20.1		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	20. Územní veřejná správa cíleně využívá nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit.
3	Specifický cíl	20.1 Ústřední státní správa metodicky podporuje a rozvíjí nástroje udržitelného rozvoje municipalit.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 20 se soustředí na trvale udržitelný rozvoj municipalit. Zaměřuje se na nástroje podporující hospodářský a společenský vývoj probíhající v souladu s kapacitami ekosystémů, se zachováním přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro nynější i příští generace. Na úrovni municipalit se jedná především o udržitelné podoby rozvoje měst, obcí, krajů, mikroregionů, které zajistí spokojený a kvalitní život jejich obyvatelům a které mají vliv na celkovou spokojenost, kvalitu života a blahobyt pro tuto i příští generace. K tomu, aby územní veřejná správa přistupovala k vládnutí pod úhlem pohledu udržitelnosti je nezbytné, aby obdržela podporu ze strany státní správy, a to zejména ve formě metodik, podpory osvětové a vzdělávací. K přiměřenému růstu ÚSC realizujících nástroje udržitelného rozvoje jsou potřeba také dostatečné institucionální kapacity a propagace nástrojů pro řízení kvality v samosprávných úřadech. Jde nám také o to, aby se zvyšoval počet a kvalita realizátorů místní Agendy 21, která je dosud nejrozvinutějším systémovým nástrojem pro naplňování principů udržitelného rozvoje v území. Systémovým způsobem propojuje oblasti rozvoje území. Nezbytnou součástí MA21 je rovněž plánování a debata o lokálních problémech s veřejností. Nenásilným způsobem tak dokáže veřejná správa principy udržitelného rozvoje uplatňovat. MA21 je tedy klíčovou metodou pro zavádění udržitelného rozvoje do života měst a obcí. Klasická definice ze zprávy Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj z r. 1987 vymezuje udržitelný rozvoj jako takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích a aniž by se to dělalo na úkor jiných národů. EU určila udržitelný rozvoj a kvalitu života za své priority (Akční program pro ŽP, Obnovená strategie pro UR). Specifický cíl 20.1 v přímé vazbě na strategický cíl sleduje, jak stát metodicky podporuje a rozvíjí nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit. Záměrem je, aby si vedení měst a obcí dokázala sama určit primární cíle UR pro svou municipalitu a zvolit nejvhodnější nástroj pro jejich zavádění.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	nebyly stanoveny
6	Mezinárodní dimenze	SDGs 16.7, 16.10, 16.b, 12.8, 17.14, 17.17 - Agenda 21 (MA21 je její součástí, kapitola 28) byla přijata na summitu OSN v Riu de Janeiro v roce 1992. - 7. Akční program EU pro životní prostředí z roku 2013
7	Územní dimenze	Národní úroveň – silná (podpora nástrojů)
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Ovlivnitelnost: na úrovni národní silná – metodiky k zavádění a podpoře principů

		udržitelného rozvoje.
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	20.1.1 Existující metodická podpora nástrojům pro udržitelný rozvoj municipalit Metodická podpora nástrojům pro udržitelný rozvoj municipalit na úrovni ústřední státní správy Gestor: ÚV, spolugestoři MV, MMR, MŽP Dílčí indikátory: - Počet využívaných metodik k nástrojům podporovaným ze strany ústřední státní správy - Počet municipalit, které užívají nástroje
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Využívání jednotlivých nástrojů udržitelného rozvoje municipalitami a regiony samo o sobě ještě neznamená nárůst kvality řízení obcí směrem k udržitelnému rozvoji, významně však indikuje orientaci municipalit a regionů v problematice udržitelného rozvoje. Za nástroj pro udržitelný rozvoj lze považovat takový soubor opatření, který je nadresortní a umožňuje „dělat správné věci správně“ (odst. 617 ČR 2030). Nástroje mají mít (ev. do budoucna založit) oficiální veřejnou on-line evidenci realizátorů – obcí a/nebo regionů, včetně zveřejnění kvalitativního postupu při implementaci nástroje (tam, kde je to možné – některé nástroje nemají odstupňované hodnocení kvality), která je nutná pro sledování reálného využívání nástroje a jeho přínosu pro udržitelný rozvoj municipalit. Nástroje mají různou, často nesouměřitelnou podobu – proto je vhodné pro potřeby monitoringu naplňování indikátoru 20.1.1 rozlišit mezi čtyřmi typy nástrojů: a. věcně či tematicky zaměřené mezinárodní a národní programy, iniciativy, metody a metodiky, které sledují postup k udržitelnému rozvoji zaměřené na to „dělat správné věci“ – udržitelný rozvoj v nich může sledován v celkovém pohledu nebo v dílčích tématech b. komplexní systémy řízení a zvyšování kvality v územní veřejné správě či strategické nebo procesní řízení, vedoucí k naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje. c. dílčí systémy řízení a zvyšování kvality nebo procesní systémy v územní veřejné správě, vedoucí k dílčímu naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje d. další systémové přístupy a nástroje vedoucí k plnému nebo částečnému naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje. Vzhledem k tomu, že cíl 20.1 je zaměřen na ústřední státní správu, je žádoucí využít jako vodítko gestorství a tedy i ovlivnitelnosti nástrojů na národní úrovni. Proto lze rozlišit dva typy nástrojů: I. nástroje, které jsou metodicky rozvíjeny státní správou, která je současně jejich gestorem, mají nadnárodní ukotvení, ale vykazují národní specifika, a jsou volně (tj. bezplatně) přístupné realizátorům, tj. všem obcím a/nebo krajům, II. nástroje, které mají nadnárodního gestora (EU, OSN ad.), nejsou volně přístupné a kombinují tematické zaměření s procesním postupem, tj. jejichž využívání může být zpoplatněno či vyžadovat získání zpoplatněné certifikace, III. nástrojů, které mají potenciál se stát nástrojem pro udržitelný rozvoj municipality.
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	V současné době v ČR existuje 5 státem rozvíjené nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit a další jeden má potenciál se jimi stát. Vedle nich je v ČR realizováno dalších 6 nástrojů pro udržitelný rozvoj municipalit, které však nemá veřejná správa v gesci.

I) NÁSTROJE ROZVÍJENÉ NA ÚROVNI ÚSTŘEDNÍ STÁTNÍ SPRÁVY

MA21 – místní Agenda 21

orig.: Local Agenda 21

charakter nástroje: komplexní systém řízení a zvyšování kvality v územní veřejné správě či strategické řízení, vedoucí k naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje.
vztah k udržitelnému rozvoji: komplexní (10 tematických oblastí dle Aalborských závazků)

autorita: OSN (světová), MŽP (národní)

zakotvení ve strategických či koncepčních dokumentech: Koncepce podpory místní Agendy 2012-2020, Česká republika 2030, Strategický rámec rozvoje veřejné správy
vazba na specifické cíle ČR 2030: 1.1, 3.1, 4.2, 5.4, 5.5, 13.2, 14.2, 16.1, 17.4, 18.1, 18.3, 19.3, 19.4, 19.5, 19.6, 20.1, 20.2, 20.3, 27.1, 27.2

popis: Podle mezinárodního dokumentu OSN Agenda 21 (1992) místní úřady vytvářejí, řídí a udržují ekonomickou, sociální a environmentální infrastrukturu, dohlíží na plánování, formují místní politiku životního prostředí a předpisy a pomáhají při implementaci národní a subnárodní environmentální politiky. Sahrávají důležitou roli ve výchově, mobilizaci i při reakci na podněty veřejnosti a napomáhají tak dosažení udržitelného rozvoje. V ČR je místní Agenda nástrojem ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni v rámci úřadu i samosprávy. K dispozici je metodika hodnocení MA21 vzhledem k udržitelnosti v 10 oblastech.

počet realizátorů: 185 (vč. kategorie D a zájemců)

SC – Inteligentní / Chytré město

orig.: Smart Cities

charakter nástroje: věcně či tematicky zaměřený mezinárodní a národní metoda a metodika, která sleduje postup k udržitelnému rozvoji zaměřené na to „dělat správné věci“ – udržitelný rozvoj sledován v celkovém pohledu nebo v dílčích tématech
vztah k udržitelnému rozvoji: komplexní s důrazem na energetiku, dopravu a informační a komunikační technologie

autorita: EK (EU), MMR (národní)

zakotvení ve strategických či koncepčních dokumentech: Metodika konceptu inteligentních měst

vazba na specifické cíle ČR 2030: 9.3, 14.2, 16.1, 17.2, 17.4, 18.3, 19.1, 19.3, 19.5, 19.6, 19.7, 20.2, 27.1

popis:

počet realizátorů: nerelevantní informace, v tuto chvíli je připravován Standard procesů při implementaci konceptu Smart Cities v České republice

integrované nástroje ESIF (CLLD, ITI, IPRÚ)

charakter nástroje: věcně či tematicky zaměřený mezinárodní a národní metoda, která sleduje postup k udržitelnému rozvoji zaměřené na to „dělat správné věci“ – udržitelný rozvoj sledován v celkovém pohledu nebo v dílčích tématech

vztah k udržitelnému rozvoji: udržitelný rozvoj je horizontálním principem ESIF, podporují vytváření integrovaných a udržitelných městských strategií

autorita: Evropská komise, MMR

zakotvení ve strategických či koncepčních dokumentech: Dohoda o partnerství, Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020

vazba na specifické cíle ČR 2030: 5.5, 9.3, 12.3, 13.1, 13.2, 14.2, 15.1, 15.2, 15.3, 17.2, 17.3, 17.4, 18.1, 18.3, 19.3, 19.4, 19.6, 19.7, 27.1

popis:

počet realizátorů: 7 ITI, 6 IPRÚ, k 31.12. 2017 schváleno 128 strategií CLLD, v rámci IROP podpořeno 158 MAS – realizátorů CLLD

		<i>CoM – Pakt starostů a primátorů pro klima a energii</i> orig.: Covenant of Mayors for Climate and Energy charakter nástroje: dílčí systém řízení a zvyšování kvality nebo procesní systémy v územní veřejné správě, vedoucí k dílčímu naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje vztah k udržitelnému rozvoji: klima a energetika autorita: Evropská komise – DG Climate Action, MŽP (národní) zakotvení nástroje: EU Strategy on adaptation to climate change, 2030 climate & energy framework vazba na specifické cíle ČR 2030: 5.5, 9.1, 9.2, 9.3, 19.1, 19.3, 19.5, 19.6, 20.2, 20.3 popis: Iniciativa je součástí priority energetické unie EU snižovat emise, zmírňovat spotřebu energií a investovat do obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti. Iniciativa v souladu se Strategií adaptace na změnu klimatu EU i Pařížským klimatickým summitem přispívá k vytváření odolné Evropy ve vztahu ke změně klimatu a posiluje mezinárodní dimenzi řešení problému. počet realizátorů: 11 <i>Program obnovy venkova (POV)</i> charakter nástroje: věcně a tematicky zaměřený národní program, (vycházející z programového cíle 5b EU a např. Bavorského programu Dorferneuerung), sledující postup k udržitelnému rozvoji zaměřený a vedoucí k naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje. Udržitelný rozvoj sledován v celkovém pohledu nebo v dílčích tématech. vztah k udržitelnému rozvoji: komplexní a přímý – národní program zaměřený na podporu venkovských obcí a mikroregionů při obnově venkova, jeho harmonického rozvoje při respektování zdravého životního prostředí, udržování přírodních a kulturních hodnot venkovské krajiny a rozvoj ekologicky nezávadného hospodářství. autorita: MMR, Mze, MŽP zakotvení ve strategických či koncepčních dokumentech: usnesení vlády ČR č. 730/1998 vazba na specifické cíle ČR 2030: je vzhledem k tématům POV průřezová. Témata mohou být vypisována každý rok nově s ohledem na priority programu. Popis: Program obnovy venkova je založen na vědomí svébytných hodnot venkova a na nezbytnosti jeho komplexního a trvale udržitelného rozvoje v celkovém kontextu regionální politiky České republiky a Evropské unie. Cílem programu je vytvořit organizační a ekonomické podmínky k podnícení a k podpoře obyvatel venkova a samospráv venkovských obcí k tomu, aby se snažili o harmonický rozvoj zdravého životního prostředí, udržování přírodních a kulturních hodnot venkovské krajiny a rozvoj ekologicky šetrného hospodářství. Podmínkou účasti v programu je vypracování a realizace místních programů obnovy vesnice (obce) a komunitní projednání strategických dokumentů. Program zahrnuje například: zapojení generací do komunitního života v obci, spolupráce obcí při trvale udržitelné obnově a rozvoji venkova, obnovy drobných sakrálních staveb v obci, obnovy místních komunikací, inženýrských sítí, veřejných objektů, veřejných prostranství, péči o zeleň v intravilánu i vně obce, obnovu sportovní infrastruktury, podporu spolkové činnosti, místních kulturních a společenských tradic, rozvíjení partnerských vztahů obcí, rozvoj hospodářství při šetrném využívání místních zdrojů při využití zaměstnání místního obyvatelstva, zachování a obnovu vlastního obrazu vesnic a jejich organického sepjetí s krajinou, obnova památek na venkově, rozvoj místního podnikání, udržení využití k přírodě šetrného přirozeného potenciálu zemědělsky využívané krajiny a další. Součástí programu je také celostátní soutěž Vesnice roku v Programu obnovy venkova. počet realizátorů: obce v řádu tisíců
--	--	--

II) NÁSTROJE ROZVÍJENÉ NA NADNÁRODNÍ ÚROVNI

ZM – Zdravé město a region

orig.: WHO Healthy Cities, WHO Regions for Health

charakter nástroje: věcně či tematicky zaměřený mezinárodní a národní program sledující postup k udržitelnému rozvoji zaměřený na to „dělat správné věci“ –

udržitelný rozvoj sledován v celkovém pohledu

vztah k udržitelnému rozvoji: komplexní (10 tematických oblastí dle Aalborských závazků s důrazem na princip podporu zdraví a kvalitu života)

zakotvení nástroje: Health 2020

vazba na specifické cíle ČR 2030: 3.3, 5.2, 5.4, 5.5, 13.2, 14.2, 16.1, 17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 18.1, 18.3, 19.1, 19.3, 19.4, 19.5, 19.6, 19.7, 20.2, 27.1, 27.2

autorita: WHO (světová), NSZM (národní)

popis: Mezinárodní program Zdravé město vznikl v roce 1988 jako nástroj Světové zdravotní organizace (WHO) pro systematický postup ke kvalitě života a zdraví obyvatel měst. V roce 1994 a 2004 byl tento program společně s ICLEI, CEMR a dalšími významnými institucemi u zrodu Evropské kampaně udržitelných měst a Aalborských závazků, aktuálně plně reflektuje Agendu 2030 a SDGs. Program Zdravé město WHO podporuje naplňování metod a nástrojů k udržitelnému rozvoji a kvalitě života na místní a regionální úrovni, zejména pak principů MA21. V roce 2017 existuje v evropském regionu více než 20 národních sítí akreditovaných ze strany WHO. Národní síť Zdravých měst ČR patří mezi nejaktivnější, dlouhodobě poskytuje metodické vedení a přenos dobré praxe v oblasti MA21 i dalších témat.

počet realizátorů: 130

C2S – Závazek k udržitelnosti

orig.: Committed to Sustainability Assessment

charakter nástroje: dílčí systém řízení a zvyšování kvality nebo procesní systémy v územní veřejné správě, vedoucí k dílčímu naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje

vztah k udržitelnému rozvoji: lidská práva, pracovní podmínky, životní prostředí, protikorupční opatření

zakotvení nástroje:

vazba na specifické cíle ČR 2030: 2.2, 3.3, 3.4, 18.3, 20.2, 24.3, 27.2

autorita: OSN – Global Compact (světová), MPO (národní)

popis:

počet realizátorů:

Eco Management and Audit Scheme (EMAS)

charakter nástroje: vnitřní řízení organizace

vztah k udržitelnému rozvoji: dílčí systém řízení a zvyšování kvality nebo procesní systémy v územní veřejné správě, vedoucí k dílčímu naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje

zakotvení nástroje: EMAS je upraven Nařízením EU č. 1221/2009, nicméně odkazuje se na něj v mnoha strategických dokumentech včetně Státní politiky životního prostředí, 7. akčního programu EU pro životní prostředí, Sdělení Komise Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství apod.

charakter nástroje: evropská iniciativa, dobrovolný nástroj

vazba na specifické cíle ČR 2030:

autorita: Evropská komise (EU), MŽP/CENIA (národní – registrace realizátorů)

popis:

počet realizátorů: 3963 (EU), 27 (ČR) – z toho 1 municipalita

CAF 2013 (Společný hodnoticí rámec)

orig.: Common Assessment Framework

charakter nástroje: komplexní systém řízení a zvyšování kvality ve veřejné správě, zahrnující strategické i procesní řízení, vedoucí k dílčímu naplňování principů a cílů

	udržitelného rozvoje; vztah k udržitelnému rozvoji: v rámci sebehodnocení se organizace hodnotí v oblastech odpovídajících 3 pilířům udržitelného rozvoje a stanovuje si cíle pro zlepšení zakotvení nástroje: Model kvality CAF byl vytvořen Evropským institutem pro veřejnou správu v roce 2000 (EIPA), národním gestorem CAF ve veřejné správě v České republice je Ministerstvo vnitra, model CAF je jako jedna z metod řízení kvality uveden ve Strategickém rámci rozvoje veřejné správy pro období 2014 – 2020, resp. v Implementačním plánu pro strategický cíl 1 Modernizace veřejné správy vazba na specifické cíle ČR 2030: 2.2, 3.2, 3.3, 3.4, 5.4, 6.1, 6.2, 9.2, 10.4, 11.1, 11.2, 12.6, 16.1, 17.4, 19.1, 19.4, 19.7, 20.2, 20.3, dále podstatná část specifických cílů kapitoly 6 Dobré vládnutí autorita: MV, SOK popis: metodika CAF je založena na předpokladu, že vynikající výsledky v oblasti výkonnosti organizace, občanů/zákazníků, zaměstnanců a společnosti lze dosáhnout prostřednictvím vedení organizace, které řídí strategii a plánování, zaměstnance, partnerství, zdroje a procesy; CAF vychází z principů Total Quality Management a je v souladu s koncepcí excelence EFQM, kterou upravuje pro potřeby veřejného sektoru s cílem zlepšit jeho výkonnost počet realizátorů: 25 organizací veřejné správy (údaj vychází z Analýzy využívání metod kvality ve veřejné správě, MV 2016) <i>Model Excellence EFQM</i> orig.: The EFQM Excellence Model charakter nástroje: komplexní systém řízení kvality zahrnující strategické i procesní řízení; věcně či tematicky zaměřená mezinárodní metoda, které sledují postup k udržitelnému rozvoji zaměřené na to „dělat správné věci“ – udržitelný rozvoj sledován v celkovém pohledu nebo v dílčích tématech vztah k udržitelnému rozvoji: vychází z deseti principů udržitelného a společensky odpovědného chování organizací dle OSN Global Compact zakotvení nástroje: Model Excellence EFQM je spravován neziskovou organizací European Foundation for Quality Management – EFQM (Evropská nadace pro řízení kvality). V České republice je národním partnerem EFQM Česká společnost pro jakost (ČSJ). ČSJ je odborným garantem Národní ceny kvality ČR, jejímž hlavním garantem je Rada kvality ČR; model excellence EFQM je jako jedna z metod řízení kvality uveden ve Strategickém rámci rozvoje veřejné správy pro období 2014 – 2020, resp. v Implementačním plánu pro strategický cíl 1 Modernizace veřejné správy vazba na specifické cíle ČR 2030: 2.4, 3.2, 3.3, 3.4, 8.2, 9.2, 19.7 autorita: EFQM, Česká společnost pro jakost popis: počet realizátorů: 7 organizací územní veřejné správy (údaj vychází z Analýzy využívání metod kvality ve veřejné správě, MV 2016) <i>ISO 9001:2015</i> orig.: Quality Management Systems – Requirements (ISO 9001:2015) charakter nástroje: komplexní systém řízení kvality zahrnující strategické i procesní řízení, přístup vedoucí k částečnému naplňování principů a cílů udržitelného rozvoje vztah k udržitelnému rozvoji: zakotvení nástroje: požadavky na řízení kvality dle ISO 9001 zpracovala organizace ISO (International Organization for Standardization), na národní úrovni normu ČSN EN ISO 9001:2016 vydal Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví; model ISO 9001 je jako jedna z metod řízení kvality uveden ve Strategickém rámci rozvoje veřejné správy pro období 2014 – 2020, resp. v Implementačním plánu pro
--	---

		strategický cíl 1 Modernizace veřejné správy vazba na specifické cíle ČR 2030: 2.2, 3.2, 3.3, 3.4, 5.4, 6.1, 6.2, 9.2, 10.4, 11.1, 11.2, 12.6, 16.1, 17.4, 19.1, 19.4, 19.7, 20.2, 20.3, dále podstatná část specifických cílů kapitoly 6 Dobré vládnutí autorita: ISO, ÚNMZ, MV popis: Norma specifikuje požadavky na systém managementu kvality pro organizace, které mají zájem prokázat svoji schopnost trvale poskytovat služby/ produkty, které splňují požadavky zákazníka a příslušné požadavky předpisů, a má v úmyslu zvyšovat spokojenost zákazníka, a to efektivní aplikací systému, včetně procesů pro jeho neustálé zlepšování; norma využívá procesní přístup (zahrnuje cyklus PDCA) a zvažování rizik; systémový/procesní přístup je uplatňován ve všech činnostech/procesech organizace počet realizátorů: 37 organizací veřejné správy (údaj vychází z Analýzy využívání metod kvality ve veřejné správě, MV 2016) III) PROGRAMY S POTENCIÁLEM STÁT SE NÁSTROJI PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ Obnova a údržba kulturních a venkovských prvků (MZe)
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit mají charakter dobrovolného nástroje, které ÚSC využívají pro řízení udržitelného rozvoje a kvality. Nástroje podporované z národní úrovně: MA21: Koncepce podpory MA21 a návazné AP (2016-2018), Metodika pro hodnocení udržitelných měst, výzvy ve SFŽP na environmentální projekty SC: metodika, kalendář pro dotace (evidence finančních mechanismů pro podporu SC) ESIF: MPIN, operační programy (IROP, PRV, ad?) CoM: metodiky pro vytvoření a vyhodnocení Akčního plánu pro udr. energetiku
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Strategie: - SRČR 2030 - Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 – 2020 (SRRVS). Implementační plány k SRRVS. - Koncepce podpory MA21 v ČR 2012-2020 a Akční plán 2016 – 2018 (opatření 4.1.1: Zajišťovat kvalitní odborné a administrativní zázemí pro MA21 na všech úrovních). Pod výše uvedené opatření spadají aktivity Akčního plánu. - Operační programy (pro integrované nástroje)
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatřením(i)	MŽP a další rezorty naplňují Akční plán ke Koncepci podpory MA21 Hodnotící zpráva k Akčnímu plánu ke Koncepci Plnění opatření ze strany MV – pouze dílčí/ spolupráce prostřednictvím podpory řízení kvality v územních samosprávných celcích: V rámci SRRVS, SC 1.3 Rozšíření řízení kvality a zlepšení strategického řízení ve veřejné správě podporuje MV zavádění a dlouhodobé uplatňování metod kvality v územní veřejné správě MV je gestorem Společného hodnoticího rámce (CAF) – aktuální verze metodiky CAF 2013

15	Bariéry v dosahování cíle	nevyužívání nabízené podpory, formální zapojení municipalit a regionů, složitost uplatňování a vyhodnocování úspěšnosti nástrojů UR na místní úrovni, nezáměr municipalit, duplicity jednotlivých nástrojů, bariéra organizační (málo pracovníků úřadů státní správy se věnuje UR).	
16	Synergie	StC 19 SpC 17.4, 20.2, 20.3	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	částečně	S ohledem na nepoměr mezi počtem obcí v ČR a počtem obcí realizujících některou z metod kvality, existuje ohromný potenciál pro zlepšení a pro zavedení některého z výše uvedených systémů.
Opatření pro naplňování SC			
18	Úkoly pro ústřední státní správu: - Aktualizovat a rozvíjet metodiky pro podporu nástrojů UR a jejich vzájemné provázání (<i>gestor: dle seznamu nástrojů</i>) - Tvořit veřejně dostupné databáze realizátorů nástrojů a příkladů dobré praxe (<i>gestor: dle seznamu nástrojů</i>) - Zvyšovat počet míst pracovníků věnujících se na úrovni ústřední státní správy udržitelnému rozvoji a strategickému řízení (<i>gestor: všechny dotčené rezorty a ÚV</i>)		
Doporučení pro naplňování SC			
19	- Realizovat vzdělávací aktivity v oblasti využití nástrojů UR v ÚSC Adresát: MV - Koordinovat sdílení informací o dobré praxi využívání nástrojů UR		

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 20.2		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	20. Územní veřejná správa cíleně využívá nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit.
3	Specifický cíl	20.2 Územní veřejná správa má dostatečné institucionální kapacity pro výkon agendy udržitelného rozvoje.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 20 se soustředí na trvale udržitelný rozvoj municipalit, který se zaměřuje na nástroje podporující hospodářský a společenský vývoj probíhající v souladu s kapacitami ekosystémů, se zachováním přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro nynější i příští generace. Na úrovni municipalit se jedná především o udržitelné podoby rozvoje měst, obcí, krajů, mikroregionů, které zajistí spokojený a kvalitní život jejich obyvatelům a které mají vliv na celkovou spokojenost, kvalitu života a blahobyt pro tuto i příští generace. K tomu, aby územní veřejná správa přistupovala k vládnutí pod úhlem pohledu udržitelnosti je nezbytné, aby obdržela podporu ze strany státní správy, a to zejména ve formě metodik, podpory osvětové a vzdělávací. K přiměřenému růstu ÚSC realizujících nástroje udržitelného rozvoje jsou potřeba také dostatečné institucionální kapacity a propagace nástrojů pro řízení kvality v samosprávných úřadech. Jde nám také o to, aby se zvyšoval počet a kvalita realizátorů místní Agendy 21, která je nástrojem pro naplňování principů udržitelného rozvoje v území. Systémovým způsobem propojuje oblasti rozvoje území. Nezbytnou součástí MA21 je rovněž plánování a debata o lokálních problémech s veřejností. Nenásilným způsobem tak dokáže veřejná správa principy udržitelného rozvoje uplatňovat. MA21 je tedy klíčovou metodou pro zavádění udržitelného rozvoje do života měst a obcí. Klasická definice ze zprávy Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj z r. 1987 vymezuje udržitelný rozvoj jako takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích a aniž by se to dělo na úkor jiných národů. EU určila udržitelný rozvoj a kvalitu života za své priority (Akční program pro ŽP, Obnovená strategie pro UR). Specifický cíl 20.2 ověřuje, zda územní samospráva má k dispozici dostatečné kapacity k využívání nástrojů udržitelného rozvoje, a to prostřednictvím kvantifikace počtu ÚSC, které zavedly některý z nástrojů pro řízení kvality. Nejde nám o jeden konkrétní způsob řízení kvality, ÚSC mohou realizovat i více nástrojů, řešíme kolik je v území ÚSC, které aplikují alespoň jeden z nich.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Od roku 2016, kvalitativní údaje souhrnně jednou za 2 roky, první souhrnná zpráva 2020 (do té doby výběrově) 2020 - podle Strategického rámce rozvoje veřejné správy, usnesení vlády ČR 680/2014 a jeho implementačních dokumentů (dále SRRVS)
6	Mezinárodní dimenze	SDGs 16.7, 16.10, 16.b, 12.8, 17.14, 17.17 MA 21, dokument Agenda 21 byl přijat na summitu OSN v Riu de Janeiro v roce 1992 ISO, mezinárodní normy ISO, evropské normy EN BSC (Balanced Scorecard)

7	Územní dimenze	SpC do roku 2030: veřejná správa má dostatečné institucionální kapacity na všech úrovních (národní, regionální, municipální).
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Ovlivnitelnost na národní úrovni: - podpora zvl. Metodická místní Agendě 21, UV 30/2012 ke Koncepti podpory MA21 v ČR do roku 2020. - Normy ISO a technika BSC - nástroje efektivního řízení obsažené mezi nástroji Strategického rámce rozvoje veřejné správy, v kapitole Modernizace veřejné správy, 1.1 . Podpora ze strany MV zvl. metodická - využívání prvků procesního řízení a zavedení standardů vybraných agend Ovlivnitelnost na regionální a lokální úrovni: - Podpora MA21 na místní úrovni zvl. politická – jde o dobrovolný nástroj - zajistit institucionální kapacity v ÚSC - Podpora ISO a dalších nástrojů - obdobně jako u MA21 je nezbytná podpora ze strany místních politiků
Hodnocení SC pomocí indikátoru/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	20.2.1 Četnost využívání řízení kvality v samosprávných úřadech - Počet samosprávných úřadů, které ve své činnosti a organizaci využívají metodické řízení kvality (např. MA21, ISO, BSC atd.), konkrétně: kolik pracovníků kraje, města/obce se zabývá MA21 - Certifikace ISO v územní veřejné správě (např. https://www.iso.org/news/ref2211.html) počet úřadů, které mají certifikaci. - Počet orgánů územní veřejné správy, které využívají BSC a zaměstnávají pracovníka, který má ISO a/nebo BSC na starosti.
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Indikátor <i>Četnost využívání řízení kvality v samosprávných úřadech</i> zprostředkovaně vypovídá o tom, zda mají ÚSC dostatek nebo nedostatek kapacit pro výkon agendy udržitelného rozvoje.
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Počet ÚSC, které využívají některou z metod řízení kvality Veřejně dostupné u MA21 viz http://ma21.cenia.cz/
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Obecně: na úrovni ústřední státní správy jsou možnosti ovlivňování kapacit ÚSC omezené, indikátor sleduje četnost používání některé z metod řízení kvality v území. Na úrovni ÚSC jde o dobrovolná opatření. MA21: Na národní úrovni jsou opatření uvedena ve SpC. 20.3 MA21 je procesem, jehož základním cílem je udržitelný rozvoj, opatření vycházejí z cílů aktuálního Akčního plánu ke koncepci: 1.1: Zajistit osvětu a šíření informací o MA21 1.2: Zajistit výměnu informací mezi partnery a realizátory MA21 v rámci ČR i v mezinárodním měřítku 1.3: Zajistit dostatečné možnosti vzdělávání 1.4: Kvalitně zpracovanými informacemi a podklady motivovat média k medializaci témat souvisejících s MA21 a udržitelným rozvojem a přispět tak ke vnímání MA21 jako veřejného tématu 2.1: Zvýšit dostupnost finančních zdrojů a spojit jejich čerpání s kvalitou místního rozvoje. Koordinovat zaměření finančních zdrojů zejména na národní úrovni 3.1: Dosáhnout efektivní mezíresortní spolupráce a komunikace mezi jednotlivými

		úrovněmi (stát – kraj – obec) 3.2: Posílit politickou poptávku po MA21 na regionální a místní úrovni 4.1: Systematicky sledovat a vyhodnocovat kvalitu realizace MA21 v jednotlivých municipalitách a dopady na udržitelný rozvoj Gestor: MŽP ISO, BSC, CAF: Opatření jsou uvedena ve Strategickém rámci rozvoje veřejné správy 2014 – 2020 ve SpC 1.3 - rozšíření řízení kvality a zlepšení strategického řízení ve veřejné správě: - tvorba analýzy využívání metod řízení kvality ve veřejné správě, - zpracování metodiky zavádění řízení kvality do správních úřadů, - implementace metodik řízení kvality ve správních úřadech, - realizace školení v oblasti řízení kvality pro zaměstnance správních úřadů a státní zaměstnance, - metodická podpora řízení kvality na úrovni územních samosprávných celků, implementace metodického doporučení k řízení kvality v ÚSC, - zavádění procesního řízení v ÚSC, - uplatňování Metodiky přípravy veřejných strategií a její zavádění do praxe, - rozvoj systémů a nástrojů strategické práce ve veřejné správě, - provedení analýz strategické dokumentace, hierarchizace systému strategií a dalších aktivit pro zkvalitňování strategické práce, - zavádění a rozvoj strategického řízení a plánování ve veřejné správě, - uplatňování projektového řízení ve veřejné správě. Gestor: MV V rámci OPZ PO4 zvyšovat institucionální kapacitu, kvalitu, efektivnost a transparentnost činností institucí VS a zvyšovat kvalitu a dostupnost veřejných služeb s prostředky alokovanými mj. k podpoře rozvoje kvality VS v území, a to: - modernizací veřejné správy, tj. státní správy a samosprávy, a veřejných služeb, - řízením a rozvojem lidských zdrojů ve veřejné správě a na straně poskytovatelů veřejných služeb, - vzděláváním, zlepšováním kvality regulace, zaváděním moderních nástrojů řízení, komunitního plánování apod., - realizací aktivit a aplikací nástrojů zvyšujících kvalitu a dostupnost veřejných služeb, - participací občanů na místním veřejném životě, - podporou etických standardů ve veřejné správě včetně omezování prostoru pro korupci. - Gestor: MPSV
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: Legislativní podpora využívání dobrovolných nástrojů neexistuje Strategie: - Koncepti podpory MA21 v ČR do roku 2020 a Akční plán ke Koncepti podpory MA21 v ČR 2016-2018 http://ma21.cenia.cz/LinkClick.aspx?fileticket=DGa-LVE6Cgo%3d&tabid=92&mid=883&language=cs-CZ - Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR 2014-2020 [akt. 2016] Implementační plány k SRRVS
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	MA21: viz SpC 20.3 Realizace opatření je průběžně vyhodnocována viz. Monitorovací zpráva 2016 http://ma21.cenia.cz/LinkClick.aspx?fileticket=7JFpEHs53b8%3d&tabid=94&portalid=0&mid=438&language=cs-CZ

		ISO, BSC, CAF: v Analýze využívání metod kvality ve veřejné správě, publikované 6/2016 MV je uveden počet zapojených jednotek: MA21 82, CAF 58, benchmarking ORP 72, benchmarking kraje 14. Další metody realizované v územní samosprávě - dle odpovědí z dotazníků zapojených jednotek ISO 9001 30, EFQM a CSR do 30 MV podporuje v rámci SRRVS, SC 1.3 Rozšíření řízení kvality a zlepšení strategického řízení ve veřejné správě zavádění a dlouhodobé uplatňování metod kvality (včetně MA21) v územní veřejné správě např. - šířením dobré praxe - webovými stránkami ke kvalitě ve veřejné správě http://www.kvalitavs.cz - konferencí Moderní veřejná správa, - Cenou MV za kvalitu a inovaci ve veřejné správě, - vzdělávacími kurzy viz http://www.kvalitavs.cz/zastupitel-v-kurzu-kurzy-pro-zastupitele-obci/ - soutěží Přívětivý úřad, metodicky: - zveřejňováním příruček a informací o metodách - http://www.mvcr.cz/clanek/kvalitni-verejna-sprava.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d
15	Bariéry v dosahování cíle	Bariérou může být formální naplňování indikátoru, nedostatečné finanční prostředky, které by zajistily potřebné pracovníky. - fluktuace zaměstnanců, - nedostatečné kompetence v oblasti řízení kvality/ udržitelného rozvoje na úrovni ÚSC, - náklady na financování metod kvality, - nízká motivace ke zlepšování, - nedostatek finančních prostředků pro výkon agendy UR na úrovni ústředních orgánů i ÚSC
16	Synergie	Indikátor 20.1.1 (četnost řízení kvality v ÚSC) a indikátor 24.1.1 (počet služebních úřadů využívajících řízení kvality) kvantifikují četnost řízení kvality v úřadech celé veřejné správy. Současně se indikátor 20.1.1 překrývá s indikátorem 24.1.2 Počet ÚSC a obcí využívajících řízení kvality. Synergie: - Spec. cíl 20.1, indikátor <i>Existující metodická podpora nástrojům pro UR municipalit</i> - Spec. cíl 20.3, indikátor <i>Počet realizátorů MA21</i> - Spec. cíl 18.3, indikátor 18.3.1 <i>Počet realizátorů místní Agendy 21</i> - Spec. cíl 23.1, indikátor 23.1.2 <i>Počet projektů realizovaných ÚSC v oblasti vzdělávání zaměstnanců a rozvoje lidských zdrojů...může to být i vzdělávání k metodám řízení kvality</i> - Spec. cíl 25.2, indikátor 25.2.1 <i>Zpřístupnění obsahu, transparentnost, open data</i> - Spec. cíl 25.2, indikátor 25.2.2 <i>Počet osob využívajících ke komunikaci s úřady internet</i> - Spec.cíl 27.2, indikátor 27.2.1 <i>Efektivita veřejné správy z hlediska jejích klientů</i> Vzhledem k širokému záběru MA21 naplňování opatření se SpC 20.3 dotýká rovněž dalších SpC, např.: 1.1, 3.1, 4.2, 5.4, 5.5, 13.2, 14.2, 16.1, 17.4, 18.1, 19.3, 19.4, 19.5, 19.6, 21.1, 22.1, 23.2, 24.1, 26.3, 27.1,
Hodnocení naplňování SC		
17	Plnění cíle	Ano/ne/částec ně
Opatření pro naplňování SC		

18	Pro MA 21 uvedena v Konceptu podpory MA21 v ČR do roku 2020 http://ma21.cenia.cz/LinkClick.aspx?fileticket=DGa-LVE6Cgo%3d&tabid=92&mid=883&language=cs-CZ Naplňovat Implementační plány SRRVS pro ostatní metody kvality ve veřejné správě (<i>gestor MV</i>) Vypracovat aktualizaci Analýzy s dostatečným výpovědním vzorkem obcí (<i>gestor MV</i>)
Doporučení pro naplňování SC	
19	- Koordinovat finanční a metodické podpory výkonu agendy UR v ÚSC adresát: ministerstva - Aktivně podporovat řízení kvality z úrovně gestorů aktivit adresát: ministerstva - Realizovat vzdělávací aktivity pro uživatele/ nové zájemce o metody kvality za účelem růstu kompetencí zaměstnanců adresát: ministerstva - Podporovat sdílení dobré praxe (konference, weby, propagační brožury) adresát: MV, ÚSC - Zvážit úpravu nastavení výzev v OPZ zaměřených na řízení kvality tak, aby byly dostupné pro co nejširší spektrum obcí adresát: MPSV

KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE 20.3		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	Obce a regiony
2	Strategický cíl	20. Územní veřejná správa cíleně využívá nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit.
3	Specifický cíl	20.3 Zvyšuje se počet i kvalita realizátorů místní Agendy 21.
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Strategický cíl 20: se soustředí na trvale udržitelný rozvoj municipalit prostřednictvím nástrojů, podporujících hospodářský a společenský vývoj, probíhající v souladu s kapacitami ekosystémů, se zachováním přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro nynější i příští generace. K tomu, aby územní veřejná správa přistupovala k vládnutí pod úhlem pohledu udržitelnosti je nezbytné, aby měla podporu ze strany ústřední státní správy, a to zejména ve formě metodik, osvěty a vzdělávání. K udržitelnému rozvoji ÚSC jsou potřeba dostatečné institucionální kapacity a propagace nástrojů pro řízení kvality v samosprávných úřadech. Nástrojem pro naplňování principů udržitelného rozvoje v území je místní Agenda 21(MA21) – počet a kvalita jejích realizátorů by se měly zvyšovat. MA21 systémovým způsobem propojuje oblasti rozvoje území. Její nezbytnou součástí je plánování a partnerství s veřejností při řešení lokálních problémů. MA21 je klíčovým nástrojem pro udržitelný rozvoj měst a obcí. Specifický cíl: výstupem SpC bude nárůst počtu realizátorů MA 21 na 500 při zvyšující se kvalitě do roku 2030 - v závislosti na podpoře z národní úrovně.
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Termín dosažení cíle: 2030 Počet a kvalita realizátorů MA21 se vyhodnocuje každoročně.
6	Mezinárodní dimenze	Agenda 21 SDG 1-17 (SDG 11 je specificky zaměřený na udržitelný rozvoj měst)
7	Územní dimenze	Silná – naplnění cíle nelze zajistit bez přímé spolupráce státu a území
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle (STEEP), příp. slovní komentář	Ze strany státu - politická, finanční v rámci jednotlivých oblastí UR a metodická podpora. Na lokální úrovni - MA 21 je dobrovolný nástroj.
Hodnocení SC pomocí indikátoru ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	20.3.1 Počet realizátorů místní Agendy 21.
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Přímý – nárůst počtu realizátorů
Hodnocení indikátoru/indikátorů		
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Celkový počet municipalit registrovaných v MA21 – stav k 31. 12. 2017: 180. Indikátor je sledovaný od roku 2006, výchozí stav byl 40.
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Opatření vycházejí z cílů aktuálního Akčního plánu ke koncepci: 1.1: Zajistit osvětu a šíření informací o MA21 1.2: Zajistit výměnu informací mezi partnery a realizátory MA21 v rámci ČR i v mezinárodním měřítku 1.3: Zajistit dostatečné možnosti vzdělávání 1.4: Kvalitně zpracovanými informacemi a podklady motivovat média k medializaci témat souvisejících s MA21 a udržitelným rozvojem a přispět tak ke vnímání MA21 jako

		veřejného tématu 2.1: Zvýšit dostupnost finančních zdrojů a spojit jejich čerpání s kvalitou místního rozvoje. Koordinovat zaměření finančních zdrojů zejména na národní úrovni 3.1: Dosáhnout efektivní meziresortní spolupráce a komunikace mezi jednotlivými úrovněmi (stát – kraj – obec) 3.2: Posílit politickou poptávku po MA21 na regionální a místní úrovni 4.1: Systematicky sledovat a vyhodnocovat kvalitu realizace MA21 jednotlivých municipalitách a dopady na udržitelný rozvoj
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Legislativa: Legislativní podpora využívání dobrovolných nástrojů neexistuje Strategie: - Koncepce podpory místní Agendy 21 v ČR 2012-2020, - Akční plán ke Koncepci podpory MA 21 na roky 2016-2018, - Státní politika životního prostředí ČR 2012 - 2020 (aktualizace 2016), průřezový nástroj <i>N.D.6 Zvyšovat počet obcí, které aplikují Místní agendu 21 a zvyšovat úroveň realizace procesu MA21 v dané municipalitě,</i> - Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 – 2020 (SRRVS) UV 680/2014, UV 21/2015, UV 654/2015, UV 1088/2016, - Národní politika podpory jakosti, UV 458/2000, - Národní politiky podpory kvality 2016 – 2020, UV 551/2016.
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Pro ústřední státní správu jsou závazná opatření obsažená v dokumentech schválených vládou. Pro ÚSC mají opatření pouze doporučující charakter. Realizace opatření je průběžně vyhodnocována viz. Monitorovací zpráva 2016 http://ma21.cenia.cz/LinkClick.aspx?fileticket=7JFpEHs53b8%3d&tabid=94&portalid=0&mid=438&language=cs-CZ
15	Bariéry v dosahování cíle	- Nedostatečné porozumění myšlenky udržitelného rozvoje (UR resp. MA21 není chápán jako princip rozvoje, týkající se všech oblastí, nýbrž jako samostatná, obtížně srozumitelná agenda, zvyšující administrativní zátěž). - Dlouhodobý koncept UR resp. MA21 nekoresponduje s krátkodobými volebními cykly. - Neexistence komunikační strategie MA21 ve vztahu k ÚSC. - Neexistence státem garantovaného bezplatného systému vzdělávání k udržitelnému rozvoji resp. MA21 pro všechny cílové skupiny. - Malý zájem ÚSC o dobrovolné nástroje (plnění požadavků nad rámec legislativy). - Nedostatečná podpora myšlenky udržitelného rozvoje ze strany rezortů. - Nedostatek kvalifikovaných pracovníků v oblasti udržitelného rozvoje.
16	Synergie	SpC 20.3 lze chápat jako důsledek realizace SpC 20.1 (Ústřední státní správa metodicky podporuje a rozvíjí nástroje udržitelného rozvoje municipalit) a SpC 20.2 (Územní veřejná správa má dostatečné institucionální kapacity pro výkon agendy udržitelného rozvoje). Vzhledem k širokému záběru MA21 naplňování opatření se SpC 20.3 dotýká rovněž dalších SpC, např.: 1.1, 3.1, 4.2, 5.4, 5.5, 13.2, 14.2, 16.1, 17.4, 18.1, 18.3, 19.3, 19.4, 19.5, 19.6, 21.1, 22.1, 23.2, 24.1, 26.3, 27.1, 27.2
Hodnocení naplňování SC		
17	Plnění cíle	Výchozím stavem je celkový počet registrovaných subjektů v MA21 (180 k 31. 12. 2017). Vyhodnocování bude probíhat každoročně. Na základě dosavadního vyhodnocení lze konstatovat, že trend je pozitivní – roste počet i kvalita realizátorů.
Opatření pro naplňování SC		

18	- Zajistit finanční a personální zajištění podpory MA21 na úrovni ústřední státní správy (<i>gestor ministerstva</i>) - Zjednodušit a revidovat kritéria a metodiku hodnocení MA21 při zachování kvality tak, aby se do MA21 zapojovalo stále více ÚSC (<i>gestor MŽP</i>) - Průběžně aktualizovat metodiku a kritéria, tak aby reagovala na společenské výzvy a problémy (<i>gestor MŽP</i>)
Doporučení pro naplňování SC	
19	- Vytvořit komunikační strategie MA21 ve vztahu k ÚSC. Adresát: MŽP - Vybudovat státem garantovaný bezplatný systém vzdělávání k udržitelnému rozvoji resp. MA21 pro všechny cílové skupiny. Adresát: MŽP, MV, MŠMT - Finančně podporovat realizaci MA 21 v území. Adresát: MŽP, MPSV, MMR - Metodicky s garancí státu podporovat realizaci MA 21 v území Adresát: MŽP, ÚV, relevantní ministerstva (zastoupená v PS MA21) - Podporovat sdílení dobré praxe. Adresát: MŽP, MV (další relevantní ministerstva), ÚSC.